

Anhang

Sondermaßnahmen von Bischof Trochta vom Juli und August 1949¹:

MANDATUM SPECIALE
de reservatione causarum et exceptione
Excellentissimi et Reverendissimi Domini
Mons. THDr. STEPHANI TROCHTA
episcopi Litomericensis

Cum ex iuris dispositione plures causae Episcopo Ordinario reserventur, utpote quae maiorem responsabilitatem secumferunt, Ecclesiae, Dei iurium magis laesivae evadere possunt ac propterea specialem personae Episcopi industriam requirunt, aut Ordinis episcopalis exclusive propriae sunt, haec quae sequuntur a iurisdictione Vicarii Generalis pro tempore existentis et Provicariorum Generalium secundum normas a Nobis traditas eidem succedentium, subtrahimus et Nobis reservamus, nisi aliud a Nobis in casu particulari cautum fuerit:

1. Concessio litterarum dimissoriarum ad nomam Can. 958.
2. Designatio primi Vicarii cooperatoris /Can. 472, 476 ss./.
3. Collatio beneficiorum et officiorum ecclesiasticorum /definitiva!/ Can. 152, 1432/ et mutatio titularium officiorum et beneficiorum.
4. Consensus ad erigendum domum religiosam in dioecesi /Can. 497 §1/.
5. Erectio vel suppressio personae moralis eccl. cuiusvis in dioecesi /Can. 100 §1; 99 §1/.
6. Confirmatio, constitutio, mutatio superioris in religione aut societate, instituti iuris dioecesani vel Ordinario loci subiectis, ad normam iuris /Can 506 § 4; 698 § 1; 1357 etc./.
7. Constitutio commisariorum in domibus religiosarum.
8. Elargitio honorum Ordinario reservatorum.
9. Praesentatio candidatorum ad honores Aulae Pontificiae.
10. Contractus, in quibus negotia pertractantur summas a C.I.C. permissas excedentia /Can. 1530, 1532ss./.
11. Conventiones cum organis civilibus aliaque similia, si momentum loci superent /excedant/. Huiusmodi vero conventiones permittuntur sine tamen laesione iurium Dei et Ecclesiae, si iurisdictio Ordinarii impediatur.
12. Omnia, quae directionem Seminarii, educationem candidatorum ad sacerdotium, catechistarum, Actionem catholicam respiciunt.

---

1 In: ABS, V 2309 MV 02 (Štěpán Trochta). Tschechische Übersetzung auch hier.

13. Conscientiae matrimonium permittere, de quo in Can. 1104.

Quodsi tamen iurisdictio Nostra ita impedita fuerit, ut cum Vicario Nostro Generali vel Provicariis Generalibus nullo modo communicare potuerimus solum pro illo casu reservationi factae derogamus et ad omnia, quae obiectum sunt reservationis per ipsas istas litteras Vicario Generali et aliis Provicariis Generalibus secundum normas supra dictas MANDATUM SPECIALE conferimus, ut licite et valide eadem ad bonum Ecclesiae exsequi valeat.

DATUM EX AEDIBUS RESIDENTIAE NOSTRAE EPISCOPALIS
Litomericii, die 24 Iulii a. D. 1949

Frant. Krutílek
a secretis

+Stephanus
episcopus

**EXPOSITIO INTENTIONALIS EXCELLENTISSIMI AC REVERENDISSIMI
DOMINI
MONS. THDR. STEPHANI TROCHTA
ORDINARII LITOMERICENSIS**

Fratres in Christo, carissimi et dilectissimi!

Perdifficilis ac omnino specialis dioeceseos Nostrae Litomericensis condicio, quae duarum tertiarum partium sacerdotum in animarum cura necessario laborantium penuria afficitur, necnon aliis animarum curam pastorem concernentibus mediis etiam materialibus privata exstat, certa quadam ordinatione seu reorganizatione opus habet, ne animarum cura universaque vita christiana detrimentum vix sanabile patiat.

Etenim nonnulli sacerdotes plurium vel paroeciarum administratione pergravantur; insufficiens aut perdifficilis cleri mutua relatio ac inter se fraterna unio, vel cum officio Vicariatus foranei communio haud facilis, necnon adhuc difficilior crescens aditus et consuetudo cum Ordinariatu efficit, ut rerum ecclesiasticarum prout a iure canonico et civili pertractanda praescribitur, non raro protrahatur provisio, potissimum res quo attinet spirituales, religiosas, iurisdictionem, dispensandi facultates aliaque huiusmodi.

Necessitas quoque perspicitur maioris et efficacioris unionis administrativae paroeciarum et Vicariatuum foraneorum respectu habito praesertim verae indigentiae, utilitatis summae, immo et absolutae necessitatis localis et personalis, necnon recentioris ordinationis statalis districtuum localium, regionalium /okresní/, provincialium /krajský/. Ecclesia etenim Christi nova et vetera mature perpendens continuo, nec ullo terrarum spatio circumscripta vel limitata, ex interna sua vitalitate a suo Divino Conditore sibi collata media temporibus, circumstantiis, locis magis aptata producit eo fine tantum, ut animarum salus in tuto ac recto ponatur itinere.

Qua de causa, ut animarum salutis aeternae necessitatibus spiritualis magis adhuc et expeditius occurratur, ne vita christianitatis nostrae pessumdetur et labor pastoralis detrimentum patiat, ante omnium – sine discrimine – sacerdotum oculos, mentes ac cor proponuntur et principia premuntur, prout sponte a sacris canonicis institutionibus profluunt; atque insuper de matura consideratione et auctoritate Nostra, deque iudicio et consilio Coetus consultorum dioecesanorum statuuntur, quae sequuntur:

I. Ad EPISCOPUM ORDINARIUM ex ordinatione Divina et Sedis Apostolicae dispositione totius dioeceseos regimen universum spectat, quam in spiritualibus, tam in temporalibus, scilicet omnia, quae fidem respiciunt, mores, institutiones, disciplinam cleri et populi christiani, necnon bona ecclesiastica, quibus dioecesim in omnibus negotiis secundum leges divinas ac vigentes leges canonicas sub auctoritate Romani Pontificis gubernat /can. 329/.

II. VICARIUS GENERALIS eundem Ordinarium pariter in spiritualibus et temporalibus cum potestate utique ordinaria, sed vicaria, coadiuvat, exceptis illis causis, quae ex iuris vel ipsius Ordinarii dispositionibus soli Ordinario reservantur /can. 366-371/.

III. Ordinario ex parte vel ex toto impedito omnia, quae dioeceseos regimen concernunt, praeter ea, quae ordinis sunt episcopalis aut mandatum speciale Episcopi requirunt, ad Vicarium Generalem spectant, cui impedito a momento habitae notitiae impeditae iurisdictionis Vicarii Generalis PROVICARIUS GENERALIS /primus, secundus, tertius... / succedit, qui eius vices suppleat /can. 366, § 3/.

Qui omnes dioeceseos regimen universum cum obligatione assumunt eandem dioecesim administrandi ac regendi secundum Sacros Canones, mentem et voluntatem Episcopi /can. 369/.

IV. Ordinarium in dioeceseos regimine COETUS CONSULTORUM DIOECESANORUM iuxta can. 423-427 CIC adiuvat eique consilium in rebus magni momenti, prout a iure statuitur, praebet suamque mentem libere aperit.

V. Pro bonis ecclesiasticis administrandis Ordinario CONSILIUM ADMINISTRATIONIS secundum can. 1520, §1 legitime constitutum assistit.

VI. In causis iudicialibus, quatenus iustitiae administratio ad tramitem stricti iuris praescribatur pertractanda, Ordinarius ab OFFICIALI, ad normam can. 1573 legitime electo, assistitur.

Ad TRIBUNAL DIOECESANUM omnes causae, in quibus sacrum vinculum christiani cons[or]tium matrimonialis et sacrae ordinationis praesertim impugnatur, semper et exclusive demandari debent.

VII. VICARII REGIONALES /oblastní vikáři/ pariter constituuntur qui plures vicariatus foraneos de speciali Ordinarii commissione administrant, eorumque curam peculiarem gerunt.

Divisio vicariatuum provisorie tantum instituitur respectu habito circumstantiarum localium et personarum, quae officia concredita expedite in maiorem animarum utilitatem exsequi valeant.

Vicariatuum regionalium sedes constitutae sunt: 1/ Litoměřice, 2/ Žatec, 3/ Osek, 4/ Děčín, 5/ Liberec, 6/ Mladá Boleslav.

Vicariatus regionales sequentes vicariatus foraneos comprehendunt:

1. Litoměřice: Litoměřice, Libochovice, Ústí n/L., Ústěck, Mělník.
2. Žatec: Žatec, Louny, Chomutov, Kadaň, Jesenice.
3. Osek u Duchcova: Bílina, Most, Teplice.
4. Děčín: Děčín, Česká Kamenice, Šluknov, Česká Lípa.
5. Liberec: Liberec, Frýdlant, Jablonné v Podj., Jablonec.
6. Mladá Boleslav – sídlo v Kováni: Mladá Boleslav, Nymburk, Doksy, Turnov, Mnichovo

Hradiště, Semily.

Vicarii regionales perdurante munere membra sunt quoque Coetus consultorum dioecesanorum cum omnibus iuribus et officiis ad normam cann. 423 et ssq.

Vicario regionali in munere fideliter et prudenter exsequendo unus vir ecclesiasticus tribuitur, qui SECRETARII officio fungatur.

Ne vitae christianae progressus et confirmatio retardetur, vicariis regionalibus speciales facultates tribuuntur cum iure easdem facultates in territorio sibi assignato rite explicandi iuxta SS. Canones, instructiones Apostolicae Sedis. Ordinarii proprii, necnon doctrinam apud probatos auctores traditam.

Itaque VICARIUS REGIONALIS in suo quisque territorio valet:

1) Facultatem trinationis concedere „diebus Dominicis et festis de praecepto tantum, servato ieiunio lege statuto quoad secundam et tertiam missam et dummodo tertia missa celebretur in alia Ecclesia, ubi aliae duae iam celebratae sunt, si id fieri possit absque gravi incommodo, constituto in singulis casibus de vera necessitate tertiae Missae, onerata supe hoc... conscientia, remoto quocumque administrationis vel scandali periculo, vetita celebrandi eleemosynae perceptione pro duabus Missis aliisque servatis de iure servandis“. (Cfr. ACL 1948, num. 2, pag. 12.).

2) Facultatem Missam vespertinam habitualiter celebrandi concedere, id est post horam tertiam decimam, „graviter onerata eorum conscientia super vera fidelium necessitate... quoties rerum cel personarum adiuncta id expostulent, diebus tum festis cum ferialibus, si et id omnino necessarium videatur...“ (Cfr. ACL 1949, num. 1, pag. 1-2).

3) Facultatem Sacrum litandi sub divo concedere, attamen per modum actus, servatis legibus liturgicis.

4) a. Dispensandi iusta rationabili ex causa super impedimentis matrimonialibus minoris gradus, quae in Can. 1042 recensentur, necnon super impedimentis impedimentibus, de quibus in Can. 1058 ad effectum tantum matrimonium contrahendi.

b. Dispensandi ex gravi urgentiae causa... super impedimentis infra recensitis:

aa. Consanguinitatis in secundo aut in tertio cum primo mixtis, dummodo nullum exinde scandalum aut admiratio exoriatur;

bb. Consanguinitatis in secundo lineae collateralis gradu;

cc. Affinitatis in primo lineae collateralis gradu aequali vel mixto cum secundo;

dd. Publicae honestatis in primo gradu, dummodo nullum subsit dubium, quod coniux esse possit proles ab altero contrahentium genita.

c. Dispensandi, iustis gravibusque accedentibus causis, super impedimento mixtae religionis, et, si casus ferat, etiam super disparitate cultus, ad cautelam; quoties prudens dubium priatur de collatione baptismi partis acatholicae; quatenus ante nuptias pars acatholica ad veram religionem adduci aut catholica ab ipsis nuptiis absterreri nequiverit, dummodo prius regulariter, ad praescriptum CIC Can. 1061 § 2, cautum omnino sit conditionibus ab Ecclesia requisitis et moraliter sibi certum sit easdem impletum iri, scilicet: ex parte nupturientis acatholici de amovendo a parte catholica perversionis periculo, et ab utroque contrahente de universa prole utriusque sexus in catholicae religionis sanctitate omnino baptizanda et educanda; declarata insuper parti catholicae obligatione, qua tenetur prudenter curandi conversionem coniugis ad fidem catholicam. Nupturientes autem moneantur se, ante vel post matrimonium coram Ecclesia initum,

ministrum quoque acatholicum ad matrimonialem consensum praestandum vel renovandum adire non posse, ad mentem CIC Can. 1063, § 1, sub poena excommunicationis latae sententiae Ordinario reservatae a parte catholica incurrendae, iuxta Can. 2319 § 1, n. 1°, stricte caeteroquin servatis, quae de parochi in casu agendi ratione statuta sunt in Can. 1063, § 2.

Quodsi partes actu in concubinato vivant, provideatur opportunis modis, ut scandalum, si adsit, removeatur et pars catholica ad gratiam Dei recipiendam rite disponatur praevia eius absolute ab excommunicatione contracta, si forte matrimonium attentatum fuerit coram ministro acatholico, eique impositis congruis paenitentibus salutaribus; si autem ex illicita unione iam nata sit proles, partes moneantur de gravi obligatione iuris Divini curandi, pro posse, eius catholicam educationem et /si casus ferat/ conversionem, baptismum; a parte sicut catholica exquiratur huius obligationis implendae explicita promissio.

5) Designare confessarios extraordinarios religiosarum, de quibus in Can. 521, § 1, CIC, iisque iurisdictionem necessariam conferre.

6) Consecrare altaria fixa et portalia ritu et forma breviori. /Rescr. S.R.C. d. 26. Nov. 1948, n. L, 73/48/

7) Consecrare calices et patenas servato ritu et forma Pontificalis Romani.

VIII. Ad VICARIUM FORANEUM praeter ea, quae in Cann. 445 ssq. CIC recensentur, pertinet:

1) Facultas dispensandi a tribus matrimonialibus publicationibus, dummodo constiterit nihil matrimonii validae ac licitae celebrationi obsistere.

2) Facultas dispensandi super obligatoria documentorum autenticorum exhibitione, attamen pro foro ecclesiastico tantum, e.gr. testimonii baptismi...

3) Iurisdictionem, graviter onerata conscientia, conferre ad confessiones in proprio Vicariatus foranei territorio excipiendas sacerdoti extradioecesano, ad tempus decem dierum valituram, dummodo verificantur condiciones:

a. Sacerdos extradioecesanus „celebret“ possideat.

b. In propria dioecesi iurisdictionem ad confessiones audiendas iam habuerit;

c. Ne aliqua censura ecclesiastica innodatus sit; inquirat insuper constantine quodammodo sacerdotem adventantem optima esse conversationis ecclesiasticae.

4) Dispensare super votis, dummodo ne agatur de voto Apostolicae Sedi reservato.

IX. PAROCHI attamen omnes, qui parochum nomine in iure veniunt totamque animarum curam cum omnibus parochorum iuribus et obligationibus ad normam iuris communis, secundum probata statuta dioecesana et laudabiles consuetudines exercent, prudenter et caute his facultatibus in futuro pro animarum salute uti valent:

1) Baptismum adultis conferre modo quoque parvulorum.

2) Facultate bis in die Sacrum litandi diebus Dominicis, festis de praecepto ferialibusque servatis conditionibus a iure et aliis instructionibus requisitis. Quam facultatem alii quoque sacerdoti concedere valent in propria paroecia.

Binatio diebus ferialibus indulgetur, „sed tantum prima feria sexta cuiuslibet mensis et occasione matrimonium vel funerum, dummodo nullus alius sacerdos praesto liber sit pro celebratione alterius Missae vetita celebran[d]i eleemosynae perceptione pro una e duabus Missis“ /Rescr. S.C. de Sacr. d. 7. VII. 1949, Nro 2221/49/.

3) Missam vespertinam celebrandi vel per se vel per alium sacerdotem, attamen per modum actus, id est semel aut iterum. Qua facultate tunc tantum uti valent, si rationes graves id saudeant, mairque exinde vitae christianae promotio iure sperari possit /Cfr. ACL 1949, N. 1, pag. 1/.

4) Missam celebrandi coram Ssmo Sacramento exposito.

5) Expositionem solemnem Ssmi Sacramenti etiam per totam diem celebrandi aliis quoque diebus praeter ordinem statutis /Cfr. ACL 1949, N. 4, pag. 47/.

6) Iurisdictionem, graviter onerata conscientia, ad confessiones in suae propriae tantum paroeciae territorio excipiendas sacerdoti extradioecesano, ad tempus trium dierum tantum valituram, conferre servatis condicionibus prout supra ad VIII, 3 statutis.

7) Dispensandi super duabus publicationibus matrimonialibus.

X. ORATIO IMPERATA

1) Praeter orationes praescriptas a Rubricis vel a S.R.C. Papa pro universa Ecclesia, Episcopus pro sua dioecesi alias Orationes praescribere potest in Missae sacrificio dicendas. Ut differatur ab Oratione praescripta a Rubrica, vocatur Oratio ista „a Superiore imperata“, seu simpliciter imperata. Quia raro a Papa oratio imperatur, intelligitur hac voce imperata Oratio generaliter ab Episcopo dioeceseos praecepta. Ad dicendam huiusmodi orationem omnes in dioecesi sacerdotes celebrantes, sive seculares sive religiosi, etiam exempti obligantur.

2) Obligatio orationem imperatam in Missa dicendi tamdiu durat, donec Episcopus eam non avocaverit; nec licet cuiquam Orationem imperatam contra ordinationem Episcopi vel ante revocationem imperatae ab Episcopo voluntate propria omittere. Sicut in visitationibus compertum est non semel, sed continuo accidisse, ut Oratio imperata omitteretur. Qua de causa in unoquoque Sacratio /sakristie/ tabella seu album affigatur omnibus Missam celebrantibus visibilis, in quo clare scribantur: 1) Nomen Summi Pontificis, e.gr. Pius XII. 2) Nomen Episcopi dioecesani, e.gr. Stephanus, et 3) Orationes imperatae, e.gr. Pro Papa, Contra persecutores Ecclesiae, de Spiritu Sancto... Vicarii foranei in visitaionibus etiam ad ista mentem et attentionem advertant, ut tabellae ubique affixae habeantur et suaviter at fortiter ad id compellant.

3) Orationem imperatam quod attinet observandum est, utrum:

a. pro re gravi in una determinata Missa dicenda sit, aut ex aliqua speciali seria ratione pro uno determinato die, aut pro pluribus diebus;

b. per aliquod tempus longius et indeterminatum imperata fuerit.

In primo casu:

a. Oratio imperata omni die /unoquoque die/, etiam quando occurrit Duplex I. et II. cl. et Dominica I. cl., sub una conclusione cum Oratione Missae diei dicenda est, quando nulla alia commemoratio specialis occurrit;

b. quando autem commemoratio specialis occurrit, tunc post commemorationem specialem sub distincta conclusione sumenda est.

c. Duplicibus II. cl. et aliis diebus ritus minus sollemnis suam specialem conclusionem habet, quando nulla commemoratio occurrit; si occurrit commemoratio specialis, tum istam commemorationem sequitur cum secunda conclusione.

In secundo casu:

Si „imperata“ ad aliquod longius, indeterminatum tempus praescripta fuerit, hae, quae sequuntur, normae, valent:

Omittitur:

A. a. Duplicibus I. cl.

b. Illis diebus, quae privilegium unius Orationis habent /scil. Dominica Palmarum, tribus ultimis diebus Hebdomadae Sanctae, Vigiliis Nativitatis Domini et Pentecostes/.

c. In omnibus sollemnibus Missis votivis /pro re gravi sub ritu duplici I. cl./ et

d. In omnibus Missis de Requie.

e. Duplicibus II. cl. in omnibus Missis sollemnibus et cantatis et in omnibus Missis /etiam non cantatis/ conventualibus.

B. Dicitur vel omittitur:

Duplicibus II. cl. in non cantatis /tichých/ Missis privatis et paroecialibus.

C. Addensa est:

in ceteris omnibus diebus, etiam omnibus Dominicis Adventus et Quadragesimae, Feria IV. Cinerum, tribus primis diebus Hebdomadae Sanctae, sicut etiam ultimis quatuor diebus Hebdomadae Paschae et Pentecostes et omnibus diebus eiusdem vel minoris ritus /duplex maius et minus etc./.

4) Tempore vacationis sedis episcopalis oratio imperata est pro eligendo Episcopo usque ad diem, qua titularis Sedis episcopalis in Consistorio secreto a Papa publicatus est.

5) Numerus orationum a Rubrica praescriptarum numquam minui potest; quare nec Oratio tertia „ad libitum“ omittenda est.

6) Quando sumenda est sicut commemoratio communis Oratio pro Papa vel Ecclesia et una earum est simul imperata, altera est ergo sicut commemoratio communis sumenda, dum altera sicut imperata addenda.

7) Series seu positio imperatae: Imperata ad longius tempus ordinata post

commemorationes speciales et communes et post commemorationem Ssmi inseritur, uamdiu praecepta est, sed orationem votivam libere electam praecedit.

Quodsi oratio imperata celebratione sollemnis Missae votivae substituitur, tunc nulla propria imperata habetur, sed Duplicibus I. cl. et Dominica I. cl. nulla alia commemoratione recurrente, orationi Missae sub una conclusione adiungitur.

Si autem dictis diebus expositio Sanctissimi Sacramenti locum habeat, tunc oratio de Ssmo cum Oratione Missae sub una conclusione coniungitur et tunc demum imperata cum propria conclusione sequitur. Ita praescriptum erat orationem quod attinet adiungendam de Spiritu Sancto tempore Concilii (Decr. 21. Apr. 1971, Num. 3245/5480).

8) Si plures habeantur Orationes imperatae, tunc inseruntur, secundum dignitatem personarum aut obiecti, resp. prout in Litaniis Omnium Sanctorum aut secundum ordinem, quo orationes votivae aut orationes diversae in Missali positae sunt.

Attamen orationes bona spiritalia respicientes orationes bona materialia, terrena considerantes praecedunt, ut v.gr. oratio pro remissione peccatorum prius dicenda est prae oratione pro petenda pluvia, quamvis haec in Missali antiposita fuerit.

9) Orationes IN DIOECESI LITOMERICENSI imperatae sunt sequentes:

a. Una a S. Pontifice pro universa Ecclesia: PRO PAPA

b. Duae ab ipso Ordinario:

aa. CONTRA PERSECUTORES ECCLESIAE, quas in ordine Orationum in Missali sub numero 11 reperitur. Quae non est pro re gravi.

bb. DE SPIRITU SANCTO, quae uti pro re gravi dicenda est.

Memores sint sacerdotes omnes, quibus facultates concedentur, ut iis nonnisi in animarum salutem, iusta ac rationabili de causa, qualibet personarum acceptione posthabita, omni cuiuslibet speciei quaestu reprobato, ad maiorem Dei gloriam, laudem Ecclesiae catholicae, decus sacerdotii utantur. Caveant, onerata super hoc eorum conscientia, abusus irrepant. Fidem avitam profiteantur intrepide, a rebus ab Ecclesia et sacerdotio alienis abstineant, quacumque vell umbram apostasiae, haeresis, schismatis fugiant praefereutes potius mori, quam cum infamia et dedecore in animarum ruinam vivere. Officium sanctissime adimpleant, praescripta ecclesiastica in bonum animarum interpretentur esse data, devotissimeque eadem servant. Meminerint semper, maximeque his nostris temporibus illius gravissimi moniti S. Gregorii Magni: „Ruina populi sunt sacerdotes mali.“

Sacerdotes libentissimae orent et Missae sacrificium devotissime celebrent, ut Deus pacem, unitatem Ecclesiae suae, fidem et veritatem animis concedere et omnes ad iugum suum suavissimum, regnum Sacratissimi Cordis Filii sui Auspice Maria Auxiliatrice christiani populi, S. Stephani et omnium Sanctorum quam primum perducere dignetur. Orent etiam sacerdotes ipsi et fideles exhortentur, ut pro suo quoque Episcopo et dioecesi fervidissimas ad Omnipotentem et Mariam admoveant preces fidentes, memores illius Dominici effati: „Quidquid petieritis Patrem in nomine meo, fiet vobis... usque modo non petistis quidquam...“ „Orate, sine intermissione orate...!“

Orationibus fidelium canonisatio B. Zdislavae enixissime commendatur, ut ad optatum finem tandem aliquando conduci possit.

„Cruciatae“, ut ita dicam, preces in unaquaque paroecia ordinentur maxime cum interventu puerorum et puellarum tenerae aetatis pro pace et christiano consortio in populo nostro.

Expositio SS. Eucharistiae statis diebus iuxta ordinem et etiam extra, in quantum fieri potest, in paroeciis magno cum concursu populi celebretur.

Fideles ad frequentem Sacramentorum susceptionem, praesertim S. Penitentiae et SS. Eucharistiae, ut vitam supernaturalem, maxime sine peccato mortali, vivere assuescant ac insuper pro peccatis et offensionibus opera mortificationis, paenitentiae et satisfactionis voluntariae et libentissimae suscipiant pro salute animarum suarum et fratrum suorum, pro SS. Pontifice, unitate et concordia Ecclesiae catholicae, Episcopis. Sacerdotes semper memores sint monitionis S. Pauli se omnibus exemplum bonorum operum exhibere debere, quia si quid generatio una officii suis deficiens eaque graviter negligens destruit, plures generationes vix reparare queunt.

DATUM IN RESIDENTIA EPISCOPALI LITOMERICENSI
MENSE IULIO 1949

NORMAE IN CONCESSIONE FACULTATUM AB OMNIBUS NECESSARIO SERVANDAE!

- 1) Omnes, ad quos spectat, dispensationem in LIBRO DISPENSATIONUM sedulo servando, accuratae adnotent necesse est, prout gravitas rei postulat, inque adnotatione referatur: quis, cui vel quibus, ad cuius preces, quid, quando, quomodo, ob quasnam rationes concessum vel dispensatum fuerit.
Graviter monentur omnes, ne in rebus tanti momenti, praesertim in iis negotiis, in quibus dispensationis defectus nullitatem actus vel gravem illiciteitatem aut abusum secumferat, pariter si defectus adnotationis in Libro dispensationum partibus ansam praebere possit actum vel negotium iuridicum impugnandi, memoriae propriae nimis fidant.
- 2) In unoquoque casu dispensationis concessae aut concedendae semper expressa fiat mentio „vi facultatum specialium“.
- 3) In usu facultatum prae oculis habeantur, quae in Can. 1048 et 1054 statuta reperiuntur.
- 4) Legitimo superiore ecclesiastico id postulante de numero et specie omnium dispensationum referendum est.
- 5) In unoquoque casu omnes officium secreti servandi prae oculis habeant.
- 6) In casibus dubiis, maxime vero illis, in quibus vinculum matrimoniale quomodocumque tangatur, ad Ordinarium vel Officiale Tribunalis semper recurrendum est.
- 7) Pro dispensationibus concedendis aequa et congrua oblatio seu taxa in dioecesi legitime inolita exquiratur et persolvatur.
- 8) Adnotetur semper, pro quam dispensatione taxa persoluta sit.
- 9) Respectu habito principii iuridici in Can. 204, § 1 CIC enuntiati omnes sacerdotes ad Ordinarium suum in omnibus quaestionibus praesertim gravioris momenti semper recurrere possunt.
- 10) Petitiones, allegata, documenta ne cumulentur, sed separatim in diversis foliis scribantur, quatenus ab Ordinario vel a Vicario generali transigendae sint, ut negotia expeditius atque sine temporis dispendio procedere possint.
- 11) Quaestiones omnes, quae respiciunt:
  - a. Sacramentum matrimonii, quatenus ordinis sint administrativi /ut e.gr. dispensationes, publicationes etc./ ad Seminarii maioris Revmum D. Rectorem transmitti possunt. /Vldp. P. Th.lic. Frant. Rabas, rektor kněžského semináře, Litoměřice, Komenského 4/
  - b. Quaestiones matrimoniales, quatenus de matrimonii ecclesiastici nullitate declaranda seu de sacro matrimonii vinculo agitur, directe ad Officiale Tribunalis transmitti possunt (Vldp. P.Dr. Emil Škurka, profesor, Osek u Duchcova).
  - c. Omnes casus dubii circa omnia sacramenta ad Revmum D. Rectorem Seminarii maioris dirigendi sunt.
  - d. Liturgiam sacram, binationes aliaque huiusmodi ad Illustriss. ac Revmum D. Msgre Josephum Výtvar, canonicum residentialem, dirigi possunt (Litoměřice,

Dom. nám. č. 6).

e) Scholam, instructionem scholasticam, aliaque eiusdem naturae quod attinet, ad Institutum Beatae Zdislavae, Litomericii, transmittantur (Vldp. P. Dr. Jan Skácel, Litoměřice, Michalova 13 (Zdislava)./

STATUTUM DE CONSTITUTIONE ET SUCCESSIONE IN OFFICIO VICARII GENERALIS

Sacrorum Canonum praescriptis dispositum est, ut Episcopus pro sua dioecesi Vicarium Generalem sibi constitueret, qui ipsum potestate ordinaria in toto territorio adiuveret. Mandat insuper Legislator Supremus, ut, si casus ferat, alium sacerdotem sibi Episcopus constituat, qui Vicarii Generalis absentis vel impediti vices suppleat.

Quapropter gravitatem singularem temporum, dioeceseos, totiusque Ecclesiae catholicae his in regionibus considerantes et animo cupientes sive regimini dioecesis, sive omnibus spiritualibus et temporalibus fidelium necessitatibus providere debemus, ne quid civitas haec Nostra sancta, Deo electa, detrimenti capiat, de potestate Nostra Nobis a S. Canonibus et specialibus S. Sedis facultatibus concessa, per praesentes litteras hae, quae sequuntur dispositiones, constitutiones, officiorum provisiones, facultates ad regimen dioeceseos et animarum prospere explendum decernimus; in casu, quo iurisdictio Ordinarii impedita fuerit:

1. In Vicarii Nostri Generalis officio electum iam a Nobis Reverendissimum et Dilectissimum MONS. S. THEOL. DOCTOREM FRANCISCUM VLČEK confirmamus. /Vide ACL. 1947, No. 12/

2. Quodsi iurisdictio Vicarii Generalis impedita fuerit quovis modo, ipso facto a momento habitae notitiae de iurisditione impedita Vicarii Generalis, Provicarius Generalis PRIMUS succedit, qui eius vices suppleat, ad quod officium pariter per praesentes litteras eligimus, constituimus ac constitutum volumus Rev.mum D.num ThLic. FRANCISCUM RABAS.

3. In casu impeditae iurisditionis quovis modo Provicarii Generalis, eodem modo ac sub 2. succedit Provicarius Generalis SECUNDUS, in quem Rev.mum D.num ThDoctorem ADALBERTUM MARTINU per praesentes litteras eligimus ac constituimus et constitutum volumus.

4. Si vero contingat, ut alteruter absens sit vel iurisdictio eiusdem impedita fuerit, tunc haec quoad designationem subsequentis Provicarii Generalis constituimus:

a/ Ius eligendi personam Provicarii Generalis TERTII et sequentium ad Coetum consultorum dioecesanorum transit et quem Coetus consultorum elegerit, hunc per praesentes litteras electum et constitutum volumus, tamquam Provicarium Generalem.

b/ Si vero Coetus conslutorum dioecesanorum haberi nequeat, tunc mandamus omnibus Provicariis Generalibus, ut statim a momento assumpti officii 3 viros caute et secreto designent, tantum alteri Provicario Generali notos, quorum unus alteri impedito vel absenti ipso facto ac alii supra sub n. 2 succedat in officio servato ordine designationis. Quem etiam Nos per praesentes litteras constituimus et confirmamus.

5. Si neutra hypothesis hucusque tradita possibilis fuerit, ius eligendi Provicarium Generalem ad Administratores actuales Vicariatuum foraneorum devolvimus. Provicarium Generalem eligent, quem electum Nos per praesentes litteras etiam constituimus et confirmamus.

6. Omnes, ad quos electio Provicarii Generalis spectare contingat, meminerint et prae oculis habeant semper, quae in C.I.C. in Can. 160 ss. /De electione/ et Can. 366 ss. statuuntur, quolibet humano respectu et personarum acceptione posthabitis.

7. A momento impeditae iurisdictionis Episcopi Ordinarii duo simul Vicarii Generales, i.e. Vicarius Generalis actualis cum Provicario Generali primo et ita deinceps, dioecesim regant. Quo in casu Primo Vicario vel Provicario in officio facultates ampliores, quae in Mandato speciali Episcopi continentur, reservantur, dum alteri facultates omnes, quae ex C.I.C. Vicario Generali sede plena et non impedita competunt, exceptis iis, quae alteri – antiquiori in officio vicario – reservantur. Consilium mutuuum vel Coetus consultorum dioecesanorum ad normam iuris in gravioribus negotiis, sicut Ordinarius tempore pacis, petere ne omittant.

8. Necesse est tamen, ut omnes secundum mentem et voluntatem Episcopi procedant, ne umquam ea statuunt, quae iuribus Divinis, ecclesiasticis, animarum saluti obsistere possint aut gravia damna causent.

Meminerint semper omnes illius dicti „potentes potenter tormenta passuros esse“, si officiis suis graviter defuerint.

DATUM EX AEDIBUS RESIDENTIAE NOSTRAE EPISCOPALIS
Litomericii, Mense Iulio, a. D. 1949.

Frant. Krutílek
a secretis

+Stephanus
episcopus

Per la Direzione della Diocesi di Litoměřice /Cecoslovacchia/ fu provvisto dal l'Ordinario in questa maniera:

1. Episcopo impedito assume la direzione della diocesi l'attuale Vicario Generale
MONS. THDr. FRANCESCO VLČEK
secondo il Mandatum speciale e Statutum de constitutione et successione in officio Vicarii Generalis.

2. I due Provicarii secondo i due sudette Istruzioni sono:
1/ Th.Lic. Prof. FRANCESCO RABAS, Rettore del Seminario Maggiore a Litoměřice
2/ Th.Dr. Adalberto MARTINŮ, professore del medesimo Seminario.

Ogni Vicario ha il diritto d'indicare secondo norme stabilite dall Vescovo sempre un'altro Provicario in caso, che prevedesse, che l'elezione del nuovo Vicario Amministratore dai membri del Coetus consultorum dioecesanorum sarebbe impossibile.

3. I membri del Coetus consultorum dioecesanorum sono questi:
1. Mons. Dr. Francesco Vlček, Vic. gen.
2. Mons. Antonio Výtvar, canonico /l'unico/
3. Mons. Giuseppe Kuška, Protonotario apost., paroco a Kovář
4. Th.Lic. Prof. Francesco Rabas, Rettore del Seminario Maggiore
5. Mons. Venceslao Slavík, paroco a Klapý
6. Mons. Giuseppe Pietschmann, profesore del Seminario Maggiore.

4. In forza della nuova disposizione cioè la costituzione dei due Provicarii e la divisione della diocesi in sei Vicariati Regionali diventano membri del ceto dei consultori, tutti i Provicarii e Vicarii Regionali, che sono questi:
1. Th.Dr. Adalberto Martinů, secondo Provicario Generale
2. P. Francesco Vojtek S.J. Rettore del Collegio dei Gesuiti a Děčín /la regione di Děčín/
3. P. Adalberto Kodera, Amministratore a Liberec /la regione di Liberec/
4. Th.Dr. Emilio Škurka S.D.B. profesore del Seminario Maggiore dei Salesiani ed ufficiale del Tribunale eccl. per la regione di Osek.
5. P. Bernardino Mokřý Ord.Praem, per la regione di Žatec.

5. In complesso esistono quindi undici membri del Coetum consultorum dioecesanorum.

Inoltre stano a capo delle altre regioni questi sacerdoti:

1. P. Francesco Rabas per la regione di Litoměřice
2. Mons. Giuseppe Kuška per la reg. di Ml. Boleslav.

Questi due sacerdoti sono membri del Coetus consultorum dioecesanorum, già ex alio titolo.

6. Ogni Vicariato regionale sta a capo di tre- sei Vicariati foranei. Le singole sedi dei Vicariati foranei sono questi:

1. Litoměřice: ThDr. Francesco Rabas, prof.
2. Liberec: P. Adalb. Kodera, Amministratore

3. Mladá Boleslav	Mons. Gius. Kuška, Apost. Pronot.
4. Děčín	P. Francesco Vojtek S.J.
5. Osek	ThDr. Emilio Škurka S.D.B.
6. Žatec	P. Bernard. Mokřý O.Praem.

Iuramentum

Ego inscriptus Franciscus Vlček, Vicarius Generalis dioecesis Litomericensis ac si opus ferat Substitutus Ordinarii Litomericensis in regimine dioeceseos

spondeo, promitto ac iuro

me munus mihi commissum fideliter ac diligenter adimpleturum servatis omnibus praescriptionibus Codicis Iuris Canonici, quovis respectu humano posthabito, atque officii mei secretum inviolabiliter servaturum.

Item spondeo, promitto ac iuro me omni studio omnique obsequio mentem Ecclesiae et Ordinarii semper fideliter interpretaturum, potissime quoad integritatem fidei, morum et disciplinae Sanctae Romanae Ecclesiae cuius praxim et legitimas consuetudines omnibus viribus defendere prae oculis tenebo.

Sic iuro, sic spondeo, sic me Deus adjuvet et haec Sancta Dei Evangelia.

Franciscus Vlček
Vicarius Generalis

Litomericii, die 18. Augusti 1949

Brief von Octavius (Otavio) de Liva vom 29.10.1949 an die Ordinarien (an Bischof Karel Skoupý)²

Sub secreto Pontificio

NUNTIATURA APOSTOLICA

No. : 7953
Praha die 29 Octobris 1949
Voršilská 12.

Excell.me ac Rev.me Domine,

De venerabili mandato Secretariae Status Suae Sanctitatis honori mihi est Excellentiae Tuae Rev.mae significare, pro casu in quo impossibile erit Internuntiaturae Apostolicae Tecum, et Tibi cum Sancta Sede communicare, et si periculum gravis damni in mora erit, hanc Pontificiam Legationem Te subdelegare ex nunc pro tunc cum facultate iterum subdelegandi quatenus opus erit, ut omnes facultates specialissimas hisce litteris adnexas concedere possis.

Sacerdotes ab Excellentia Tua subdelegati, ubi primum possibile erit, de usu facultatum Te certiosem faciant.

Item Excellentia Tua Secretariae Status S.S. relationem generalem circa facultates concessas exhibebit et de modo quo sacerdotes facultatibus usi sint eidem rationem reddet.

Precibus Tuis me commendans eo quo per est obsequio me profiteor

Excellentiae Tuae addictissimum
Mons. Octavium De Liva m.p.
Negotiorum Sanctae Sedis Gestorem.

Ex.mo ac Rev.mo Domino
Mons. Carolo Skoupý
Episcopo Brunensi,
Brno.

I.- Facultates specialissimae continent omnes et singulas gratias atque dispensationes, quae Sancta Sedes concedere solet, cum exceptionibus de quibus infra.

1.- Remanent exclusae facultates:

a/ dispensandi sacerdotes a lege coelibatus,

b/ dispensandi ab impedimento affinitatis in primo gradu lineae rectae consummato matrimonio /Cfr. can. 97 § 1/,

c/ dispensandi super matrimonio rato et non consummato. Excellentiae Tuae Rev.mae facultas conceditur instituendi relativum processum canonicum, secundum normas a Sacra Congregatione Sacramentorum statutas. Actus processus, quantum possibile est, clausi et obsignati Sacro Dicasterio remittendi erunt.

2.- Pariter sunt exclusae ab ambitu praesentis delegationis:

a/ facultas nominandi vel transferendi Episcopos aut accipiendi eorum dimissiones.

(weiter gestrichen – unlesbar)

---

2 In: ABS, V 1192 HK (Karel Otčenášek).

b/ facultas modificandi quomodocumque statum dioecesium aut erigendi Administrationes Apostolicas autonomas. In difficultatibus fortuitis quae in adsistentia religiosa fidelium determinantur territoriorum exsurgunt, (weiter gestrichen – unlesbar)

3.- Desiderium Summi Pontificis est, ne dispensationes a defectu aetatis pro Ordinationibus Sacerdotum super 18 menses concedantur, nec ordinentur, antequam studia praescripta perficiant.

4.- Excellentia Tua beneficis Sanctae Sedis reservata personis idoneis tunc tantum conferre poterit, cum ipsa provisio sine gravi incommodo differri non poterit, Rebus ad pristinum statum versis ad Datariam Apostolicam recurrendum erit ad petendam expeditionem Bullae qua ipsa provisio confirmabitur.

5.- Denique quoad fortuitam rehabilitationem Sacerdotum qui matrimonium attentaverunt prae oculis habeas normas a Suprema s. Congregatione s. Officii adhibitas, quas Excellentiae Tuae via reservata communico:

Resipiscentes a censuris „firma irregularitate“ absolvuntur, supposita perfecta separatione a muliere et reparato scandalo. Deinde in aliqua domo religiosorum per congruum tempus ad poenitentiam faciendam commoret. Interea negotia absolvantur ad perfectam separationem legalem vel divortium obtinendum. Post congruum poenitentiae tempus, ad celebrationem Missae tantum rehabilitentur plerumque „intra septa“. Ad confessiones audiendas facultas regulariter non conceditur, nisi multos post annos integrae vitae tantum, prius virorum, deinde raro mulierum.

II. a/ His specialissimis facultatibus Excellentia Tua in toto territorio Tibi commissio uti poterit.

b/ Dispositiones praesentium litterarum sub secreto Pontificio tenendae sunt.

III/ In concessione variarum gratiarum:

a/ praxis Romana, quantum possibile, sequenda est, cum in modo agendi, tum in cautionibus et condicionibus in singulis casibus apponendis.

b/ Ordinarii Sanctae Sedi congruam taxam, ut circumstantiae id permittant, persolvant.

c/ Excellentia Tua vel persona a Te subdelegata facultatum concessarum amplam relationem curabit, quae suo tempore Secretariae Status Suae Sanctitatis exhibenda erit.

Uniuntur duo indices facultatum a Sancta Sede iam pro iis regionibus, quae practicam possibilitatem Romam recurrendi supponunt, quorum primus status apertae persecutionis considerat. Tales indices adnectuntur non ad limitandum ambitum praesentium facultatum specialissimarum, sed tantum uti norma in usu earundem facultatum.

Pro toto tempore, in quo Ordinarii nequeunt ad Sanctam Sedem recurrere, omnes facultates, quibus nunc utuntur et quae elapso tempore vel exhausto numero casuum pro quo concessae erant, obsoletae fuerint, tamquam prorogatae censentur.

Pod papežským tajemstvím.

Apoštolská nunciatura
7933

č.

Praha, dne 29. října 1949.
II, Voršilská 12.

Nejvznešenější a nejdůstojnější pane:

Podle ctihodného pověření Státního sekretariátu Jeho Svatosti je mi ctí Tvé nejdůstojnější exelenci oznámit, že pro případ, v kterém nebude možné apoštolské internunciature vejít ve styk s Tebou a Tobě nižádným způsobem se Sv. stolicí a jestliže bude nebezpečí těžké škody v průtahu, že tato papežská legace Tě subdeleguje ex nunc pro tunc s oprávněním opětné subdelegace, pokud bude třeba, abys mohl postoupit všechna nejspeciálnější oprávnění, připojené k tomuto dopisu.

Kněží, subdelegovaní od Tvé exelence, jakmile jen jim bude možné, Ti dají zprávu o užití těchto oprávnění.

Také Tvá exelence podá Státnímu sekretariátu Svaté stolice úhrnnou zprávu o poskytnutých oprávněních a počet z toho, jakým způsobem kněží těchto oprávnění užíli. Poroučím se Tvým modlitbám a s poslušností, jaká se sluší, se znamenám.

Tvé nejdůstojnější exelenci
nejoddanější
mons. Oktavius De Liva,

Vykonavatel záležitostí
Svatá Stolica

I/ - Nejspeciálnější zmocnění obsahují všechny a jednotlivé milosti a dispense, jež Sv. Stolice zpravidla udílí, s výjimkami, výtčenými níže.

1/ zůstává vyloučeno ze zmocnění:

a/ zprošťovat kněze od závazku celibátu,

b/ zprošťovat od překážky v přibuzenství v prvním stupni přímé linie pro konzumované manželství /srv. Can. 97 § 1/,

c/ zprošťovat ohledně manželství zamýšleného a nekonzumovaného. Tvé veledůstojné exelenci se poskytuje oprávnění, zavést příslušný kanonický proces podle předpisů, ustanovených Sv. kongregací svátostí. Spisy procesu, pokud to je možné, zavřené a zapečetěné mají být posláni sv. Dikasteriu.

2/ Rovněž jsou vyloučena z rozsahu přítomné delegace:

a/ oprávnění jmenovat nebo překládat biskupy nebo přijímat jejich demise. O uprázdněné diecese, pokud není možné je svěřit kapitulnímu vikáři, bude postaráno apoštolskými administrátory podle pokynu Sv. Stolice. Na ně, jako na kapitulární vikáře, bude možno přenést zmocnění sídelního biskupa.

b/ Oprávnění měnit jakýmkoliv způsobem stav diecesí nebo zřizovat samostatné

³ In: ABS, V-4888 MV(Ladislav Hlad). Eine andere Übersetzung ins Tschechische: ABS, 943 508 MV (Aktion „Katolik“).

apoštolské administratury. V nahodilých nesnázích, které povstanou v náboženské péči o věřící dotyčných území, budiž postupováno se souhlasem ordinářů, o něž jde, jmenováním generálních vikářů nebo biskupských delegátů, jimž bude moci Tvá exelence udělit oprávnění, jim potřebná.

3/ Je přáním nejvyššího velekněze, aby nebyly udíleny dispense pro nedostatek věku při ordonaci kněží nad 18 měsíců a aby nebyli ordinováni dříve než dokončí předepsaná studia.

4/ Tvá exelence bude moci udělit vhodným osobám beneficia, vyhrazená Sv. Stolicí, teprve tehdy, když samo opatření nebude se moci odložit bez vážné nesnáze. Jakmile se věci vrátí k prvotnímu stavu, bude třeba se obrátit na apoštolskou DATARIÍ s žádostí o vydání bully, jíž bude toto opatření potvrzeno.

5/ Konečně, co se týče případné rehabilitace kněží, kteří usilovali o manželství, měj před očima ustanovení, použité od nejvyšší svaté kongregace S. Officii, jež Tvé exelenci sdělují rezervátní cestou.

Ti, kteří se opět vzpamatovali, se osvobozují od trestů „firma irregularitate“, předpokládajíc dokonalé odloučení od ženy a nápravu pohoršení. Potom ať meškají v nějakém řeholním domě vhodný čas a činí pokání. Mezi tím necht' jsou zařízeny záležitosti pro úplné získání zákonné odluky nebo rozvodu. Po přiměřené době pokání, necht' získají schopnost ke sloužení mše většinou, „intra septa“. Oprávnění ke slyšení zpovědi se pravidelně neudílí, leč po mnohých letech bezúhonného života, nejprve mužů, potom /zřídka/ žen.

II/ Tvá exelence bude moci užít těchto nejspeciálnějších oprávnění na celém území, Tobě svěřeném.

b/ Dispozice přítomného dopisu je třeba držet pod papežským tajemstvím.

III/ V povolování rozličných milostí:

a/ Je třeba, pokud je možné, následovat římské praxe jak ve způsobu postupu, tak při ukládání výhrad a podmínek v jednotlivých případech.

b/ Ordinářové vyplatí Sv. Stolicí příslušnou taxu, jak to dovolí okolnosti.

c/ Tvá exelence nebo osoba od Tebe subdelegovaná se postará o obsáhlou zprávu o poskytnutí oprávnění, jež bude třeba svým časem předložit sekretáři Status Jeho svátosti.

Připojují se dva seznamy oprávnění od Sv. Stolice již pro ty krajiny, jež předpokládají praktickou možnost obrátit se do Říma, jejichž stav otevřeného pronásledování polevil. Takové seznamy se připojují nikoliv proto, aby se omezil rozsah přítomných nejspeciálnějších oprávnění, nýbrž toliko jako pravidlo při užívání těchto oprávnění.

Po celou dobu, v níž se ordinářové nemohou obrátit na Sv. Stolicí, všechna oprávnění, kterých nyní užívají a která zašle během času nebo vyč[erpání] počtu případů, pro něž byla povolena, mají být posuzována jako prodloužená.

Brief von Dominik Tardini vom März 1950 an die tschechoslowakischen Ordinarien⁴:

Secretaria di Stato
di Sua Santità
N. 2438/50

SUB SECRETO PONTIFICIO
Ex sedibus Vaticanis, Martii 1950

Rev.mis
LOCORUM CECOSLOVACCHIAE ORDINARIIS

Per recentes literas Apostolica Internuntiatura Pragensis locorum Cecoslovacchiaae Ordinariis specialissimas subdelegabat facultates, quibus utendum esset si epistularum commercium inter Apostolicam Sedem et eosdem Ordinarios impossibilis evaderet.

Dum eiusmodi confirmat facultates unicuique Ordinariis pro eos territorio, Secretaria Status, veneratis Augusti Pontificis obsequens mandatis pressius quae sequuntur definire sibi curae habet:

- 1) In prima periodo memoratarum litterarum Rev.mis locorum Ordinariis datarum, verba „nullo modo“ delentur. Haec proinde periodus ita erit: „De venerabili mandato Secretarias Statum Suae Sanctitatis honori mihi est Excellentiae Tunc Rev.mae significare quod /pro casu in quo impossibile erit Internuntiaturae Apostolicae Tecum, et Tibi cum Sancta Sede communicare, et si periculum gravis damni in mora erit/ haec Pontificis Legatio Te subdelegat ex nunc pro tunc cum facultate iterum subdelegandi quatenus opus sit, ut cum [omnes?] facultates specialissimas hisce litteris sanatas concedere possis.
- 2) Textus N. 2 paragraphi I. facultatum specialissimarum dictis litteris adnexarum, qui his verbis incipit: „Pariter sunt exclusae“ immutatur atque substituitur hoc modo: „Pariter – uti patet – sunt exclusae ab ambitu praesentis delegationis:
  - a) facultas nominandi vel transferendi Episcopos aut accipiendi verum eorum dimissiones. Ad continuitatem vero dioecesium regiminis tutam efficiendam pro casu quo earum episcopalem sedem impediri accidat aut, ea vagante, Vicarius Capitularis nominari nequeat, provideatur secundum normas in folio huic adnexe [contentas?];
  - b) facultas modificandi quomodocumque statum dioecesium aut erigendi Administrationes Apostolicas autonomas. In difficultatibus fortuitis quae in adsistentia religiosa fidelium determinantum territoriorum exsurgeat, locorum Ordinarii quorum interest, nominare poterunt, si casus feret, suos Vicarios Generales vel Delegatos, eosque opportunis facultatibus instruere.
- 3) In N. 3 eiusdem paragraphi I. verbo „Desiderium sufficitur verbum “Voluntas” Novus igitur textus eiusdem N. 3 sic erit: Voluntas Summi Pontificis est, ne dispensationem a defectu aetatis pro Ordinationibus Sacerdotum super 18 menses concedantur, nec ordinentur antequam studia praescripta perficiant.
- 4) Per ea patet normam sub litt. b) paragraphi III earumdem facultatum, de taxis solvendis, in praesentibus rerum adiunctis in praxim deduci non posse.

Suadendum videtur, ut Sacerdotibus ad regendas dioeceses juxta normas in huic adnexo folio contentas designatis proprii eorum Ordinarii ex nunc pro tunc – et quatenus opus sit – facultates specialissimas subdelegat.

Dominicus Tardini m.p.

---

4 In: ABS, V 1192 HK 01 (Karel Otčenášek).

Tschechische Übersetzung⁵:

Státní sekretariát
Jeho Svatosti
č. 2432/50.

Pod papežským tajemstvím.
Z Vatikánského paláce
V březnu 1950.

Nejdůstojnějším
místním ordinářům Československa.

Nedávnými dopisy Pražská apoštolská internunciatura udílela místním ordinářům Československa nejspeciálnější oprávnění jichž by bylo třeba užít, kdyby se jevil nemožným písemný styk mezi apoštolskou Stolicí a ordináři.

Potvrzuje oprávnění tohoto druhu každému ordináři pro jeho území státní sekretariát, jsa poslušen ctěných pokynů vznešeného velekněze, klade si na péči přesněji stanovit to, co následuje:

1/ V první větě vzpomenutých listin, daných nejdůstojnějším místním ordinářům se slova „Nullo modo“ /žádným způsobem/ p. př. ruší. Tato věta bude tedy znít takto: Z ctihodného rozhodnutí státního sekretariátu Jeho Svatosti je mi ctí tvé nejdůstojnější exelenci oznámiti, že /pro případ, v kterém ti bude nemožný styk apoštolské internunciatury s tebou a tobě se Sv. stolicí a jestliže bude v nebezpečí vážné škody z průtahu/ tato papežská legace tě subdeleguje ex nunc pro tunc s oprávněním opět subdelegovat, pokud bude potřeba, abys mohl udílet všecka nejspeciálnější oprávnění, připojená k tomuto dopisu.

2/ Text č. [?] nejspeciálnějších oprávnění připojených ke jmenovanému dopisu, který začíná těmito slovy. „Rovněž jsou vyloučeny“ se mění a nahrazuje tímto způsobem: „Rovněž – jak jest zřejmé – jsou vyloučeny z [rozsahu?] přítomné delegace:

a/ oprávnění jmenovat nebo přemísťovat biskupy nebo přijímat jejich resignace. Aby se však zabezpečila kontinuita diecésní správy pro případ, že by bylo biskupské sídlo nepřístupné, nebo za jeho uprázdnění nemohl být jmenován kapitulní vikář, ať [?] podle pravidel, obsažených v listě zde připojeném:

b/ oprávnění jakýmkoliv způsobem měnit stav diecése nebo zřizovat autonomní apoštolské administratury. V nahodilých obtížích, které by povstaly v duchovní péči o věřící daných teritorií, místní ordináři, o něž jde, budou moci jmenovat, jestliže to přivodí okolnosti, své generální vikáře nebo delegáty a vybavit je vhodnými oprávněními.

3/ V čísle 3 téhož §u I. místo slova přání se dává slovo „vůle“.
Tedy nový text téhož čísla 3. bude takový: „Vůle nejvyššího velekněze je, aby se neudílely dispense nedostatečného věku pro svěcení kněží na[d] 18 měsíců a aby nebyli svěcení dříve než dokončí předeepsaná studia.

4/ Je samozřejmé, že předpis pod písmenem b/ §u 3 těchto oprávnění o placení poplatků za přítomných okolností nemůže být uveden v praxi.

Jeví se záhodným, aby kněžím, určeným k řízení diecézí podle předpisů obsažených v listě zde připojeném, jejich vlastní ordinariové subdelegovali nejspeciálnější oprávnění ex nunc pro tunc a pokud bude potřeba.

Dominicus Tardini v.r.

⁵ In: ABS, V-4888 MV(Ladislav Hlad).

Instructiones pro dioecesium regimine et potestatis jurisdictionis continuitate tuendis in peculiaribus adiunctis⁶:

Copia allegati I ad lit. N.2438/50 ex Martio 1950

INSTRUCTIONES pro dioecesium regimine et potestatis jurisdictionis continuitate tuendis in peculiaribus adiunctis.

Episcopi residentiales duos sacerdotes quamprimum nominent, qui, si sede ob Episcopi captivitatem, relegationem, exsilium aut inhabilitatem ita impedita sit, ut ne per literas quidem cum dioecesanis libere communicare possit, dioecesis regimen suscipiant, sibi invicem succedendo secundum ordinem ab ipsis Episcopis statutum. Item sacerdotes, Episcopo mortuo, unus post alium succedent, quoties ob extraordinarias circumstantias electio Vicarii Capitularis ad normam juris impossibilis omnino evadat.

Qui dioecesim regendam, ut supra, suscepit, quamprimum, si id fieri possit, Apostolicam Sedem de assumpte munere certiozem reddendam curet et sacerdotem statim nominet, qui sua vice, alteri iam delecte succedat.

Qui ita regimen obtinent iisdem obligationibus tenentur iisdemque iuribus fruuntur ac Episcopi residentiales. Omnibus etiam facultatibus extraordinariis eidem dioecesi fertu concessis gaudent, iis exceptis, quae episcopalem characterem exigunt, si hoc ipsi careant.

Copias (litterarum N. 2432/50 huiusque allegati) concordant cum originalibus. Ita testor
Josephus Carolus, archiepiscopus.

In sollemnitate S. Joseph, 1950

Tschechische Übersetzung⁷:

Kopie přídavku I. k dopisu číslo 2432/50 – z března 1950.

Instrukce pro zabezpečení řízení diecése a nepřetržitosti moci a jurisdikce ve zvláštních okolnostech.

Sídelní biskupové ať co nejdříve jmenují dva kněze, kteří – kdyžby biskupský stolec pro biskupovo zjetí, odstranění, vyhnanství anebo neschopnost do takových překážek upadl, že by nemohl ani písemně se stýkat svobodně s příslušníky diecése – ujali by se řízení diecése, jeden po druhém následující podle pořádku, ustanoveného od samých biskupů. Také tito kněží, kdyžby biskup zemřel, jeden po druhém ať nastupují, kdykoliv by se pro mimořádné okolnosti volba kapitulního vikáře podle právního ustanovení ukázala zcela nemožnou. Kdo přijal řízení diecése, podle toho, co bylo výše řečeno, co nejdříve, bude-li to možné, ať se snaží zpravit apoštolskou stolicí o převzatém úkolu a ať hned jmenuje kněze, který by se své strany následoval po druhém, již zvoleném.

Ti, kteří takto dostávají řízení, jsou vázáni týmiž povinnostmi a požívají týž práv jako sídelní biskupové. Také mají všechna mimořádná oprávnění, též diecése snad postoupená, s výjimkou těch, která vyžadují biskupské povahy, jestliže jí sami postrádají.

6 In: ABS, V 1192 HK 01 (Karel Otčenášek), V 2309 MV, Umschlag 1 B (Štěpán Trochta).

7 In: ABS, V-4888 MV(Ladislav Hlad). Eine andere Übersetzung ins Tschechische: ABS, V- 353 Liberec (Vojtěch Kodera), V 2309 MV, Umschlag 1 B (Štěpán Trochta).

Facultates in casu tantum verae necessitatis valiturae, nempe si confessio catholicae fidei ac cultus exercitium aspere praependiantur, graviter onerata super existentia causae Ordinariorum conscientia⁸:

NOTANDUM.- Quatenus de permissionibus vel dispensationibus vel concessionibus sacerdotibus largiendis agatur, ab iisdem locorum Ordinariis sacerdotibus utriusque cleri tum latini tum orientalis ritus indulgeri possunt, iis non exceptis, quando necessitas urgeat et impossibilis sit recursus ad proprium Ordinarium, qui alienam dioecesim pertineat.

1. Celebrandi Missam Pontificalem sine caligis, tunicella, dalmatica, chirothecis, quatenus huiusmodi paramenta pontificalia non habeantur.

2. Permittendi Missae celebrationes, etiam publicam, quatenus desint ecclesia vel oratorium, altare, sacra suppellex:

- in quolibet decenti loco vel sub duo, quamvis desit petra sacra,
- cum calice vitreo dummodo solido et, quatenus fieri potest, a quocumque profano usu segregato,
- cum duobus luminibus, si haberi possunt, ex quacumque substantia confectis,
- absque prescriptis paramentis liturgicis, adhibitis tantum, sie habeantur, super vestem talarem superpelliceo et stola:
- absque ministro vel ullo teste.

3. Permittendi, si deficiat Liber Missalis et sacerdos preces memoria teneat,

a) pro sacerdotibus latini ritus, celebrationem Missae votivae de B.M.V. etiam in festis duplicibus primae et secundae classis, vel de „Requiem“, festis duplicibus primae et secundae classis exceptis:

b) pro sacerdotibus ritus orientalis, celebrationem propriae Liturgiae Hebdomadae Paschalis vel alicuius praecipui festi D.N.J.C. vel B.M.V. vel pro defunctis, etiam diebus solemnioribus, servatis servandis.

4. Permittendi sacerdotibus, ex gravissimis et urgentissimis causis, in quo graviter Ordinariorum oneratur conscientia, ut servatis servandis, bis, eadem die, Sacrosanctum Mis[s]ae Sacrificium celebrare valeant.

5. Permittendi sacerdotibus, accedente vera necessitate, super qua oneratur Ordinariorum conscientia, ut, servatis servandis, eodem die ter Sacrum litare valeant, diebus dominicis et festis de praecepto, tum in ecclesiis et oratoriis publicis et semipublicis, quum, si expediens fuerit, in ipsis privatis domibus, dum it exigat publicum fidelium bonum, remoto in his sacris peragendis quocumque scandali vel profanationis periculo.

6. Dispensandi ab applicatione Missarum pro populo sacerdotes illos qui longe a proprio grege vitam ducere debent nec ullos fructus a beneficio paroeciali percipiunt.

7. Concedendi sacerdotibus Sacrosanctum Missae Sacrificium diebus dominicis ac festis de praecento iterantibus, ut ipsi, inopiae causa elemosynam etiam pro altera Missa percipere possint.

---

8 In: ABS, V 1192 HK 01 (Karel Otčenášek), V 2309 MV, Umschlag 1 B (Štěpán Trochta).

8. Concedendi sacerdotibus qui in alia regione relegati sunt /vulgo deportati/ vel in captivitate versantur vel fuga sunt latitantes ut celebrare valeant non servato ieiunio et quacumque hora.

9. Permittendi sacerdotibus cui in conditionibus de quibus sub n. 8 non versantur ut quacumque hora et non servato ieiunio sacrum litare valeant diebus dominicis et festis ut fideles praecepto idem audiendi satisfacere possint: ita tamen ut huiusmodi sacerdotes ante Missae celebrationem jejunium saltem quatuor horarum servet, nisi ipsi ex inopinato celebrare debeant.

10. Permittendi sacerdotibus ut in locis ubi SS. mum Sacramentum non est servatum quacumque hora non servato ieiunio celebrare valeant ad S. Communionem fidelibus distribuendam.

11. Permittendi sacerdotibus qui in loco dissito aut hora tardiere celebrare debeant et ratione infirmae valetudinis jejunium servare non valeant, aliquid per modum potus vel medicinae ante S. Missam sumendi.

12. Conficiendi Olea sacra cum sacerdotibus quos habere potuerint, etiam extra diem Coenae Domini.

13. Concedendi ut adhibeantur Olea sacra etiam antiqua, non tamen ultra quatuor annos, duomodo corrupta non sint et, peracta omni diligentia, nova vel recentiora Olea sacra haberi nequeant.

14. Consecrandi, per se vel per alios sacerdotes sibi benevisos, altaria mobilia cum formula brevi a S. Sede adprobata et concedi solito.

15. Concedendi sacerdotibus ut calices et patenas cum oleis ab episcopo benedictas consecrare valeant.

16. Benedicendi valide et licite, etiamsi caractere episcopali expertes, Oleum infirmorum.

17. Concedendi parochis vel aliis sacerdotibus eorum vices gerentibus facultatem benedicendi aquam baptismalem ea breviori formula qua Missionariis Peruanis Paulus PP. III uti concessit, quaeque in appendice ad Rituale Romanum legitur.

18. Permittendi sacerdotibus ut functiones Materis Hebdomadae in privatis domibus seu oratoriis peragere possint, iuxta ritum Benedicti PP. XIII.

19. Concedendi ut, cum necessitas postulaverit, Sacramentum Baptismati sequenti formula, servatis quoad reliquos de iure servandis, administretur:

Sacerdos: „N. quid petis ab Ecclesia Dei?“

Patrinus: „Fidem.“

Sacerdos ungit infantem in pectore et inter scapulas, dicens: „Ego te linio oleo salutis in Christo Jesu Domino Nostro ut habeas vitam aeternam.“

R. „Amen.“

Sac. „Credis in Deum Patrem omnipotentem, creatorem coeli et terrae?“

R. „Credo.“

Sac. „Credis in Jesum Christum, Filium eius unicum, Dominum nostrum, natum et passum?“

R. „Credo.“

Sac. „Credis in Spiritum Sanctum, sanctam Ecclesiam catholicam, sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem et vitam aeternam?“

R. „Credo.“

Sac. „Ego te baptizo in nomine + Patris et + Filii et Spiritus + Sancti.“

Deinde unguens chrismate dicit: „Deus omnipotens Pater Domini Nostri Jesu Christi, qui te regeneravit ex aqua et Spiritu sancto, qui tibi remisit peccata tua, ipse te: liniat chrismate salutis in eodem Christo Jesu Domino Nostro in vitam aeternam.“

R. „Amen.“

20. Administrandi, licet caractere episcopali expertes, Confirmationis sacramentum, ad normam Instructionis in appendice ad Rituale Romanum relatae, itemque deputandi, ad idem sacramentum administrandum, sacerdotes, quantum fieri potest, in aliqua dignitate ecclesiastica constitutos, vel munere Vicarii fungentes.

21. Concedendi:

- a) ut fideles quacumque hora diei aut noctis etiam non ieiuni Ss. mam Eucharistiam sumere possint, ita tamen ut si ipsi fideles praevidere valeant horam vel momentum quo ipsis dabitur tantum sumere sacramentum, satagant ut ad Idem accedant, quantum fieri potest, postquam saltem ab una hora ab epulis abstinerint et etiam possint illud occulte suis manibus accipere et sese occulte communicare, ne sacerdotes cognoscantur et deprehendantur, dummodo nullae irreverentiae aut alio periculo Sacramentum exponatur;
- b) ut quoties pro sacro Viatico ministrando desit sacerdos, aut diaconus, aut subdiaconus, aut clericus, qui sint ad rem idonei et parati, adhiberi possit vir pius et moribus communiter probatus, qui deferat secreto SS. Species in vaso benedicto aut benedicendo, quae ipse aegrotus suis manibus sumet; quod si hic SS. Species sumere nolit aut non valeat, Eadem ministrentur a viro Eas deferente, factis deinde manuum abstersionibus seu purificationibus,
- c) ut sacerdotes SS. Species sine lumine, in loco tamen decenti retineant, si ab haereticis aut infidelibus sit sacrilegii periculum.

22. Permittendi christifidelibus ut a dominica Septuagesimae usque ad festum Sanctorum Apostolorum Petri et Pauli praecepto annuae confessionis et communionis satisfacere possint.

23. Concedendi confessariis ut

- a) sua iurisdictione uti valeant in toto territorio infenso religioni regimini obnoxio, nulla habita ratione finium singularum dioecesium;
- b) absolvere valeant a casibus et censuris reservatis sive Ordinariis locorum sive S. Sedi, et ad hoc uti possint extraordinaria facultate concessa canone 2854.
- c) dispensare valeant ab irregularitatibus quoad iam in sacris ordinatos, remoto scandalo et, si agatur de delicto, reparato scandalo et imposita salutari poenitentia, si possibile sit et prout casus ferat; et etiam pro foro externo, facta tamen in scriptis attestazione suo tempore in Curia producenda et interim caute adservanda;
- d) absolvere et dispensare possint in quacumque simonia, etiam reali, dimissis beneficiis, et super fractibus male perceptis, iniuncta aliqua eleemosyna vel poenitentia salutari, vel etiam retentis beneficiis, si fuerint paroecialia et non sint qui paroeciis praefici possint;
- e) impertire possint indulgentiam plenariam primo conversis ab haeresi;

f) dispensare et commutare queant votum privatum et iusiurandum, sine praeiudicio tamen iuris tertii quaesiti.

24. Per se vel personas specialiter delegatae:

- a) sanandi seu revalidandi matrimonia nulliter contracta praevia impedimentorum dispensatione /uti infra determinabitur/, per renovationem consensus praestiti coram duobus testibus et parochae aut alio sacerdote, si haberi possunt, secus coram solis testibus, et in scriptis documento exarato a testibus subscribendo et si scribere nesciant hi, aut nolint, aliter conficiendo ita ut congrua habeatur probatio de matrimonio, quod documentum caute adservant debet quousque possibilitas sit idem ad Curiam Episcopalem transmittendi;
- b) dispensandi ab omnibus impedimentis impediens vel dirimentibus etiam multiplicibus – exceptis tamen iis provenientes ex sacro presbyteratus ordine, ex affinitate in linea recta consummato matrimonio et ex votis solemnibus professionis religiosae aut simplicibus tamen matrimonium irritantibus – praestitis, quoties agatur de matrimoniis mixtis, sive ex disparitate cultus, sive ex mixta religione, canonicis cautionibus, de quibus, aequae ac de concessa dispensatione et de pontificia hac facultate in praefato documento facienda est mentio;
- c) dispensandi, quoad matrimonia contrahenda, ab omnibus impedimentis ut supra et iuxta modum ibi praestitutum;
- d) sanandi in radice matrimonia iam contracta, quando ab una vel ab utraque parte renovatio consensus obtineri non valeat, dummodo constet de perseverantia praestiti consensus maritalis, praevia dispensatione impedimentorum, ut in b), et confecto documento probatorio atque praestitis cautionibus si agatur de matrimoniis mixtis;
- e) sanandi in radice et revalidandi matrimonium, muliere sanationem connubii a se civiliter initi postulante, quum virum nullimodo inducere possit ad explendam matrimonii formam, dummodo prior maritalis consensu perseveret, separationis sive divortii periculum absit et nullum insuper pro viribus ne scandalum exinde obveniat et ut, si quod existat, amoveatur.

Ordinarius oratricem hortetur ut, opportuno tempore et si prudenter liceat, alteram partem edoceat de obtenta sanatione; eique oratrici in mentem revocet obligationem, qua gravissime in quolibet casu adstringitur, sibi vindicandi libertatem ad debita catholicae officia obeunda et ad prolem baptizandam et christiana ratione educandam. Ordinarius denique concessam sanationem, mentione facta huius pontificiae facultatis, in libro in Curia Episcopali adservando adnotet; eiusdemque sanationis gratiae adnotatio fiat quoque in libro matrimonium et, si casus ferat, in libro sub secreto servando.

25. Concedendi sacerdotibus facultatem valide et licite matrimoniis uno tantum teste vel absque testibus assistendi si de nupturientibus agatur qui, utpote factioni communisticae aut exercitui adherentes, matrimonium religiosum coram testibus contrahere formidant, dummodo de statu libero contrahentium et de absentia impedimentorum sacerdoti constet.

26. Constituendi Tribunal secundae instantiae in sua dioecesi, cum praesentes difficultates communicationem cum aliis praepediant ac documenta periculum iacturae facile subire possint, servatis tamen quae sequuntur condicionibus:

- a) iudices primi et secundi gradus sint diversi, ad normam can. 1571 C.J.C.
- b) serventur normae statutae a S.C. de Disciplina Sacramentorum tum in Litteris diei 1. Julii 1928, tum in Instructione diei 15 Augusti 1936, quae in A.A.S. editae sunt.
- c) explicita mentio fiat praesentis facultatis tam in verbali concordationis dubiorum in

altera instantia, quam in secunda sententia.

27. Conficiendi, si necessitas postulet, processus matrimoniales modo breviori, servatis tamen in substantialibus C.J.C. et Instructione S.C. de Disciplina Sacramentorum diei 15. Augusti 1936.

Huiusmodi facultas ideo non dispensat a praescriptionibus qua[e?] respiciunt:

- a) personas Tribunal constituentes necnon vinculi defensorem et, si casus ferat, iustitiae promotorem,
- b) habilitatem ad agendum in iudicio,
- c) citationem conjugum,
- d) duplicem sententiam conformem et numerum iudicum.

Insuper, uti patet, Tribunal omnia peragere debet quae ad necessariam certitudinem de veritate enarratorum consequendam requiruntur.

28. Concedendi sacerdotibus ut fidelibus ritus orientalis omnia sacramenta, uno ordine sacro excepto, etiam absque licentia Episcopi vel parochi, ritu latino administrant, quin tamen fideles se suscipientes ad ritum latinum transire censeantur.

29. Commutandi onus divini Officii recitationis cum onere recitandi integrum B.M.V. rosarium quoties periculum sacerdotibus imminet ex cognita, etiam ex mera brevii delatione, eorum qualitate.

30. Concedendi ut quilibet sacerdos dispensare valeat, quoties ei in Domino expedire videbitur, super lege abstinentiae et ieiunii diebus praescriptis.

31. Per se vel per personas delegatas concedendi familiis, in quibus altera pars est ritus orientalis, altera ritus latini, facultatem observandi ieiunia et festa iuxta ritum alterutrum ob conformitatem in eadem familia.

32. Concedendi ut clerici vestes saeculares induant, si aliter vel transire vel permanere non poterunt in territorio sub hostili potestate constituto.

33. Concedendi, accedente necessitate et graviter onerata Ordinariorum conscientia, religiosi qui Ordinem sacrum nondum susceperunt et religiosi feminis, in casibus singularibus, dispensationem a votis etiam solemnibus.

Tschechische Übersetzung⁹:

Z M O C N Ě N Í budou míti platnost toliko v případě opravdové nutnosti, bude-li totiž ostře zabraňováno vyznávati katolickou víru a prováděti kultus. Existence důvodu zavazuje Ordináře ve svědomí těžce.

P o z n á m k a : Pokud jde o povolení, dispense /uvolnění/, nebo dovolení, jež mají býti udělena kněžím, od týž místních Ordinářů mohou býti udělena a to kněžím obojího kleru jak latinského tak východního obřadu, bez výjimky, kdykoli doléhá nutnost a je nemožno se obrátiti na vlastního Ordináře, i těm, kteří naležejí do jiné diecese.

1. Obětovati biskupskou /pontifikální/ mši svatou bez střevíců, tunicelly, dalmatiky a rukavic, pokud nejsou tato biskupská roucha k dispozici.
2. Povoliti obětování Mše svaté, také veřejné, není-li kostela, kaple, oltáře a posvátných potřeb:
na jakémkoli slušném místě, nebo pod širým nebem i když není posvěcený kámen, ve skleněném kalichu, řádném a pokud možno s vyloučením jeho světského použití, se dvěma světly, možno-li je míti, z jakékoli hmoty zhotovenými, bez předepsaných liturgických rouch, použitím toliko, jsou-li, superpellice a štoły na taláru, bez přísluhujícího nebo jiného svědka.
3. Povoliti, není-li mešní knihy a kněz zná modlitby zpaměti,
  - a. kněžím latinského ritu obětování votivní Mše svaté k úctě Nejblahoslavenější Panny Marie a to též o dvojisvátcích první i druhé třídy, nebo Mše svaté za zemřelé s vynětím dvojitých svátků první i druhé třídy.
  - b. Kněžím východního ritu obětování vlastní liturgie týdne velikonočního, nebo nějakého význačného svátku Pána Našeho Ježíše Krista nebo Nejblahoslavenější Panny Marie, nebo za zemřelé, také ve dnech slavností, se zachováním předpisů.
4. Povoliti kněžím, nadejde-li opravdová nutnost, a tato zavazuje ve svědomí Ordináře těžce, aby směli – se zachováním předpisů – obětovati Nejsvětější Oběť třikrát téhož dne, o nedělích a zasvěcených svátcích, v kostelích a kaplích veřejných i poloveřejných, ano i bude-li to příhodnější, v samých soukromých domech, vyžaduje-li to veřejné blaho věřících, s vyloučením nebezpečí jakéhokoli pohoršení nebo zneuctění při těchto posvátných úkonech.
6. Dispensovati /osvoboditi/ od povinnosti obětovati Mši svatou za lid ony kněze, kteří jsou nuceni žítí odloučení od vlastního stáda a nepožívají nižádných užitků z farního benefícia.
7. Povoliti kněžím, kteří dvakrát obětují Nejsvětější Oběť Mše svaté o nedělích a zasvěcených svátcích, aby směli z nouze přijmouti také při druhé Mši svaté nějakou almužnu.
8. Povoliti kněžím, kteří jsou odvezeni do jiné krajiny /lidově deportováni/ nebo jsou zajati anebo se na útěku skrývají aby směli obětovati bez zachování postu a v kteroukoli hodinu.

⁹ In: ABS, V- 353 Liberec (Vojtěch Kodera), V 2309 MV, Umschlag 1 B (Štěpán Trochta). Eine andere Übersetzung ins Tschechische: ABS, V-4888 MV(Ladislav Hlad).

9. Povoliti kněžím, kteří se nenalézají v okolnostech, o nichž je řeč v č. 8., aby směli konati Nejsvětější Oběť v kteroukoli hodinu, bez zachování postu, o nedělích a svátcích, aby věřící mohli učiniti zadost příkázání tuto slyšeti: tak však, aby tyto kněží mohli před obětováním Mše svaté zachovati půst alespoň čtyři hodiny, leč by znenadání museli obětovati.
10. Povoliti kněžím, aby směli v místech, kde není uchovávána Nejsvětější Svátost, obětovati v kteroukoli hodinu, bez zachování postu, aby udělovali věřícím svaté přijímání.
11. Povoliti kněžím, kteří musí obětovati mimořádně, nebo v pozdní hodině a pro slabé zdraví nemohou zachovávat postu, aby směli něčeho ve formě tekuté, nebo jako lék požítí před Mší Svatou.
12. Světiti svaté oleje s kněžími, které bude míti k dispozici a to i mimo zelený čtvrtek.
13. Povoliti, aby bylo používáno také starších svatých olejů ne však starších čtyř let, nejsou-li zkaženy a byla-li vynaložena veškerá péče k opatření novějších svatých olejů, marně.
14. Světiti sám, nebo skrze druhé, dobře známé kněze přenosné oltáře krátkou formulí, Svatou Stolicí schválenou a obvykle dovolovanou.
15. Povoliti kněžím, aby směli světiti kalichy a pateny svatými oleji, biskupem svěcenými.
16. Světiti platně a dovoleně olej nemocných, třebaš nemají svěcení biskupského.
17. Povoliti farářům a jiným kněžím na jejich místě světiti křestní vodu onou kratší formulí, kterou povolil Pavel III. peruánským misionářům, která se nalézá v dodatku Římského Rituálu.
18. Povoliti kněžím, aby posvátné obřady Svatého týdne směli konati v soukromých domech nebo kaplích podle ritu Papeže Benedikta XIII.
19. Dovoliti aby, bude-li nutnost vyžadovati, mohla býti udělována svátost Svatého Křtu – se zachováním předpisů práva v ostatním – následující formulí:
Kněz: N. čeho žádáš od Církve Boží?
Kmotr: Víru.
Kněz: /maže dítko na prsou a mezi lopatkami říká:/
Maži tě – olejem spásy [v] Kristu Ježíši Pánu našem, abys měl život věčný.
Odp.: Amen.
Kněz: Věříš v Boha Otce Všemohoucího, stvořitele nebe i země?
Odp.: Věřím.
Kněz: Věříš v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, který se narodil a trpěl?
Odp.: Věřím.
Kněz: Věříš v Ducha Svatého, Svatou Církev obecnou, svatých obcování, odpuštění hříchů, těla vzkříšení a život věčný?
Odp. Věřím.
Kněz: Já tě křtím ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého.

Potom pomazáváje Křížmem praví: Bůh všemohoucí, Otec Pána našeho Ježíše Krista, který tě znovu zrodil z vody a z Ducha Svatého a který ti dal odpuštění všech hříchů, ať tě sám pomáže Křížmem spásy v témž Kristu Ježíši Pánu našem k životu věčnému.

Odp.: Amen.

20. Udělovati, třebas neměli biskupského svěcení, svaté Biřmování podle předpisu Pokynů obsažených v dodatku Římského Rituálu, rovněž splnomocniti k udělování téže svátosti kněze, pokud možno obdařené nějakou církevní hodností, nebo kteří jsou venkovskými vikáři.
21. Dovoliti:
  - Aby věřící směli přijímati Nejsvětější Svátost v kteroukoli hodinu denní či noční a také nejsouce lačni, tak však, aby mohou-li věřící předem věděti hodinu nebo okamžik, kdy jim bude udělena Nejsvětější Svátost, mohli se dobře připravit k přijetí této Svátosti, pokud je možno, zdrželi se aspoň hodinu od požívání pokrmu a směli ji přijati svýma rukama a skrytě přijímati, aby snad kněží nebyli poznáni a polapeni, nebude-li Svátost vystavena nějakému zneuctění, nebo jinému nebezpečí.
  - Aby, kdykoli není k donesení Nejsvětější Svátosti umírajícímu kněz, nebo jáhen, podjáhen, nebo klerik, kteří by byli k tomu vhodní a připravení, mohl býti použit muž zbožný a obecně dobrými mravy známý, který by skrytě donesl v posvěcené nádobě Svaté způsobu, jež si nemocný sám vlastníma rukama podá: pakli si je nemocný sám takto podati nechce, nebo nemůže, buďtež podány mužem je přinesším, který si pak ruce otře a umyje.
  - Aby kněží směli přechovávat Nejsvětější způsobu bez světla avšak na místě slušném, je-li nebezpečí svatokrádeže se strany bludařů nebo nevěřících.
22. Povoliti věřícím, aby směli splniti přikázání roční svaté zpovědi a svatého přijímání v době od neděle devítíku až do svátku svatých Apoštolů Petra a Pavla.
23. Povoliti zpovědníkům:
  - a. Aby mohli používat své pravomoci v celém území ovládaném vládou náboženství nepřiznivou, bez zřetele na hranice jednotlivých diecésí.
  - b. Aby mohli rozhřešovat od případů a trestů vyhrazených ať už místním Ordinářům, nebo Svaté Stolici a aby k tomu mohli používat mimořádného zmocnění can. 2254.
  - c. Aby směli dispensovat od překážek a to i u osob již vysvěcených, bez pohoršení jde-li o přečin, bylo-li pohoršení napraveno a uloženo spasitelné pokání, je-li možno a jak případ vyžaduje, a také pro zevní život avšak s písemným záznamem, který musí býti v jisté době dodán konsistoři a zatím bedlivě uschován.
  - d. Aby mohli rozhřešovat a dispensovat jakékoli svatokupectví i věcné s následkem opuštění benefícia a zneužití požitků přípojice uložení nějaké almužny nebo spasitelné pokání, případně bez opuštění benefícia jde-li o farnost a není-li náhrady.
  - e. Aby mohli dosáhnouti plnomocných odpustků pro vrátivší se bludaře.
  - f. Aby mohli dispensovat a změnití slib i zaslíbenou přísahu ovšem za předpokladu, že nebude porušeno právo třetí osoby.

24. Sami, nebo skrze osoby zvláště určené /delegované/:
- a. Sanovati nebo zplatniti manželství neplatně uzavřená po předchozím prominutí překážek /jak bude níže určeno/ obnovou souhlasu, projeveného před dvěma svědky a farářem nebo jiným knězem, jsou-li k dispozici, jinak před samými svědky, o čemž nutno pořídit písemný doklad podepsaný svědky, a neumějí-li psát, nebo nechtějí, nutno doklad jinak pořídit, aby bylo zřejmé uzavření sňatku. Ten doklad nutno pečlivě uschovati, dokud jej nebude možno poslati biskupské konsistoři.
  - b. Dispensovati od všech překážejících i rušících překážek, i vícenásobných – s výjimkou těch, které mají původ v posvátném stavu kněžského svěcení, v příbuzenství v přímé linii z úplného manželství a ze slavných slibů řeholních nebo i z jednoduchých přece však manželství rušících – s opatřením kanonických záruk, jde-li o manželství smíšená ať růzností vyznání nebo rozličností náboženství a o tom, jakož i o dané dispensi a tomto papežském zmocnění budiž v dokumentu onom učiněno poznamenání.
  - c. Dispensovati i před uzavřením manželství od všech překážek jako výše řečeno a způsobem označeným.
  - d. Zplatňovati manželství již uzavřená, není-li možno obdržeti vyjádření souhlasu od jedné nebo obojí strany, jen když jest známo trvání již daného slibu manželského, s předchozím prominutím překážek – viz b.- a nutno zhotoviti doklad svědčící o provedení s případnými zárukami, jde-li o smíšené manželství.
  - e. Zplatňovati manželství, žádá-li o to žena civilně oddaná, jež nemůže svého manžela přivést k doplnění formy manželství, pokud ovšem trvá dřívější slib manželský a není nebezpečí rozluky nebo rozloučení a není-li kanonické překážky, od níž by Svatá Stolice obvykle nedispensovala, opatrně, aby nevzniklo pohoršení a pak-li jaké vzniklo, aby bylo odstraněno. Ordinarius ať napomene žadatelku, aby ve vhodné době rozumně poučila manžela o dosaženém zplnění manželského svazku a ať jí připomene povinnost, jíž je velmi závažně v každém případě povinna požadovati pro sebe svobodu k vykonávání svých náboženských úkonů, dále pokřtění a křesťanskou výchovu dětí. Konečně Ordinář zapíše udělené zplnění s poznámkou tohoto papežského zmocnění do knihy chované při biskupské konsistoři a poznámka o milosti onoho zplnění ať jest učiněna i v knize manželství a je-li třeba i v knize pod tajemstvím chované.
25. Povoliti kněžím zmocnění, aby platně a dovoleně směli asistovati manželství s toliko jedním svědkem nebo beze svědků, jde-li o snoubence, kteří jako příslušníci strany komunistické nebo vojska se bojí uzavíratí církevní sňatek přede dvěma svědky, je-li však knězi známo, že jsou svobodni a není překážek.
26. Ustanoviti soud druhého pořadí ve své diecési, když současné obtíže znemožňují spojení s druhými a doklady by mohly být snadno poškozeny, avšak při zachování následujících podmínek:
- a. Soudcové prvního a druhého stupně buďtež rozdílní, podle předpisu can 1571 CIC.
  - b. Ať jsou zachovány předpisy ustanovené posvátnou Kongregací svatých svátostí v přípisu ze dne 1. VII. 1932 a v Instrukcích ze dne 15. VIII. 1936 /v Acta Apost. Saedis/
  - c. Výslovně budiž připomenuto toto zmocnění jak ve slovních [vý]rocích jednoho

pořadí, tak i v druhém výroku.

27. Vésti, žádá-li nutnost, manželské procesy kratším způsobem, avšak se zachováním podstatných ustanovení Kodexu církevního práva a Instrukcí Posvátné kongregace svatých svátostí ze dne 15.VIII 1936. Taková zmocnění tedy neosvobozují od předpisů, které se týkají:
  - a. Osob tvořících soud a ochránce svazku manželského i podle potřeby veřejného žalobce,
  - b. schopnosti k jednání na soudu,
  - c. předvolání manželů,
  - d. dvojího jednoznačného výroku a počtu soudců.Kromě toho, jak je zřejmo, musí soud projednat vše, co se vyžaduje k nutné jistotě dosažené pravdivostí výpovědi.
28. Povoliti kněžím a věřícím východního obřadu všechny svaté svátosti kromě svěcení kněžstva, obřadem latinským bez povolení biskupova nebo farářova, aniž by se předpokládalo, že přijímající věřící přestupují k obřadu latinskému.
29. Změniti povinnost recitace posvátného officia za povinnost recitovati celý růženec Nejblahoslavenější Panny Marie, kdykoliv hrozí kněžím nebezpečí poznání i z pouhého dodání breviáře.
30. Dovoliti, aby mohl kterýkoli kněz dispensovati, jak v Pánu za dobré uzná, od zákona zdrženlivosti a postu v předepsaných dnech.
31. Sám nebo skrze splnomocněné osoby povoliti rodinám, kde je jedna strana obřadu východního, druhá latinského, zmocnění zachovávat posty a slavnosti podle obřadu jednoho z obou pro jednotlivost v téže rodině.
32. Dovoliti, aby klerikové oblékali světský šat, jestliže jinak nemohou ani přejíti ani setrvati na území ovládaném nepřátelskou mocí.
33. Dovoliti, nastane-li nutnost, těžce vázáni Ordináři ve svědomí, řeholníkům, kteří ještě nepřijali svatých svěcení i řeholnicím v jednotlivých případech sprostění slibů a to i slavných.

Facultates pro sacerdotibus utriusque cleri, tum ritus latini cum orientalis, deportatis, captivis vel latitantibus, quamdiu persecutio durabit¹⁰:

1. Sacrosanctum Missae Sacrificium celebrandi:

- absque liturgicis paramentis,
- utendo, si opus sit, poculo ex vitro ordinario,
- adhibendo, si dedit panis azymus, panem fermentatum, dummodo sit vere triticeus,
- absque vino in ablutione,
- absque luminibus,
- sine reliquiis, sed super lino, si adsit,
- sine jejunio et quacumque hora.

2. Celebrandi, si deficiat Liber Missalis, Missam votivam de B.M.V. etiam in festis duplicibus primae et secundae classis, vel de Requite[m], festis duplicibus primae et secundae classis tantum exceptis.

Pro orientalibus, si deficiat Liber Liturgiae et sacerdos memoria teneat preces propriae liturgiae Hebdomadae Paschalis vel alicuius praecipui festi D.N.J.C. vel B.M.V. vel pro Defunctis, Divinam Liturgiam celebrandi iuxta proprium selectum etiam diebus solemnioribus, servatis servandis.

3. Dispensatio ab obligatione applicandi Missam pro populo.

4. Facultas, dummodo tempore inceptae „deportationis“ vel captivitatis aut fugae a ministerio audiendi confessiones suspensi non fuerint:

- sacramentales confessiones christifidelium et utriusque sexus religiosorum excipiendi in toto territorio infenso religioni regimini obnoxio, nulla habita ratione finium singularium dioecesium;
- absolvendi a peccatis quibusvis et censuris etsi quomodolibet reservatis et notoris, exceptis casibus apostasiae a fide, violationis directae secreti sacramentalis, attentati matrimonii pro sacerdotibus, nec non sollicitationis et absolutionis complicitis, si recursus fieri poterit ad Sanctam Sedem vel ad Ordinarium facultatem habentem; secus sacerdotes etiam a supradictis peccatis absolvere possunt, firma manente, quando fieri poterit, obligatione recurrenti ad Sanctam Sedem.

Si quis a latinis sacerdotibus matrimonium attentaveret, minime poterunt ab impedimento dirimente dispensare, quod S. Sedi reservatum manet:

- impertinendi indulgentiam plenariam primo conversis ab haeresi;
- dispensandi et commutandi votum privatum at iusiurandum sine praeiudicio tamen iuris tertii quaesiti.

In mortis periculo, licet ad audiendas confessiones non fuerint adprobati, facultate pollent absolvendi a peccatis quibusvis et censuris etsi quomodocumque reservatis et notoriis.

5. Administrandi confirmationis sacramentum de consensu saltem praesumpto loci Ordinarii, ad normam Instructionis in appendice ad Rituale Romanum relatas.

6. Facultas, quoties impossibilis sit recursus ad Ordinarium loci:

- adsistendi valide et licite matrimoniis cum uno tantum teste vel absque testibus, si de

---

10 In: ABS, V 1192 HK 01 (Karel Otčenášek), V 2309 MV, Umschlag 1 B (Štěpán Trochta).

nupturientibus agatur qui, utpote factioni communisticae aut exercitui adhaerentes, matrimonium religiosum coram testibus contrahere formidant, dummodo de státu libere contrahentium et de absentia impedimentorum aut de dispensatione concessa super iisdem sacerdoti constet;

- sanandi seu revalidandi matrimonia nulliter contracta – praevia impedimentorum dispensatione, uti infra determinabitur – per renovationem consensus praestiti coram duobus testibus et ipso sacerdote, si fieri potest, secum coram solis duobus testibus et in scriptis, documento a testibus subscribendo, vel si scribere nesciant hi aut nolint, aliter conficiendo ita ut congrua habeatur probatio de matrimonio celebrato, et caute adservando quousque possibile sit illud in Curiam transmittere;

- dispensandi ab omnibus impedimentis impediens vel dirimentibus, etiam multiplicibus – exceptis tamen iis provenientes ex sacro presbyteratus Ordine, ex affinitate in linea recta consummato matrimonio, et ex votis sollemnibus professionis religiosae aut simplicibus matrimonium tamen irritantibus – praestitis, quoties agatur de matrimoniis mixtis, sive ex disparitate cultus sive ex mixta religione, canonicis cautionibus, de quibus seque ac de concessa dispensatione et de pontificia hac facultate in documento de quo supra facienda est mentio;

- sanandi in radice matrimonia iam contracta, quando ab una vel ab utraque parte renovatio consensus obtineri non valeant, dummodo constet de perseverantia praestiti consensus maritalis.

Pra[e]via dispensatione impedimentorum, ut supra, et confecto documento probatorio atque

praestitis cautionibus, si agatur de matrimoniis mixtis.

Tschechische Übersetzung¹¹:

Z M O C N Ě N Í pro kněze obojího kleru, jak obřadu latinského tak východního, deportované, zajaté nebo se skrývající, pokud bude trvat pronásledování.

1. Obětovati Nejsvětější Oběť Mše svaté bez liturgických rouch, použití[m] kalicha z obyčejného skla, je-li nutno, obětovati chléb kvašený, není-li nekvašeného, avšak pšeničný, bez vína k očištění, bez světel, bez ostatků, ale na plátně, je-li, bez postu.
2. Obětovati, není-li mešní knihy, votivní Mši svatou k úctě Nejblahoslavenější Panny Marie a to i o dvojíých svátcích první a druhé třídy, nebo Mši svatou za zemřelé s vyloučením dvojíých svátků první a druhé třídy. Východním obětovati Boží liturgii, není-li knihy liturgie a kněz zná zpaměti modlitby náležející liturgii Svatého Týdne Velikonočního, nebo některého význačného svátku Pána Našeho Ježíše Krista, nebo Nejblahoslavenější Panny Marie, nebo za zemřelé, podle vlastní volby a to i o dnech slavností, se zachováním obvyklých předpisů.
3. Osvobození od obětování za lid.

11 In: ABS, V- 353 Liberec (Vojtěch Kodera), V 2309 MV, Umschlag 1 B (Štěpán Trochta).

4. Zmocnění, nebyli-li na počátku deportace, nebo zajetí, nebo útěku zbaveni pravomoci slyšeti svaté zpovědi:
  - slyšeti svatou zpověď věřících a řeholníků i řeholnic na celém území podléhajícím víře nepřátelské vládě, bez zřetele na hranice jednotlivých diecézí,
  - rozhřešovati od kterýchkoli hříchů a trestů, třeba jakýmkoli způsobem rezervovaných /vyhrazených/ s výjimkou případů odpadů od víry, přímého porušení svátostného tajemství, knězova pokusu o manželství, svádění ke hříchu a rozhřešení spoluviníka, bude-li možno se obrátiti na Svatou Stolicí, nebo na Ordináře majícího zmocnění, jinak mohou kněží i svrchu zmíněné hříchy odpouštěti. Povinnost však obrátiti se na Svatou Stolicí, jakmile bude možno, zůstává,
  - pakli se některý z kněží latinského obřadu pokusil o uzavření manželství, naprosto nemohou osvoboditi od rušící překážky, jež zůstává vyhrazena Svaté Stolicí,
  - získati plnomocné odpustky pro prvně se vracující z bludu,
  - dispensovati a změnití soukromý slib a záslibnou přísahu za předpokladu, že nebude poškozena osoba třetí,
  - v nebezpečí smrti mají zmocnění, třeba nebyli splnomocněni ke slyšení svatých zpovědí, od jakýchkoli hříchů a trestů rozhřešiti, ať jakkoli a komukoliv rezervovaných a stálých.

5. Udělovati svátost Svatého Břimování, s předpokládaným aspoň souhlasem místního Ordináře, podle předpisů Instrukcí dodatku připojeného Římskému Rituálu.

6. Zmocnění, kdy-koli není možno se obrátiti na místního Ordináře:
  - přísluhovati platně a dovoleně manželstvím s toliko jedním svědkem nebo beze svědků, jde-li o snoubence, kteří jako členové strany komunistické nebo vojska se bojí uzavřítí církevní sňatek před svědky, je-li knězi známo, že jsou svobodni a že není překážek, nebo že bylo dosaženo jejich prominutí.
  - zplatňovati manželství neplatně uzavřená, po předchozím prominutí překážek, jak bude níže určeno, obnovením souhlasu přede dvěma svědky a samým knězem, je-li to možno jinak před samými dvěma svědky. Písemný doklad o tom budiž podepsán dvěma svědky, nebo neumějí-li psáti, nebo nechtějí-li, buď doklad zhotoven jinak, ale tak aby obsahoval jasné potvrzení o vykonaném sňatku a bedlivě buď uschován, dokud jej není možno poslati konsistoři.
  - dispensovati ode všech překážek překážejících i rušících i vícenásobných, s výjimkou těch, které mají původ v posvátném stavu kněžského svěcení, z příbuzenství v přímé linii z úplného manželství a ze slavných slibů řeholních nebo i z jednoduchých přece však manželství rušících, s opatřením kanonických záruk, kdykoli se jedná o manželství smíšená ať růzností vyznání nebo rozličností náboženství a o tom, jakož i o dané dispensi a o tomto papežském zmocnění budiž v onom dokladu učiněno poznamenání.
  - platňovati manželství již uzavřená, není-li možno obdržeti vyjádření souhlasu od jedné nebo od obojí strany, jen když je známo trvání již učiněného slibu manželského s předchozím prominutím překážek, jak dříve řečeno, a nutno zhotoviti doklad svědčící o provedení s případnými zárukami, jde-li o smíšená manželství.

FACULTATES ob rerum temporumque discrimina ac praesertim gravissimas propter rei vehicularis difficultates, quibus certarum regionum Ordinarii cum Apostolica Sede per litteras communicare prohibentur, a SS.mo D.no Nostro PIO Divina Providentia PAPA XII Sui in iisdem regionibus Legato concessae¹²:

Allegato II

FACULTATES ob rerum temporumque discrimina ac praesertim gravissimas propter rei vehicularis difficultates, quibus certarum regionum Ordinarii cum Apostolica Sede per litteras communicare prohibentur, a SS.mo D.no Nostro PIO Divina Providentia PAPA XII Sui in iisdem regionibus Legato concessae.

A) QUOAD EA QUAE AD SUPREMAM SANCTI OFFICII CONGREGATIONEM SPECTANT:

1. Concedendi, pro suo arbitrio et conscientia, sacerdotibus utriusque cleri, animarum curae operam dantibus, qui naturale ieiunium absque certo et gravi incomodo servare nequeunt, veniam aliquid sumendi per modum potus, exclusis omnino alcoholicis aliisque quomodocumque inebriantibus, ante secundam vel si graves urgeant rationes, ante primam vel etiam unicum Missam, diebus ferialibus, quando ipsi post horam decimam sacrum facere feneantur ratione matrimonii, funerum, anniversariorum aut festorum ex publica devotione.

Semper tamen gratia secreto erit servanda, nisi forte eius manifestatio necessaria censeatur ad vitandum scandalum.

2. Dispensandi ab impedimento mixtae religionis, servatis ad unguem regulis quae habentur in cann. 1060-1064 C.J.C.

3. Dispensandi ab impedimento dirimente disparitatis cultus, servatis pariter adamussim quae in supra memoratis cann. 1060-1064 praescripta sunt, et, quoad matrimonia cum hebraeis vel mahumetanis, dummodo constet de status libertate partis infidelis ad removendum periculum polygamiae, absit periculum circumcisionis prolis et, si civilis actus sit ineundus, sit tantum caeremonia civilis nullaue Mahumetis invocatio aut aliud superstitionis genus interveniat.

4. Quod matrimonium fuerit nullum ob non servatam formam in casu mixtae religionis aut disparitatis cultus, et pars acatholica induci non possit ad renovandum consensum iuxta leges Ecclesiae, dari potest sanatio in radice, dummodo:

a) moraliter certum sit partem acatholicam non esse impedituram Baptismum et catholicam educationem universae prolis forte nascituae;

b) pars catholica explicite promittat se, pro posse, curaturam esse Baptismum et catholicam educationem prolis forte nascituae et /si casus ferat/ etiam conversionem, Baptismum et catholicam educationem prolis jam natae;

c) partes ante attentatum matrimonium se non obstrinxerint ad educationem acatholicam prolis;

d) neutra pars sit actu demens;

e) pars catholica saltem sit sanationis conscia eamque petat;

---

¹² In: ABS, V 1192 HK 01 (Karel Otčenášek), V 2309 MV, Umschlag 1 B (Štěpán Trochta).

f) nullum aliud obstet canonicum impedimentum dirimens super quo ipse Legatus dispendandi aut sanandi facultate non polleat.

Pars autem catholica moneatur de gravissimo patrato scelere: salutare poenitentiae imponantur; si casus ferat, absolvatur ab excommunicatione de qua in can. 2319, eique in mentem revocetur obligatio, qua tenetur, prudenter curandi conversionem coniugis ad fidem catholicam.

Dispensationes vel sanationes concedantur facta in unoquoque casu, iuxta can. 1057, expressa mentione huius Apostolicae delegationis.

B) QUOAD EA QUAE AD S. CONGREGATIONEM PRO ECCLESIA ORIENTALI SPECTANT:

5. Prae primis haec, relate ad fideles tum byzantini cum armeni ritus, advertenda sunt:

Cum per C.J.C. iam provisum sit (efr. cc. 98, 733 §8, 851, 866, 1249) ut fideles orientalis ritus sacramenta ritu latino suscipere valeant quoties id necessitas vel utilitas consulat, suadendum est christifidelibus orientalis ritus, sive laicis sive religiosis, ut quotiescumque grave damnum timendum sit ob exercitium ritus orientalis, sacramenta ritu latino suscipiant, sese in omnibus latino ritus adaptantes, qui[a] ad eundem ritum formaliter transeant; firmis tamen manentibus, quoad sacramentum matrimonii, impedimentis sive impedientibus sive dirimentibus in Ecclesia byzantina aut armena vigentibus.

His praemissis, sit facultas:

a/ Concedendi ut fideles orientales sive laici sive religiosi, formaliter quoque ad ritum latinum transeant, quoties rerum circumstantiae id consulant, sequentibus tamen conditionibus;

- transitus debet esse personalis seu individualis, numquam vero collectivus, nisi agatur de filiis in minore aetate constitutis;

- transitus debet insuper publice constare per instrumentum a duobus testibus subsignatum et in quo mentio fiat de ritu et dioecesi fidelis orientalis ad latinum ritum transeuntis se de illius voluntate sese in omnibus disciplinae Ecclesiae latinae conformandi; huiusmodi vero instrumentum in triplici exemplari, in quantum fieri potest, exarandum erit, ita ut unum servetur in archivio dioecetano, alterum in archivio paroeciae, in qua transitus ad ritum latinum locum habeat, tertium denique suo tempore ad Sacram Congregationem pro Ecclesia orientali mittendum erit.

b) Permittendi sacerdotibus tum byzantini cum armeni ritus, quoties id ad vitam vel libertatem tutandas necessarium aut valde opportunum fuerit, celebrationem sacrosancti Missae Sacrificii necnon aliarum functionum liturgicarum ritu latino, quin ad eundem ritum formaliter transeant, dummodo caeremonias et linguam latinam adprime noscant, sub vigilantibus tamen Ordinarii loci ubi iidem sacerdotes degunt, facta eidem Ordinario gravi obligatione cavendi, ne admirationis aut scandali periculum – si de sacerdotibus uxoris agatur – fidelibus ritus latini inde oriatur.

c) Eadem facultas conceditur sacerdotibus et fidelibus ritus latini, congrua congruis referendo, iisdem in circumstantiis.

6. Utendi – quoties necesse erit aut valde utile – pro fidelibus ritus orientalis facultatibus omnibus a Sancta Sede quomocumque concessis pro fidelibus ritus latini, congrua congruis referendo, iisdemque servatis conditionibus.

C) QUOAD EA QUAE AD S. C. DE DISCIPL. SACRAMENTORUM SPECTANT

7. Concedendi fidelibus infirmis sive in valetudinariis, sive extra degentibus, quamvis a mense non decumbant veniam aliquid sumendi per modum potus vel medicinae ante S. Communionem, bis vel ter in hebdomada, de consilio confessarii, durante tamen adversa valetudine, remota quacumque scandali et admirationis occasione.

8. Dispensandi, iusta et rationali ex causa, tum in matrimoniis contrahendis cum in nulliter contractis, super matrimonialibus impedimentis, sive simplicibus sive cumulatis, quae in can. 1042 §2 recensentur, necnon super impedimentis impediens de quibus in can. 1058 C.J.C. ad effectum tantum matrimonii contrahendi.

9. Dispensandi similiter ex gravi urgentique causa super impedimentis:

- a) consanguinitatis in secundo aut in tertio lineae collateralis, gradu, mixtis cum primo, dummodo nullum scandalum aut admiratio exinde oriatur:
- b) consanguinitatis in secundo gradu lineae pariter collateralis,
- c) affinitatis in primo lineae collateralis gradu aequali aut mixto cum secundo, et in secundo simplici:
- d) publicae honestatis, in primo gradu lineae rectae, dummodo nullum subsit dubium quod unus ex contrahentibus sit ab altero genitus.

Praedictis facultatibus additur alia legitimandi prolem forsitan susceptam, et in earum usu prae oculis habeatur oportet casus de quo in can. 1054.

10. Sanandi in radice matrimonia nulliter coram Ecclesia contracta ob aliquod ex impedimentis iuris ecclesiastici maioris aut minoris gradus, exceptis iis provenientibus vel ex sacris ordinibus vel ex affinitate in linea recta, matrimonio consummato, si magnum adsit incommodum requirendi, a parte nullitatis matrimonii ignara, consensus renovationem iuxta canonicam formam, dummodo prior maritalis consensus perseveret et absit divortii periculum, monita parte impediens conscia de huius sanationis affectus, et facta in libro baptismorum et matrimoniorum debita elargitae gratiae adnotatione.

11. Sanandi in radice matrimonia coram magistratu civili et duobus testibus sive cum aliquo ex dirimentibus impedimentis supra relatis, sive non, iam contracta vel praesentibus rerum adiunctis perdurantibus, forsitan contrahenda, nisi contrahentibus, liberis a dictis impedimentis, applicanda nisi sit norma a can. 1098 cum authenticis interpretationibus dierum 10 novembris 1925 et 25 iulii 1931 statuta: quo in casu valida et licita sunt matrimonia talibus in adiunctis contracta, et in parocchialibus libro, ex authentico documento vel partium aut testium depositione, inscribenda sunt, monitis, si casus ferat, iisdem partibus.

12. Sanandi pariter, sed ad cautelam, in radice eiusmodi civilia matrimonia, absque ullo impedimento contracta, vel infra praefatum tempus contrahenda, quando, Ordinarii iudicio, prudens dubium adsit an in praedictis territoriis enunciata norma impleta fuerit. Verumtamen antequam ad eiusmodi sanationes, in singulis casibus concedendas tamquam ad extremum remedium, procedatur, diligenter inquirendum est an revera adsit moralis impossibilitas matrimonium nullum canonica forma convalidandi, maritalis consensus perseveret et praehabeantur preces ab alterutra parte, ad rem porrectae, renuente perveraciter altera matrimonium sueta forma ordinaria convalidare.

Dispensationes et sanationes concedentur facta in unoquoque casu iuxta can. 1067 C.J.C., expressa mentione huius Apostolicae Delegationis.

13. Concedendi Ordinariis locorum facultatem instituendi processum super rato et non consummato [matrimonio] iuxta normas a S. Congregatione de disciplina Sacramentorum hac de re statutas.

Huiusmodi facultate – uti patet – non conceditur locorum Ordinariis potestas indulgendi dispensationis gratiam in casu comprobatae inconsummationis, ideoque necesse est acta uniuscuiusque processus ad normam iuris completa, meliori quo fieri potest modo, ad S. Congregationem de disciplina Sacramentorum clausa sigilloque obsignata transmittantur.

14. Concedendi diaconis et subdiaconis dispensationem ab omnibus oneribus in S. Ordinatione susceptis.

15. Concedendi dispensationem super defectu canonicae aetatis duodecim menses non excedente pro Presbyteratu.

16. Concedendi ad triennium indultum Oratorii domestici sacerdotibus senibus vel infirmis.

17. Concedendi Missam B.M.V. votivam pro omnibus anni diebus, ob defectum oculorum.

18. Concedendi indultum altaris protatilis ob penuriam sacerdotum, dummodo locus celebrationis Missae sit decens ac honestus at cauto quoties Missa sub dio litetur ut adhibeatur tentorium quo altare a ventis protegatur ne fragmenta disperantur.

19. Concedendi ad tempus, infirmitatis causa, in casibus particularibus, fidelibus Oratorii privati indultum, postes per Breve confirmandum.

20. Asservandi divinum Sacramentum in oratoriis publicis vel in ecclesiis, ad triennium; itemque prorogandi, in terminis praecedentis concessionis, indulta asservandi divinum Sacramentum in oratoriis privatis.

D) QUOAD EA QUAE AD S. CONGREGATIONEM CONCILII SPECTANT

21. Concedendi prorogationem rescriptorum dictae S. Congregationis, in terminis et forma, ad idem temporis spatium, iisdem perdurantibus causis.

22. Concedendi, onerata conscientia, ad annum – nisi natura rei aliud exigit – nova indulta, canonicis existentibus causis.

Haec facultas ita intelligatur ut potestatem quoque comprehendat concedendi licentiam, de qua in Can. 1530 § 1 N. 30 et Can. 1532 § 1, alienandi, quoties gravis necessitas urgeat, bona ecclesiastica necnon alia concedendi indulta, item necessaria et urgentia, quoad beneficia vel administrationem bonorum ecclesiasticorum.

Quoties agatur de alienationibus, permutationibus etc. cura habeatur ut bona ecclesiastica damna non patiantur, cumque in finem sententia requiratur hominum peritorum.

23. Reducendi ad annum, onera quas pias foundationes gravant, ad mentem can. 1551 § 3, dummodo nemo sit qui iure teneatur et utiliter cogi possit [potest ?] ad eleemosynae augmentum.

24. Concedendi ad annum ius redicendi stipendia Missarum manualium ad normam taxae dioecesanae.

Quoties vero de Missarum reductione et satisfactione agatur prae oculis habeantur „normae“ ab eadem S. Congregationis Concilii die 2. Augustii 1941 datae, hincque adnexae.

25. Absolvendi in foro externo ab omnibus censuris reservatis, iis tamen exceptis quae S. Sedi specialissimo modo reservantur.

S. Congregationi reservatae manent facultates concedendi dispensationem parochis ab obligatione residendi in sua paroecia necnon dispensationem capitularibus ab obligatione interessendi choro.

E) QUOAD EA, QUAE AD S. CONGREGATIONEM DE RELIGIOSIS SPECTANT:

a. Quoad erectiones, superiores, confessarios etc.:

26. Erigendi ad alios usus convertendi supprimendi domus exemptas aut monasteria /can. 497 §§ 1, 4 et can. 498/.

27. Erigendi domus noviciatus aut alteram noviciatus domum in eadem provincia /can. 554 §§ 1, 2/ ac transferendi noviciatus domum in alium locum.

28. Confirmandi Superiores et Superiorissas Generales exacto officii tempore, quoties celebratio Capituli impossibilis evadat.

29. Confirmandi Superiores Provinciales et minores locales, Abbates etc. eorumque Consiliarios ac alios officiales non obstantibus praescriptio can. 505 aut dispositione regularum vel constitutionum Religionis.

30. Dispensandi super defectu aetatis aut aliarum dotuum /can. 559 §§ 1, 2/ ut quis novitiorum magistri eiusque socii munus sumere queat, dummodo hi aliis debitis qualitatibus praediti sint.

31. Confirmandi ultra tertium triennium confessarios ordinarios religiosarum /can. 526/.

b. Quoad postulatum, noviciatum, professiones temporaneas et perpetuas:

32. Admittendi in noviciatum sine litteris testimonialibus, quoties hae haberi nequeunt, dummodo morali certitudine constet impedimenta non adesse.

33. Reducendi vel prorogandi postulatum immo et dispensandi super obligatione postulatum peragendi /can. 539/.

34. Condonandi dotem et dispendi super praescriptionibus dotem respicientibus /can. 547, § 4/.

35. Dispensandi super impedimentis iuris communis licito ingresso noviciatum obstantibus /can. 542, 2/ dummodo non agatur de irregularitate pro destinatis in religione ad sacerdotium, item dispensandi super impedimentis particularibus.

36. Concedendi validam admissionem in novitiatum iis, qui vinculo prioris professionis religiosae obstricti fuerunt /cfr. can. 542, 1/ servatis ceteris praescriptionibus Ss. Canonum et Constitutionum.

37. Reducendi vel prorogandi novitiatum, invalidum vero novitiatum sanandi, dispensandi super altero novitiato anno quoties hic a Constitutionibus prescribatur, item concedendi ut prima professio emittatur extra novitiatum domum /can. 555, 556-574/.

Haec facultas ita intelligitur concessa ut sanari non valeat novitiatum invalidum ad normam can. 542, 1 nisi agatur de iis qui novitiatum ingressi sunt valide ob priorem professionem religiosam.

38. Permittendi ut professio perpetua emittatur ante vel post statutum tempus /can. 575/.

39. Concedendi sanationem professionis religiosae etiam solemnem, emissae tempore belli, invalidae ob impedimenta de quibus in can. 572, § 1 nn. 2 et 6, facta a candidatis declaratione in scriptis in archivo Nuntiaturae adversanda, se uti velle dispensatione ab Exc.mo Legato concessa.

40. Concedendi renovationem votorum temporalium, ad secundum triennium tantum, religiosis degentibus extra domum religiosam conditionum politicarum causa, dummodo religiosam /a/ professionem emittat in manus respectivi Ordinarii, in cuius territorio commoratur, et vitam in aliquo monasterio vel domo religiosa agat, facta autem eidem Ordinario obligatione attestationem scriptam de accepta renovatione votorum in regesto propriae Curiae adservandi.

41. Concedendi:

a/ licentias quod cessionem administrationis necnon quoad usum et usumfructum bonorum /can. 569, §§ 1, 2/

b/ religionis votorum simplicium condendi novum testamentum /can. 583, 2/ ac religiosis votorum solemnium mutandi clausulas testamenti peracti

c/ disponendi de bonis haereditariis titulo gratuito per actus inter vivos vel mutandi in favorem religionis clausulas iam statutas /can. 583, 1/.

c. Quoad obligationes vitae religiosae:

42. Dispensandi ad tempus super praescriptionibus iuris communis /C.J.C./ necnon iuris peculiaris /Regulis et Constitutionum/ disciplinam respicientibus.

43. Permittendi commorationem extra clausuram ultra sex menses /can. 606/.

44. Dispensandi in casu peculiari super clausuras lege /can. 597 usque ad 603/.

d. Quoad facultates sacrarum Ordinationum et obligationes sacerdotalis ministerii:

45. Dandi Litteras dimissorias /can. 964, 4/.

46. Dispensandi super defectu aetatis canonicae duodecim menses non excedente, ad Presbyteratum post medietatem quarti anni cursus theologici conferendum, servatis tamen clausulis Apostolici rescripti.

47. Commutandi obligationem Horarum Canoniarum, legendi Missam votivam B.Mariae Virginis vel Missam defunctorum, Missam celebrandi sedendo, in nave, in ecclesia ante tempus, tres Missas celebrandi in nocte natali D.N.J.C., Missam celebrandi in Feria V in Coena Domini functiones peragendi iuxta Memoriale Benedicti PP XIII.

e. Quoad res sacras:

48. Concedendi religiosis infirmis, quamvis a mense non decumbant, veniam sumendi aliquid per modum potus vel medicinae ante S. Communionem quotidianam.

49. Abluendi purificatoria, pallas et corporalia.

f. Quoad transitum, exclaurationem et saecularizationem:

50. Transitum ad aliam religionem /Tit. XIV C.J.C./ praevio tamen consensu Communitatis ad quam.

51. Exclaurationis /can. 639/.

52. Saecularizationis cum consequenti dispensatione super votis simplicibus tempora[neis ?] et perpetuis /can. 640/ firmo manente praescripto can. 641 quoad religiosos in sacris constitutos et quoad sacerdotes.

53. Indultum saecularizationis religiosis votorum solemnium, emissa a candidatis declaratione in scriptis, in archivo Nuntiaturae adservanda, se uti velle dispensatione concessa.

54. Concedendi religiosis diaconis ac subdiaconis, una cum saecularizationis indulto, dispensationem ad oneribus omnibus in S. Ordinatione susceptis.

55. Permittendi, pro conscientia et prudentia ingressum in Religionem iis qui in clericorum Seminario fuerint /cfr. Decretum diei 25 Julii 1941, A.A.S. 1941, XXXIII, p. 371/ peractis iis omnibus quae casus ferat.

In conscientia verum ingressu prae oculis habentur normae quae apud S.

Congregationem hac de re in usu sunt, scilicet:

- a/ adsint segura indicia vocationis religiosae,
- b/ constet postulantiem seu candidatum bene se gessisse tempore suae commorationis in Seminario,
- c/ moralis certitudo habeatur de eiusdem bonis moribus praesertim quoad VI Decalogi praeceptum, ac
- d/ si agatur de candidatis in Religione ad Sacerdotium, de eorandem sufficienti intelligenti vi.

56. Concedendi quoties gravis necessitas ferat, licentiam - de qua in can. 1530 § 1, n. 3 et can. 1532 § 1 - alienandi bona communitatibus religiosis pertinentia. Cura autem habeatur ut eadem communitates damna non patiantur, eunque in finem sententia requiratur hominum peritorum.

F) QUOAD EA, QUAE AD S. RITUUM CONGREGATIONEM SPECTANT:

57. Prorogandi ad quinquennium facultates et indulta a S. Sede concessa, quae expiraverunt, firmis clausulis praecedentis concessionis.

58. Concedendi ad quinquennium Ordinariis et sacerdotibus in dignitate ecclesiastica constitutis, ab ipsis designatis facultatem consecrandi altaria portatilia ritu et formula breviori.

G) QUOAD EA, QUAE AD S. C. DE SEMINARIIS SPECTANT:

59. Permittendi, pro conscientia et prudentia, ingressum in Seminarium iis qui quocumque titulo ad familiam religiosam pertinuerint /cfr. Decretum diei 25 Julii 1941, A.A.S. XXXIII, p. 371/, peractis iis omnibus quae casus ferat. In concedendo vero ingressu prae oculis habeantur normae quae apud S. Congregationem hac de re in usu sunt, scilicet:
a/ adsint segura indicia vocationis ecclesiasticae,
b/ constet postulantiem seu candidatum bene se gessisse tempore suae commorationis apud religiosam familiam,
c/ moralis certitudo habeatur de eiusdem bonis moribus, praesertim quoad VI Decalogi praeceptum, ac
d/ de sufficienti intelligendi vi.

60. Permittendi, item pro conscientia et prudentia, ingressum in seminarium filiis illegitimis, dummodo:
a/ defectus natalium sit simplex, seu non agatur de illegitimitate ex adulterio, incestu vel sacrilegio,
b/ defectus sit occultus aut saltem non adsit scandali vel admirationis periculum,
c/ candidatus qui, non obstante praescriptio can. 1363 §1 in Seminarium admittitur, ingenii et animi virtutibus, defectum originis abundanter redimere censeatur.

H) QUOAD EA, QUAE AD S. POENITENTIARIAM APOSTOLICAM SPECTANT:

61. Absolvendi a censuris et a peccatis S. Sedi a iure reservatis necnon a censura de qua in Decreto S. Poenitentiarum „Lex sacri coelibatus“ diei 18 aprilis 1936, sed in casibus occultis et pro foro interno tantum, iniunctis de iure iniungendis.

Ad mandata quod attinet, pro censura de qua in can. 2367 et pro illa de qua in citato Decreto „Lex sacri coelibatus“, recurrendum erit sub poena reincidentiae ad S. Poenitentiarum intra semestrem a praesenti rerum conditione mutata.

62. Dispensandi in casibus occultis et pro foro interno tantum ab irregularitate ex homicidio voluntario aut abortu, de qua in can. 985 § 4 sed ad hoc dumtaxat ut poenitens ordines iam susceptos sine infamia vel scandali [periculo] exercere queat, iniuncto onere recurrendi intra semestrem, uti supra, ad S. Poenitentiarum, sub poena suspensionis a divinis ipso facto incurrenda.

63. Dispensandi in foro interno ab impedimentis matrimonialibus, iuxta stylum S. Poenitentiarum circa definitionem impedimenti occultum, ad normam can. 1047.

64. Sanandi in foro interno matrimonia nulliter contracta in limitibus potestatis iam concessae in hoc Indice pro foro externo.

Matrimonia vero ita sanata adnotentur de venia Oratorum in libro in secreto archivo Curiae adservando, ad mentem 1047.

65. Concedendi ad septennium Indulgentiam Plenariam diebus festis Patronorum primariorum vel secundariorum ecclesiarum paroecialium, filialium vel religiosarum lucranda, necnon prorogandi – in terminis praecedentis concessionis – rescripta hac de re, quae exspiraverint.

66. Concedendi ad septennium ecclesiis paroecialibus Indulgentiam Porciunculae die 2 augusti suetis normis lucranda, necnon prorogandi rescripta hac de re iam concessa.

67. Delegandi facultatem ad triennium:

a/ benedicendi unico crucis signo:

1/ obiecta pietatis eisque applicandi Indulgentias Apostolicas, necnon coronis eas quae a S. Brigitta nuncupantur,

2/ coronas iuxta typum coronarum SS. Rosarii B.M.V. confectas eisque adnectendi Indulgentias a Patribus Crucigeris nuncupatas,

3/ crucifixos eisque applicandi sive Viae Crucis Indulgentias pro legitime impeditis a visitandis eiusdem Viae Crucis stationibus, sive Indulgentiam plenariam a quocumque ex fidelibus in mortis articulo constitutis lucranda,

b. ritibus ab Ecclesia praescriptis:

1/ benedicendi et imponendi scapularia a Sede Apostolica probata

2/ benedicendi et erigendi sacras Viae Crucis stationes.

I) QUOAD EA QUAE AD DATARIAM APOSTOLICAM SPECTANT:

68. Conferendi per se vel per Ordinarios locorum personis idoneis ea beneficia, de quibus in can. 1435 § 1, nn. 1, 3 et 4, servatis regulis Datariae Apostolicae scilicet, ut qui beneficium facultate delegata vel subdelegata contulit, ubi primum fieri poterit, recurat ad Datariam Apostolicam pro expeditione Bullae Apostolicae, qua provisio canonica confirmatur.

Animadvertendum autem est beneficia, quae per huiusmodi collationes vacantia resultaverint, Apostolicae Sedi item reservata esse per appositionem manuum delegati Romani Pontificis, iuxta memoratum can. 1435 § 1 n. 4, quapropter conferri debere directe a Dataria Apostolica vel facultate delegata aut subdelegata eodem, quo supra, modo.

---

69. Prorogandi, donec communicatio Ordinariorum cum Apostolica Sede per epistolas graviter praepediatur, facultates omnes quibus iidem Ordinarii fruuntur, quae, elapso statuto tempore vel exhausto numero casuum cessaverint.

Cum variae indulgentur gratiae, mos in Curia Romana receptus servetur oportet sive quoad modum, sive quoad cautiones conditiones singulis casibus adiiciendas, ad rem utilia erunt exemplaria, quae haec adnectuntur.

Pro concessis gratiis harum vi facultatum, exc.mi Ordinarii congruam, iuxta temporum copiam, oblationem Sedi Apostolicae exsolvant. Attamen nulla exigatur taxa pro facultatibus S. Poenitentariae quae omnino gratis sunt concedendae.

Omnium denique indultarum gratiarum diligens habenda est ratio, ut singulis annis, certior Sancta Sedes particulatim fieri queat.

Tschechische Übersetzung¹³:

Z M O C N Ě N Í pro rozdílnost věcí i časů, zvláště pro přetěžké dopravní překážky, jimiž jest Ordinářům jistých krajín znemožňováno spojení písemné se Svatou Stolicí, povolené v těch krajínách vyslanci našeho Papeže Pia z Boží prozřetelnosti Papeže XII.

Záležitosti týkající se nejvyšší kongregace posvátného Officia:

1. Povoliti podle svého uvážení a svědomí kněžím obojího kleru, kteří jsou v duchovní správě a kteří nemohou zachovávatí přirozeného postu *b e z j i s t é a t ě ž k é o b t í ž e*, možnost aby požili něčeho tekutého s naprostým vyloučením nápojů alkoholických nebo jakkoliv opojných, před druhou nebo *z n u t n ý c h* a závažných důvodů před první třeba i jedinnou Mší svatou, o nedělích a zasvěcených svátcích, ano i před Mší svatou ve dnech všedních, když musí konati Posvátnou Oběť po desáté hodině při sňatku, pohřbu, výročí úmrtí nebo slavností konaných ze zájmů veřejné zbožnosti.
Tato milost budiž však vždy utajena, leč by k uvarování pohoršení se zdálo nutno ji zveřejniti.
2. Dispensovati od překážky smíšeného náboženství se zachováním základních předpisů, jež jsou obsaženy v can. 1060-1064 CIC.
3. Dispensovati od rušící překážky různosti vyznání, rovněž se zachováním přesně předpisů již dříve připomenutých kanonů 1060-1065, při sňatcích pak se židy nebo mohamedány jen tehdy, je-li jasně znám svobodný stav strany nevěřící, aby nestávalo nebezpečí mnohoženství a obřizky dítěte, a je-li nutný civilní sňatek, aby to byl skutečně pouze civilní obřad, v němž naprosto nepřichází nějaké vzývání Mohamedovo nebo jiný druh pověry.
4. Pokud jde o manželství neplatné /žádné/ pro nezachování formy v případě smíšeného náboženství nebo rozdílnosti vyznání a nekatolická strana nemůže býti přivedena k obnovení manželského slibu podle církevních zákonů, může býti dáno zplatnění /in radice-v kořeni/ pokud:
  - a. jest mravně jisto, že nekatolická strana nehodlá brániti křtu a katolické výchově všech případně narozených dětí,
  - b. strana katolická zřejmě slíbí, že se postará podle možnosti o Křest a katolickou výchovu potomstva, které se snad narodí a po případě o Křest a katolickou výchovu potomstva již narozeného,
  - c. se strany před zamýšleným manželstvím nezavázaly k nekatolické výchově potomstva,
  - d. žádný z obou není právě bez užívání rozumu,
  - e. aspoň strana katolická si je vědoma a přeje si zplatnění,
  - f. není žádné jiné kanonické překážky rušící, na niž se nevztahuje vyslancovo zmocnění dispensovati nebo osvobozovati.

Straně katolické budiž připomenuta závažnost spáchaného přečinu, budiž jí uloženo spasitelné pokání, po případě budiž rozhřešena od exkomunikace stanovené kanonem 2319, a rovněž jí buď připomenuta povinnost, již jest vázána, aby rozumně pečovala o

---

¹³ In: ABS, V- 353 Liberec (Vojtěch Kodera), V 2309 MV, Umschlag 1 B (Štěpán Trochta). Eine andere Übersetzung ins Tschechische: ABS, V-4888 MV(Ladislav Hlad).

manželův obrat ke katolické víře.

Dispense nebo zplnění buďtež udělovány v každém jednotlivém případě podle kanonu 1057, s výslovným uvedením této Apoštolské delegace /tohoto Apoštolského zmocnění/.

ZÁLEŽITOSTI TÝKAJÍCÍ SE POSVÁTNÉ KONGREGACE PRO CÍRKEV VÝCHODNÍ.

5. Především jest přihlížeti u věřících jak byzantského tak armenského obřadu k tomuto:
Protože již C.I.C. /kodex iuris kanonici=kodexem církevního práva/ bylo učiněno opatření /srovnej kanony 733 §2, 851, 866, 1249/, aby směli věřící východního obřadu přijímati svaté svátosti obřadem latinským, kdykoli je nutno a prospěšno, jest poraditi věřícím východního obřadu ať laikům nebo řeholníkům, aby přijímali svaté svátosti, kdykoli je obava těžké škody z úkonu obřadem východním, obřadem latinským, úplně se latinskému obřadu přizpůsobíce, aniž by formálně přestoupili k témuž obřadu: pokud jde o svátost stavu manželského, nutno zachovati při překážkách bránících a rušících vše, co patří k Církvi byzantské nebo armenské:
S tímto předem uvedeným stává zmocnění:
  - a. Dovoliti, aby věřící východní ať laici nebo řeholníci také formálně směli přestoupiti k obřadu latinskému, kdykoli k tomu nabádají okolnosti, ale za následujících podmínek:
    - přestup musí býti osobní nebo jednotlivý, nikdy společný, leč že se jedná o nedospělé děti,
    - přestup musí býti kromě toho obsažen v dokladu podepsaném dvěma svědky, v němž jest označen obřad a diecése východního věřícího k latinskému obřadu přestupujícího i jeho vůle [se] přizpůsobiti veškeré kázni Církve latinské: takovýto doklad jest poříditi, pokud je možné, ve třech vyhotoveních tak, že jedno bude uschováno v diecesním archivu, druhé ve farním archivu a třetí konečně bude svého času posláno Posvátné Kongregaci pro Církev Východní.
  - b. Povoliti kněžím jak byzantského tak armenského obřadu, kdykoli to bude nutné nebo vhodné k zachování života či svobody, obětovati přesvatou Oběť Mše svaté i jiné liturgické úkony obřadem latinským, aniž by k témuž obřadu formálně přestoupili, pokud znají bezvadně obřady a jazyk latinský, avšak pod dohledem Ordináře místa, kde tíž kněží prodlévají. Tentýž Ordinář jest těžce zavázán péčí, aby nevzniklo nebezpečí podivu nebo pohoršení u věřících obřadu latinského, jedná-li se o kněze ženaté.
  - c. Totéž zmocnění se uděluje kněžím a věřícím obřadu latinského ve stejném znění a za týchž okolností.
6. Používati, kolikrát bude nutno či velmi užitečno pro věřící východního obřadu všech zmocnění Svatou Stolicí pro věřící obřadu latinského jakkoli povolených, ve stejném znění a se zachováním týchž podmínek.

ZÁLEŽITOSTI TÝKAJÍCÍ SE POSVÁTNÉ KONGREGACE SVATÝCH SVÁTOSTÍ.

7. Dovoliti nemocným věřícím, ať prodlévají v nemocnicích nebo mimo ně třeba i ještě měsíc nejsou upoutáni na lůžko, možnost požití něčeho jako nápoje nebo léku před svatým Přijímáním dvakrát neb třikrát v týdnu podle rady zpovědníkovy jen po dobu trvání nemoci s uvarováním jakéhokoli pohoršení nebo podivu.

8. Dispensovati ze spravedlivé a rozumné příčiny a to jak před uzavřením manželství tak při manželstvích neplatně již uzavřených od manželských překážek at' jednoduchých či zmnožených, které jsou obsaženy v kanonu 1042 § 2, také od překážek zabraňujících, o nichž je v kanonu 1058, však toliko za účelem uzavření manželství.
9. Dispensovati podobně z těžké a naléhavé příčiny od překážek:
  - a. pokrevního příbuzenství ve stupni druhém nebo i třetím vedlejší linie, smíšeném s prvním, nevznikne-li pohoršení nebo podiv,
  - b. pokrevního příbuzenství ve druhém stupni linie také vedlejší,
  - c. příbuznosti v prvním stejném stupni vedlejší linie, nebo smíšeném s prvním a v prvním jednoduše,
  - d. veřejné počestnosti, v prvním stupni přímé linie, pokud není žádné pochybnosti, že jeden za snoubenců nebyl zplozen druhým.

K uvedeným zmocněním se připojuje jiné, zmocnění k legitimaci snad počatého dítěte a při jejich používání nutno míti na zřeteli ustanovení kanonu 1054.
10. Zplatňovati manželství neplatně před Církví uzavřená pro nějakou z překážek církevního práva vyššího nebo nižšího stupně s výjimkou těch, jež mají původ ve svatém svěcení nebo příbuznosti v přímé linii, jde-li o manželství již úplné, je-li velmi obtížné požadovati od strany neplatnosti manželství neznalé obnovení slibu manželského podle kanonických předpisů, trvá-li však dřívější slib manželský a není-li nebezpečí rozvodu, s připomínkou následku tohoto zplatnění učiněnou straně překážky vědomé. V knihách křtěnců a oddaných nutno učiniti poznamenání o dosažené milosti.
11. Zplatňovati manželství uzavřená před úřadem a dvěma svědky s nějakou rušící překážkou ze svrchu zmíněných nebo bez překážky, nebo manželství, která snad budou uzavřena za trvání současných okolností, nevztahuje-li se na snoubence, nemající zmíněných překážek, snad ustanovení kánonu 1098 s původními výklady ze dnů 10. XI. 1925 a 25. VII. 1931. V tom případě jsou platná a dovolená manželství uzavřená za takových okolností a musí býti zapsána ve farních knihách z původního dokladu a označením svědků, s případným napomenutím oběma stranám daným.
12. Zplatňovati taktéž, avšak pro jistotu, toho druhu civilní manželství, bez jakékoli překážky uzavřená, nebo v jisté době mající býti uzavřená, má-li Ordinář spravedlivý důvod k pochybám, zda ve zmíněných územích byl splněn citovaný předpis. Ovšem, že nežli se přistoupí ke zplatňování toho druhu, jež má býti v jednotlivých případech udělováno jako prostředek, jest bedlivě pátrati, zda je zde opravdu morální nemožnost zplatnit manželství kanonickou formou, zda trvá manželský slib a jsou-li zde prosby obojí strany s důkazy naprosté nemožnosti zplatnit manželství druhou, obvyklou a řádnou formou. Dispense a zplatnění buďtež vždy udělovány podle kanonu 1057 s výslovnou připomínkou tohoto Apoštolského zmocnění.
13. Dovoliti místním Ordinářům zmocnění zavést proces o uzavřeném avšak neúplném manželství podle předpisů stanovených Posvátnou Kongregací Svätých Svätostí v této věci.

Tímto zmocněním – jak je zřejmo – se neuděluje místním Ordinářům moc udělit milost dispense v případě dokázané neúplnosti a proto jest nutno, aby byla akta jednoho každého procesu podle práva úplná, nejlepším jak možno způsobem poslána Posvátné Kongregaci Svatých Svátostí, uzavřená a pečeti opatřená.

14. Povoliti jáhnům a podjáhnům osvobození ode všech závazků plynoucích z přijetí svatých Svěcení.
15. Dovoliti dispens od kanonického věku pro kněžství, nepřesahující však dvanáct měsíců.
16. Dovoliti na tříletí indult /p. povolení/ domácí kaple pro staré a nemocné kněze.
17. Dovoliti Mši Svatou k úctě Nejblahoslavenější Panny Marie votivní /záslibnou/ každého dne v roce pro oční onemocnění.
18. Dovoliti indult /papež. povolení/ přenosného oltáře pro nedostatek kněží, pokud jest místo Oběti Mše svaté náležité a čestné, avšak s opatrným opatřením, aby kdykoli je Mše svatá obětována pod širým nebem, bylo používáno zábrany, již by byl oltář chráněn před větry, aby nebyly částěčky rozváty.
19. Dovoliti dočasně vzhledem k nemoci v jednotlivých případech indult /papež. povolení/ soukromé kaple, později Brevem /papežským listem/ schválený.
20. Přechovávat božskou svátost ve veřejných kaplích nebo kostelích na tříletí a rovněž prodloužit v termínech předešlého povolení indulty /papež-povolení/ přechovávat božskou Svátost v soukromých kaplích.

ZÁLEŽITOSTI TÝKAJÍCÍ SE POSVÁTNÉ KONGREGACE KONCILU.

21. Povoliti prodloužení výnosů řečené Posvátné Kongregace termíny a formou, v téže době, trvají-li tytéž příčiny.
22. Povoliti na vlastní svědomí, na rok, nevyžaduje-li jinak povaha věci, nová povolení, trvají-li kanonické důvody.
Tomuto zmocnění budiž tak rozuměno, že obsahuje také moc udělit dovolení, o němž jednáno v kanonu § 1 n. 3 a v kanonu 1532 § 1, ke zcizení církevních statků, kdykoliv doléhá závažná nutnost a také jiná dovolení dáti, rovněž nutná a naléhavá, týkající se beneficí a správy církevního majetku. Kdykoliv jde o zcizení, výměnu atd., budiž pečováno, aby církevní majetek neutrpěl škody. Za tím účelem buďtež požádáni o radu zkušené lidi.
23. Zredukovati na rok závazky, které zatěžují zbožné nadace, ve smyslu kanonu 1551 § 3, není-li nikoho, kdo by mohl býti právem přidržen a s výsledkem přinucen ke zvýšení almužny.
24. Povoliti na rok právo redukovati mešní darovaná stipendia podle diecéšní taxy. Kdykoli se však jedná o redukci Mši svatých a zadostčinění budiž postupováno podle pokynů téže Posvátné Kongregace Koncilu za dne 2. VII. 1941, zde

přiložených.

25. Rozhřešovati pro veřejný život od všech vyhrazených trestů s výjimkou těch, které jsou zcela vyhrazeny Apoštolské Stolicy. Posvátné Kongregaci zůstávají vyhrazena zmocnění povolití farářům sprostění od sídelního závazku ve své farnosti a dispense členů kapituly od povinností býti účasten chóru.

Z ÁLEŽITOSTI TÝKAJÍCÍ SE POSVÁTNÉ KONGREGACE PRO ŘEHOLE.

a. Věci týkající se zřizování představených, zpovědníků atd.

26. Zříditi, k jinému používání změnit, zrušiti domy vyňaté nebo kláštery /kanon 497 § 1, 4 a kanon 498/.
27. Zříditi dům noviciátu, nebo druhý dům noviciátu v téže provincii /kanon 554 §§ 1, 2/ a přenést dům noviciátu na jiné místo.
28. Potvrditi představené generální po vypršení doby úřadu, kdykoli je znemožněno konání kapituly.
29. Potvrzovati provinění představené a menší místní, opaty atd. a jejich poradce a jiné úřady nikoli však proti smyslu kanonu 505 nebo řeholních pravidel nebo řeholních ustanovení.
30. Dispensovati od nedostatku věku nebo jiných vloh /kanon 559/, aby kdo mohl přijmouti úřad představeného noviců a jeho pomocníka, pokud má ostatní požadované vlastnosti.
31. Potvrzovati přes tříletí řádné zpovědníky řeholnic /kánon 526/.

b. Postulát, noviciát, sliby, časné a věčné.

32. Připustiti do noviciátu bez listin svědčících, není-li jich možno dostat, pokud jest morální jistota, že zde není překážek.
33. Snížití nebo prodloužití postulát ano i prominouti závazek postulátu /kanon 539/.
34. Prominouti věno a osvoboditi od předpisů vztahujících se na věno /kanon 547, § 4/
35. Dispensovati od překážek práva obecného, jež činí vstup do noviciátu nedovoleným /kanon 542, 2/, pokud nejde o překážku svěcení u těch, kdož jsou v řeholi určeni ke kněžství, rovněž dispensovati od drobných překážek.
36. Dovoliti platné přípuštění do noviciátu těm, kteří byli vázáni poutem dříve učiněných řeholních slibů /srovnej kánon 542, 1/ se zachováním ostatních kanonických předpisů a Konstitucí.
37. Snížití nebo prodloužití noviciát, ba neplatný noviciát zplatnit, dispensovati od druhého roku noviciátu, kdykoli je tento předeepsán Konstitucemi, rovněž dovoliti,

aby první sliby byly složeny mimo dům noviciátu /kánon 555, 556-574/. Povolení tohoto zmocnění jest tak rozuměti, že nemá moci učiniti platným noviciát neplatný podle předpisu kánonu 542,1, nejedná-li se o ty, kd[o]ž vstoupili do noviciátu platně pro dřívější řeholní slib.

38. Povoliti zplatnění slibu řeholního tak slavného, učiněného v době válečné, neplatného pro překážky, o nichž jedná kánon 572, §1 nn. 2 a 6, po kandidátově písemném prohlášení, uschovaném v archivu nuntiatury, že chce použití dispense udělené J. E. ndp. vyslancem.
39. Povoliti, aby mohly býti složeny věčné sliby před určenou dobou nebo po ní. /kánon 575/.
40. Dovoliti obnovení časných slibů toliko na druhé tříletí, řeholníkům prodlévajícím mimo dům řeholní z politických důvodů, pokud řeholník /řeholnice/ složí slib do rukou dotyčného Ordináře, v jehož území prodlévá a žije-li v některém klášteře či řeholním domě. Týž Ordinář jest zavázán poříditi písemný doklad o přijetí obnovy slibů, který musí uschovati v archivu vlastní konsistoře.
41. Dovoliti:
  - a. povolení postoupení správy majetku a to jak pokud jde o jeho používání, tak i přijímání užiteků z něj plynoucích /kánon 569 §§ 1, 2/,
  - b. řeholníkům se slavnými sliby změny ustanovení hotové závěti,
  - c. rozhodovati o dědickém majetku oprávněním milosti na třikrát pro žijící, nebo změnití již určená ustanovení ve prospěch řehole /kánon 583, 1/.
- c. Věci týkající se závazků řeholního života.
42. Dispensovati na čas od předpisů práva obecného i práva zvláštního /Řehole nebo Konstitucí/, pokud se týkají kázně.
43. Povoliti pobyt mimo klausuru delší šesti měsíců /kánon 605/.
44. Dispensovati v jednotlivém případě od klausurního zákona /kánon 597/603/
- d. Věci týkající se zmocnění ke svatým Svěcením a závazků kněžského úřadu.
45. Dáti propustné listy /kánon 964, 4/
46. Dispensovati od nedostatku kanonického věku nepřesahujícího dvanáct měsíců, k udělení kněžského svěcení po polovině čtvrtého roku bohosloveckých studií avšak se zachováním předpisů Apoštolského reskriptu /apoštolského výnosu/.
47. Zaměnití závazek kanonických hodinek, dovoliti čísti votivní /záslibnou/ Mši svatou k úctě Nejblahoslavenější Panny Marie, nebo Mši svatou za zemřelé, obětovati Mši svatou v sedě, na lodi, v kostele před dovolenou dobou, obětovati tři Mše svaté v noci Narození Pána Našeho Ježíše Krista, obětovati Mši svatou na zelený čtvrtek, konati posvátné obřady podle Memoriálu Papeže Benedikta XIII.
- e. Co se týká posvátných věcí.

48. Dovoliti nemocným řeholníkům, třebaže ještě neleží měsíc, požití něčeho jako nápoje nebo léku před každodenním svatým Přijímáním.
49. Dovoliti praní purifikatorií, pal a korporálů.
- f. Co se týká přestupu, exklaustrace /vyněti z klauzury/ a sekularisace /propuštění k řehole/.
50. Přestup do jiné řehole /Tit. XIV. církev. práva kodexu/ avšak s předchozím souhlasem společnosti, do níž přestupuje.
51. Dovoliti exklaustraci /vyněti z klauzury/ /kánon 639/.
52. Provésti sekularisaci /propuštění z řehole/ se současnou dispensí od jednoduchých slibů časných a věčných /kánon 640/ bez porušení předpisu kánonu 641, pokud jde o řeholníky vysvěcené a kněze.
53. Dáti indult sekularisace /papež. povolení propuštění z řehole/ řeholníkům, složitvším slavné sliby, po písemném prohlášení kandidátů, jež musí býti uschováno v archivu nunciatury, že chtějí užití udělené dispense.
54. Povoliti svědomitě a rozumně vstup do řehole těm, kteří byli v kněžském semináři, /srovnej Dekret ze dne 25. VII. 1941 Akta Apoštolské Stolice 1941 XXXIII, strana 371/ se splněním všech požadovaných náležitostí.
Při povolování vstupu jest nutno míti na zřeteli zásady, jimiž se obvykle v tomto případě řídí Posvátná Kongregace, totiž:
- a. jsou-li zde bezpečné známky povolání pro život řeholní,
  - b. je známo žadatelovo, nebo kandidátovo bezvadné chování za pobytu v semináři,
  - c. je mravní jistota o jeho dobrém chování vzhledem k šestému přikázání,
  - d. jedná-li se o kandidáty na kněžství v řeholi, mají-li dostatečné nadání ke studiu.
55. Dovoliti řeholním jáhnům a podjáhnům zároveň s indultem /papež. dovolením/ sekularisace /propuštění z řehole/ osvobození od všech závazků přijatých se svěcením.
56. Dáti dovolení, kdykoli to žádá závažná nutnost, o němž jest v kánonu 1530 § 1 n. 3 a v kánonu 1532 § 1, majetek náležející řeholní společnosti. Jest však dbáti, aby táž společnost neutrpěla škody a proto nutno si vyžádati radu zkušených lidí.

Z Á L E Ž I T O S T I T Ý K A J Í C Í S E P O S V Á T N É K O N G R E G A C E S V A T Ý C H O B Ř A D Ů.

57. Prodloužiti na pětiletí zmocnění a dovolení daná Svatou Stolicí, jichž platnost pominula, se zachováním ustanovení předešlého povolení.
58. Dovoliti na pětiletí Ordinářům a kněžím s nějakou hodností církevní, podle svého označení, světiti přenosné oltáře obřadem a formou kratší.

ZÁLEŽITOSTI TÝKAJÍCÍ SE POSVÁTNÉ KONGREGACE SEMINÁŘŮ.

59. Povoliti podle svědomí rozumně vstup do semináře těm, kteří z jakéhokoli titulu náleželi k rodině řeholní, /srovnej Dekret ze dne 25. VII. 1941 Akta Apoštolské Stolice XXXIII, strana 371/ po splnění všech náležitostí. Při povolování vstupu je nutno bráti zřetel na zásady, jimiž se v těchto případech obvykle řídí Posvátná Kongregace, a to:
- a. zda jsou zde bezpečné známky církevního povolání,
  - b. jest známo, že žadatel se řádně choval za svého pobytu v řeholi,
  - c. trvá mravní jistota o jeho dobrém morálním životě, zvláště vzhledem k šestému přikázání a
  - d. o dostatečném nadání ke studiu.
60. Povoliti rovněž podle svědomí a rozumně vstup do semináře synům nemanželským, pokud:
- a. vada narození jest jednoduchá, nebo se nejedná o narození z cizoložství nebo svatokrádeže,
  - b. vada je tajná, nebo aspoň není nebezpečí pohoršení nebo podivu,
  - c. kandidát, který jest s předpisem kánonu 1363 § 1 přijímán do semináře, je pokládán za schopna svými duševními ctnostmi dokonale překonati nedostatky původu.

ZÁLEŽITOSTI TÝKAJÍCÍ SE POSVÁTNÉ APOŠTOLSKÉ PENITENCIARIE.

61. Rozhřešovati od trestů a hříchů právem vyhrazených Svaté Stolicí, a také od trestu, o němž se jedná v Dekretu Posvátné Penitenciárie „Zákon svatého celibátu ze dne 18. IV. 1936, ale v případech tajných pro život vnitřní podle právních norem. Ke svěřeným mocem se poznamenává: pro zrušení trestu, o němž je řeč v kánonu 2367 a pro onen z Dekretu „Zákon svatého celibátu“, bude nutno se obrátiti – pod trestem znovu upadnutí do trestu – na Posvátnou Penitenciárii během půl roku po změně současných okolností.
62. Dispensovati v případech tajných a jen pro vnitřní život od neschopnosti k přijetí svěcení plynoucí z volní vraždy nebo z potratu, o čemž je v kánonu 985 § 4, ale aby zatím mohl kající bez nebezpečí úhony cti, nebo pohoršení trvati v úkonech přijatého již svěcení, připojí se závazek obrátiti se v půlletí, jako uvedeno výše, na Posvátnou Penitenciárii, pod trestem, opačným jednáním samým přivolaným, totiž suspense od vykonávání posvátných úkonů.
63. Dispensovati pro vnitřní život od manželských překážek podle způsobu Posvátné Penitenciárie definovati tajnou překážku, podle kánonu 1047.
64. Zplatňovati pro vnitřní život manželství uzavřená neplatně v mezích moci již udělené v tomto seznamu pro vnější život. Manželství však takto zplatněná buďtež poznamenána se svolením žadatelů v knize uschované v tajném archivu konsistorním podle smyslu kánonu 1047.
65. Povoliti se sedmiletí plnomocné odpustky, jež možno získati o svátcích přednějších

nebo druhých patronů, kostelů farních, filiálních nebo řeholních, ano i prodloužití – v rozsahu předchozího povolení – přípisů dané v této věci, jichž doba platnosti přestala.

66. Povoliti na sedmiletí farním kostelům odpustky porciunkuly, jež možno získati dne 2. VIII. za obvyklých podmínek, ano i prodloužití platnost přípisů o této věci daných.
67. Delegovati na tříletí zmocnění:
- a. světiti jedním znamením kříže:
    1. devocionálie a připojovati jim Apoštolské odpustky ano i růžencům ony, jež jsou získávány přímluvou svatě Brigity,
    2. růžence zhotovené podle vzoru posvátného Růžence Nejblahoslavenější Panny Marie a jim přivlastniti odpustky získané Otcí Křížovníky,
    3. obrazy Ukřížovaného, a jim přivlastniti buď odpustky Křížové cesty pro ty, kdož se nemohou pro zákonnou překážku účastniti zastavení téže Křížové cesty, nebo plnomocné odpustky, jež může získati kterýkoli věřící v hodince smrti.
  - b. obřady Církvi předepsanými:
    1. světiti a oblékati škapulíře schválené Apoštolskou Stolicí,
    2. světiti a zřizovati posvátná zastavení Křížové cesty.

V Ě C I T Ý K A J Í C Í S E A P O Š T O L S K É D A T A R I E .

68. Udělovati sám nebo skrze místní Ordináře vhodným osobám ona beneficia, o nichž je řeč v kánonu 1435 § 1 nn. 3 a 4, se zachováním pravidel Apoštolské Datarie, totiž – aby ten, jenž udělil beneficium mocí delegovanou nebo subdelegovanou, jak mu nejdříve bude možno, se obrátil na Apoštolskou Datarii se žádostí o vyhotovení Apoštolské Bully, jíž bude stvrzeno kanonické jmenování.
Jest nutno přihlížeti k tomu, že beneficia, která se po takovémto udělení uprázdňují, jsou opět vyhrazena Apoštolské Stolicí pro přiložení ruky Římského Velekněze podle připomenutého kánonu 1435 § 1 n. 4, pročež musí býti znovu udělována přímo Apoštolskou Dataríí, nebo zmocněním delegovaným či subdelegovaným tímž způsobem.
69. Prodlužovati, pokud jest těžce znemožňováno písemné spojení Ordinářů s Apoštolskou Stolicí, všechna zmocnění, jich používají titíž Ordináři a která projitím stanovené doby nebo vyčerpáním počtu případů přestala platiti.
Při udělování různých milostí jest záhodno vždy zachovávatí způsob přijatý Římskou kurií a to ať se týká formy, nebo záruk, či podmínek, jež nutno připojiti v jednotlivých případech. K tomu budou užitečné příklady, které jsou zde připojeny.
Za udělené milosti prostřednictvím zmocnění splatí Nejdůstojnější Páni Ordináři přiměřenou obětinou podle časných možností Apoštolské Stolicí. Avšak žádná taxa se nestanoví pro zmocnění Posvátné Penitenciárie, jež nutno vždy gratis udělovati /milostivě/.
- Konečně jest nutno míti seznam všech poskytnutých milostí, aby mohla býti podána zpráva po částech za jednotlivá leta Svaté Stolicí.

Fakultäten aus dem Radio Vaticana¹⁴

I. Facultates speciales a S. Poenitentiaria Apostolica concessae pro aliqui regionibus:

S. Poenitentiaria Apostol. sacerdotibus, qui in quibusdam regionibus ob peculiaria rerum adiuncta coacti sunt commorari in locis sibi a legitima Auctoritate Ecclesiastica non assignata, immo interdum etiam extra suam cuiusque dioecesim, Summus Pontifex facultatem tribuit, huiusmodi conditionibus perdurantibus, audiendi Christifidelium utriusque sexus confessiones, dum modo praedicti sacerdotes nulla censura sint irretiti et a proprio Ordinario approbati fuerint, nec eis possibilis sit adre legitimam Auctoritatem loci in quo commorantur.

II. Facultates extraordinariae pro sacerdotibus in Cechoslovacchia

Apostolica Sedes per Sup. Congr. Sti Officii sequentes concessit facultates clero Cechoslovacchiae: Attentis peculiaribus circumstantiis, in quibus hisce nostris temporibus Ecclesia in Cechoslovacchia versatur, S. Sedes pro bono animarum sequentes concessit extraordinarias facultates clero Cechoslovacchiae:

1. In iis dioecesibus, in quibus impossibile est audire legitimas Auctoritates dioecesanarum, sacerdotes omnes, cuiusvis ritus, qui a proprio Ordinario facultatem audiendi confessiones acceperunt, dummodo nulla censura irretiti sint, in toto territorio dioecesano functiones parochi exercere possunt, si bonum animarum hoc exigit, neque constet, in toto territorio, ubi ministerium /obeunt, per?/ alium sacerdotem, tamquam legitimum parochum munere fungi.

2. Iidem sacerdotes matrimoniis assistere valent, dummodo de statu libero contrahentium constet, neque ullum adsit impedimentum, a quo Ecclesia dispensare non solet.

3. Insuper dispensationes matrimoniales, de quibus in canonibus 1043, 1044, 1045, in casibus urgentibus concedere possunt, etiam extra mortis periculum et quamvis impedimentum detegatur antequam omnia parata sint ad nuptias.

Nn 4,5,6,7 ./././!

4. Baptismi collati, matrimonia celebrata necnon concessae dispensationes accurate in appositis libris adnotari debet.

5. Quoad celebrationem S. Missae et ieiunium eucharisticum tum sacerdotis celebrantis tum fidelium, praefati sacerdotes concedere possunt dispensationes, quas Episcopi Cechoslovacchiae concedere solebant etiam vi specialium facultatum ultimis hisce annis.

6. Iidem sacerdotes uti possunt praesentibus facultatibus in loco actualis suae commorationis, etiam si fuerint deportati extra territorium Cecho[slo]vacchiae.

7. Iidem sacerdotes ritus latini his facultatibus uti possunt in favorem fidelium ritus orientalis et viceversa.

NB! In casu translationis in alium locum: Si legitimus Ordinarius adire nequit, ab intrusa pseudo-auctoritate nec petenda nec accipienda est quasi iurisdictio.

---

¹⁴ In: ABS, V 1192 HK 04 (Karel Otčenášek).

(plus handschriftliche Notizen - unlesbar)

Tschechische Übersetzung¹⁵:

I. Zvláštní fakulty od sv. Poenitentiarie apoštolské dané pro některé krajiny

Sv. Poenitentiarie /papežský úřad pro otázky zpovědní/ kněžím, kteří v některých krajinách pro zvláštní okolnosti jsou nuceni zdržovati se na místech jim od legitimní autority církevní nepřikázaných, někdy dokonce i mimo svou diecesi, nejvyšší velekněz udělil fakultu pokud budou tyto podmínky trvati, slyšeti zpovědi věřících obojího pohlaví, jen když shora uvedení kněží nebyli stíženi žádnou censurou a od vlastního ordinaria byli schváleni a není jim možno obrátit se na legitimní autoritu místa, kde se zdržují.

II. Mimořádné fakulty pro kněze v Československu

Apoštolská stolice skrze kongregaci sv. oficia udělila následující fakulty duchovenstvu v Československu:

Vzhledem k zvláštním okolnostem, v nichž se za naší doby nalézají církve v Československu sv. stolice pro dobro duší udělila tyto mimořádné fakulty duchovenstvu v Československu:

1. V těch diecesích, ve kterých jest nemožno obrátit se na legitimní autority diecesní, všichni kněží kteréhokoliv ritu, kteří od vlastního ordinaria obdrželi fakultu slyšeti zpovědi, jen když nejsou stíženi žádnou censurou, v celém území diecesním mohou vykonávati funkce faráře, jestliže dobro duší to vyžaduje a není známo, kde v celém území jiný kněz vykonává úřad legitimního faráře.

2. Titíž kněží mohou asistovat sňatkům jen když je znám svobodný stav snoubenců a není žádné překážky od níž církve obyčejně nedispensuje.

3. Nad to mohou udělovat dispense manželské, o nichž se jedná v can. 1043-1044 a 1045 v naléhavých případech také mimo nebezpečí smrti a ačkoliv se odhalí překážka dříve než všechno je připraveno k sňatku.

4. Udělené křty, uzavřená manželství a udělené dispense mají se přesně zapsati v příslušných knihách.

5. Co se týká sloužení mše sv. a eucharistického postu jak kněze celebrujícího tak věřících, shora uvedení kněží mohou udělit dispense jež biskupové v Československu udělovali, také na základě zvláštních fakult v těchto posledních letech.

6. Titíž kněží mohou užiti přítomných fakult na místě, kde se právě zdržují, také jestliže by byli deportováni mimo území Československa.

7. Titíž kněží ritu latinského mohou užiti těchto fakult ve prospěch věřících ritu východního a naopak.

V případě přeložení na jiné místo: Jestliže není možno obrátiti se na legitimního ordinaria, nemá se žádati ani přijímati „jakoby jurisdikce“ od nepravé autority tam vzniklé /pozn. překl.: je tím myšleno, že kněží nemají žádat jurisdikci od autority neschválené církví protože by byla neplatná./

---

15 In: ABS, V 1192 HK 04 (Karel Otčenášek).

Vlastnoručně Dr.Th. Josefem PROCHÁZKOU tužkou připsáno:

1. Dekret s konc.: Samým faktem upadají do exkomunikace zvláštním způsobem rezervované apoštolské stolici, kdo církevní úřad nebo beneficium nebo hodnost okupuje bez ustanovení nebo provise kanonické učiněné dle posvátných kanonů, nebo připustí, aby se tam někdo nelegitimně dostal nebo je podržuje a také kdo v těchto zločinech jakýmkoliv způsobem přímo nebo nepřímo má účast.

2. Kanonem 147 § 2 kodexu církevního práva se prohlašuje:
Kanonickou provisi se rozumí udělení officia církevního od příslušné autority církevní učiněné podle sv. kanonů.

3. Do censury o níž je nahoře řeč jak se samo sebou rozumí neupadá ten, kdo připustí, aby někdo pod tlakem těžkého násilí fyzického nebo mravního do těchto officí, beneficií, nebo hodností vnikl.

Za správnost překladu:

Dr.Th. Josef Procházka

Liste der geheimen Weihen von den Geheimbischöfen Hnilica, Korec, Dubovský und Davídek

Bischof Pavol M. Hnilica

- Jozef Štáamec SDB (1922-1996) – Priesterweihe am 25.2.1951¹⁶
- Ján Mikes SDB (1924-1967) – Priesterweihe am 4.3.1951¹⁷
- Alojz Dlugi SJ (1925-2010) – Priesterweihe am 12.8.1951¹⁸
- Rudolf Zubek SJ (1925-2014) - Priesterweihe am 12.8.1951¹⁹
- Ján Lešo SJ (1924-2012) - Priesterweihe am 12.8.1951²⁰
- Dominik Kaľata SJ (geb. 1924) - Priesterweihe am 12.8.1951²¹
- František Krásenský SJ (1925-2005) – Priesterweihe am 15.8.1951²²
- Vojtěch Ondřej SJ (1924-2009) – Priesterweihe am 17.8.1951²³
- Karel Weichsel SJ (1923-2011) - Priesterweihe am 17.8.1951²⁴
- Ján Korec SJ (1924-2015) – Bischofsweihe am 24.8.1951
- Vojtěch Horský SJ (geb. 1924) – Priesterweihe im Jahr 1951, laisiert²⁵
- Jan Kurka SJ (1923-1983) – Priesterweihe im Jahr 1951²⁶
- Michal Jiraško SchP (1911-1990) – Priesterweihe, Datum unbekannt²⁷
- Julius Mati (geb. 1931) – griechisch-katholisch, verheiratet, Priesterweihe am 24.8.1971 in Rumänien²⁸
- und viele andere

- Bischofsweihe: Ján Ch. Korec SJ (1924-2015) – konsekriert am 24.8.1951

Bischof Ján Ch. Korec

Geheimweihen bis 1960:

- Jozef Izakovič SDB (1923-2011) – Priesterweihe am 17.8.1953²⁹
- Jozef Kubička SDB (?-?) - Priesterweihe am 17.8.1953³⁰
- Ferdinand Takáč SJ (1920-2013) – Priesterweihe am 23.1.1955³¹

16 Vgl. HNILICA, Ján – VNUK, František. *Pavol Hnilica – biskup umlčanej Cirkvi*, Bd. 1, S. 159.

17 Vgl. PAŠTEKA, Julius (ed.). *Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska*. Bratislava: LÚČ, 2000, S. 925.

18 Vgl. Ibid., S. 245-246.

19 Vgl. Ibid., S. 817-818.

20 Vgl. Ibid., S. 817-818.

21 Vgl. https://cs.wikipedia.org/wiki/Dominik_Ka%C4%Beata (abgerufen am 18. 5. 2017).

22 Vgl. <http://www.jesuit.cz/vzpominka.php?id=196> (abgerufen am 18. 5. 2017).

23 Vgl. <http://www.jesuit.cz/vzpominka.php?id=201> (abgerufen am 18. 5. 2017).

24 Vgl. <http://www.jesuit.cz/clanek.php?id=704> (abgerufen am 18. 5. 2017).

25 Vgl. V VAŠKO, Václav. *Dům na skále*, Bd. 2, S. 97.

26 Vgl. <http://www.jesuit.cz/vzpominka.php?id=36> (abgerufen am 18. 5. 2017).

27 Vgl. ŠVEC, Ernest. *Pôsobenie piaristov na Slovensku v rokoch 1918-1989*, S. 123.

28 Vgl. Privatarhiv der Autorin, E-Mail von P. Atanáz Mandzák CSsR an die Autorin, 20.10.2015.

29 Vgl. BAČÍKOVÁ, Lucia. *Pod' a nasleduj ma!*, S. 60-83.

30 Vgl. Ibid., S. 71-72.

31 Vgl. https://sk.wikipedia.org/wiki/Ferdinand_Tak%C3%A1%C4%8D (abgerufen am 18. 5. 2017).

- Bernardín Šipkovský SDB (1923-2011) – Priesterweihe am 7.7.1957³²
- Karol Ďurček SJ (1930-2011) – Priesterweihe am 27.4.1959³³
- Alojz Dúbravický SVD (1925-1990) – Priesterweihe am 17.5.1959³⁴
- Ivan Gróf SDB (1935-2000) – Priesterweihe am 5.10.1959³⁵
- Jozef Kosmál SDB (geb. 1929) - Priesterweihe am 5.10.1959³⁶
- Vojtech Kováčik SVD (1924-2007) – Priesterweihe am 27.12.1959³⁷

Geheimweihen im Gefängnis:

- Marián Ján Mária Vianney Riecky OFMCap. (1928-1998) – Priesterweihe am 1.5.1962³⁸
- Jaroslav Karl (geb. 1929) - Priesterweihe am 12.5.1962³⁹
- Karol Matúš Vanček OFMCap. (1927-2004) – Priesterweihe am 15.5.1962⁴⁰
- Daniel Vladimír Štefan Pavlík OFMCap. (1931-2005) – Priesterweihe am 8.9.1962⁴¹
- Josef Veselý (1929-2010) – aus der „Gemeinschaft“ um Vladimír Neuwirth, Priesterweihe am 8.12.1962⁴²
- Antonín Hýža (1924-2010) – aus der „Gemeinschaft“ um Vladimír Neuwirth, Priesterweihe am 5.5.1963⁴³

Geheimweihen nach der Entlassung:

- Alojz Kolník (1924-2007) – Priesterweihe am 1.6.1968⁴⁴
- Jozef Šebo SDB (nar. 1937) - Priesterweihe am 10.10.1970 (oder 10.6.1970)⁴⁵
- Andrej Augustín Filipovič OFMCap. (1923-1995) – Priesterweihe am 24.12.1970⁴⁶
- Vladimír Jukl (1925-2012) – Diakonatsweihe am 15.9.1970, Priesterweihe am 6.1.1971⁴⁷

32 Vgl. BAČÍKOVÁ, Lucia. *Pod' a nasleduj ma!*, S. 45-59.

33 Vgl. PAŠTEKA, Julius (ed.). *Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska*, S. 283-284.

34 Vgl. <http://mocenok.fara.sk/wp/vsetko-o-farnosti/osobnosti/vyznamni-ludia/#!/dubravicky> (abgerufen am 18. 5. 2017).

35 Vgl. MACÁK, Ernest. *Prenasledovaní pre Krista*, S. 101-130.

36 Vgl. *Ibid.*, S. 103-104.

37 Diakonatsweihe am 2.8.1959 von Bischof Hlad, Vgl. BAČÍKOVÁ, Lucia. *Pod' a nasleduj ma!*, S. 18-34.

38 Vgl. Privatarhiv der Autorin, E-Mail von P. Jozef Konc OFMCap. an die Autorin, 3.1.2016.

SONDEROVÁ, Helena. *Páter Ján Marián Riecký, kapucín*. In:

<http://www.kapucini.sk/userdata/Image/Zbornik%20-%20seminar%202004.sudne%20procesy.pdf>

(abgerufen am 18. 5. 2017).

39 Auf dem nach 1989 von Bischof Korec erstellten Weihezeugnis steht: 14.5.1962. Vgl. Privatarhiv der Autorin, Brief von P. Jaroslav Karl an die Autorin, 29.1.2009.

40 Vgl. BAČÍKOVÁ, Lucia. *Pod' a nasleduj ma!*, S. 101-107.

41 Vgl. Privatarhiv der Autorin, E-Mail von P. Jozef Konc OFMCap. an die Autorin, 3.1.2016.

42 Vgl. VLČEK, Vojtěch. *Kříž jsem hlásal, kříž jsem snášel*, S. 336-359.

43 Vgl. http://www.pametnaroda.cz/witness/index/id/698/#cs_698 (abgerufen am 18. 5. 2017).

44 Vgl. Privatarhiv der Autorin, E-Mail von P. Tomáš Gerboc SVD an die Autorin, 2.12.2013. Im Jahr seiner Priesterweihe trat Alojz Kolník in die Gemeinschaft der Steyler Missionare. Vgl. <http://www.verbisti.sk/web/zo-slovenska/163-zosnuly-pater-alojz-kolnik-svd> (abgerufen am 18. 5. 2017).

45 Vgl. ŠEBO, Jozef. *Rozhovor*. In: *Don Bosco dnes* 36 (6/2005) 28-30. Elektronisch:

http://www.saleziani.sk/images/pdf/SLK_DonBoscoDnes_2005_06.pdf. (abgerufen am 18. 5. 2017).

<http://tesarskemlynany.fara.sk/knazi.html#sebo> (abgerufen am 18. 5. 2017).

46 Vgl. Privatarhiv der Autorin, E-Mail von P. Jozef Konc OFMCap. an die Autorin, 3.1.2016.

47 Seit der Gründung der Gemeinschaft Fatim (Säkularinstitut mit Inkardinationsrecht) im 1974, deren Ordinarius Bischof Korec wurde, war Jukl dessen Mitglied. ŠIMULČÍK, Ján. *Zápas o nádej*, S. 20-65.

- Rudolf Viktor Priedhorský CM (1934-2004) – Priesterweihe am 11.6.1971⁴⁸

Geheimweihen nach dem Weiheverbot ca. in den Jahren 1976-1978 (oder später):

- Jiří Šolc SJ (geb. 1945) – Priesterweihe am 13.3.1982⁴⁹
- Jozef Gunčara, Säkularinstitut Fatima (geb. 1953) – Priesterweihe am 22.5.1982⁵⁰
- Koloman Farkaš (1926-2003) – verheiratet, Priesterweihe am 28.5.1982 nach Zölibatsversprechen⁵¹
- Ladislav Deset, Bewegung Nazaret (geb. 1951) – Priesterweihe am 9.9.1982⁵²
- František Hudeček (geb. 1950) – Priesterweihe am 9.10.1982⁵³
- Ján Puchala, Bewegung Nazaret (geb. 1950) – Priesterweihe am 5.11.1982⁵⁴
- Alojz Chmelár, Bewegung Nazaret (?) (geb. 1957) – Priesterweihe am 13.11.1982⁵⁵
- Marián Gregor (geb. 1956) – Priesterweihe am 4.12.1982⁵⁶
- Martin Magda (1927-2012) – Priesterweihe im Jahr 1983⁵⁷, ewiges Gelübde 1985 bei SVD
- Miroslav Čajka CSsR (geb. 1953) – Priesterweihe am 25.6.1983⁵⁸
- Hilár Jozef Štefúrik OP (geb. 1956) – Priesterweihe am 21.10.1983⁵⁹
- Henrich Štefan Kull'ha OP (1929-1993) – Priesterweihe am 21.10.1983⁶⁰
- Vojtech Peter Rakovský OP (1951-2013) – Priesterweihe am 4.11.1983⁶¹
- Jan Rajlich OP (geb. 1954) – Priesterweihe am 4.11.1983⁶²
- Kamil Mária Kutarňa SDB (geb. 1951) – Priesterweihe am 16.12.1983⁶³
- Miloslav Marušiak SDB (geb. 1951) – Priesterweihe am 30.12.1983⁶⁴
- Václav Ježík SJ (geb. 1948) – Priesterweihe am 10.2.1984⁶⁵
- Ján Čuchráč CSsR (geb. 1950) – Priesterweihe am 8(9.).6.1984⁶⁶
- Alojz Weiss (geb. 1946) – Priesterweihe am 7.9.1984⁶⁷

48 Vgl. BAČÍKOVÁ, Lucia. *Pod' a nasleduj ma!*, S. 180-192.

49 Vgl. <http://www.jesuit.cz/clen.php?id=66> (abgerufen am 18. 5. 2017).

50 Vgl. ŠIMULČÍK, Ján. *Zápas o nádej*, S. 100-109.

51 Vgl. <https://www.tkkbs.sk/view.php?cislocianku=2003041509> (abgerufen am 18. 5. 2017).

52 Vgl. <http://www.duchbb.wbl.sk/Aktualny-zoznam-knazov.html>. (abgerufen am 18. 5. 2017).

Bei der Bewegung Nazaret stellt sich die Frage, ob diese Bewegung überhaupt inkardinationsfähig war.

53 Vgl. <http://www.mariasoftware.sk/knazi/bt-E-J.htm> (abgerufen am 18. 5. 2017).

54 Vgl. <http://www.duchbb.wbl.sk/Vyrocnne-dni-knazov.html> (abgerufen am 18. 5. 2017).

55 Vgl. <http://farnostkriva.sk/features/knazi/> (abgerufen am 18. 5. 2017).

56 Vgl. <http://rkfu.webnode.sk/news/mgr-marian-gregor/> (abgerufen am 18. 5. 2017).

57 Vgl. <http://farnostvitaz.sk/2012/04/prihovor-provinciála-spolocnosti-bozieho-slova-p-jan-halamu-svd/> (abgerufen am 18. 5. 2017).

58 Vgl. <http://www.redemptoristi.nfo.sk/index.php/archives/2853> (abgerufen am 18. 5. 2017).

59 Vgl. BAČÍKOVÁ, Lucia. *Pod' a nasleduj ma!*, S. 155-169.

60 Vgl. <http://www.op.cz/?a=224&b=&id=49> (abgerufen am 18. 5. 2017).

61 Vgl. <https://www.tkkbs.sk/view.php?cislocianku=20130827016> (abgerufen am 18. 5. 2017).

62 Vgl. ČERNUŠÁK, Tomáš – PROKOP, Augustin – NĚMEC, Damián. *Historie dominikánů v českých zemích*, S. 221.

63 Vgl. <http://www.farnostsabinov.sk/data/flist/2010/flist37.pdf> (abgerufen am 18. 5. 2017).

64 Vgl. <http://schematizmus.kapitula.sk/?disp=sac> (abgerufen am 18. 5. 2017).

65 Vgl. <http://www.farnostprerov.cz/node/2507> (abgerufen am 18. 5. 2017).

66 Vgl. BAČÍKOVÁ, Lucia. *Pod' a nasleduj ma!*, S. 275-281.

67 Vgl. http://bbdieceza.sk/wp-content/uploads/2012/12/Schematizmus-2016-final_PANTONE_TLAC.pdf (abgerufen am 18. 5. 2017).

- Ľubomír Hudec (geb. 1956) – Priesterweihe am 7.9.1984⁶⁸
- Milan Mikloško CSsR (geb. ?) - Priesterweihe am 27.12.1984⁶⁹
- Jozef Pöstényi SDB (geb. 1953) – Priesterweihe am 4.1.1985⁷⁰
- Mathias Günther Rompf SDB (geb. 1943) – Priesterweihe am 11.1.1985⁷¹
- Ján Čapla SDB (geb. 1957) – Priesterweihe am 18.1.1985⁷²
- Jozef Mihok SDB (geb. 1950) – Priesterweihe am 7.2.1986⁷³
- Emil Ján Bosco Šafár SDB (geb. 1950) – Priesterweihe am 14.2.1986⁷⁴
- Jozef Blížinský SDB (geb. 1950) – Priesterweihe am 21.2.1986⁷⁵
- František Macháč SDB (1927-2007) – Priesterweihe am 28.2.1986⁷⁶
- Peter Fotta OP (geb. 1958) – Priesterweihe am 18.4.1986⁷⁷
- František Novajovský, Säkularinstitut Fatima (geb. 1956) – Priesterweihe am 12.5.1986⁷⁸
- Ladislav Baranyai SDB (geb. 1956) – Priesterweihe am 5.9.1986⁷⁹
- Jaromír Kokotek (1922-2003) – Priesterweihe am 28.11.1986⁸⁰, Mitglied von CSsR
- Pavol Tomko CSsR (geb. ?) - Priesterweihe am 13.3.1987⁸¹
- Josef Trochta SDB (geb. 1951) – Priesterweihe am 20.3.1987⁸²
- Pavel Kadlečík SDB (geb. 1953) - Priesterweihe am 27.3.1987⁸³
- Tomáš Rádl SDB (geb. 1955) – Priesterweihe am 3.4.1987⁸⁴
- Josef Kopecký SDB (geb. 1956) – geweiht am 10.4.1987⁸⁵
- Peter Murdza, Säkularinstitut Fatima (1954-2009) - geweiht am 29.6.1987⁸⁶
- František Kuběna SJ (geb. 1948) – geweiht am 3.12.1987⁸⁷
- František Gábriš SJ (geb. 1956) – geweiht am 3.12.1987⁸⁸

68 Vgl. http://bbdieceza.sk/wp-content/uploads/2012/12/Schematizmus-2016-final_PANTONE_TLAC.pdf (abgerufen am 18. 5. 2017).

69 Vgl. Privatarhiv der Autorin, E-Mail von P. Atanáz Mandzák CSsR an die Autorin, 20.10.2015.

70 Vgl. <http://www.duchbb.wbl.sk/Zijuci-ktori-ucinkovali-v-BBD.html> (abgerufen am 18. 5. 2017).

71 Vgl. <http://schematizmus.abu-bratislava.sk/knaz-443-sk> (abgerufen am 18. 5. 2017).

72 Vgl. <http://roznavarcc.sk/schematizmus2/knaz-287-sk> (abgerufen am 18. 5. 2017).

73 Vgl. BAČÍKOVÁ, Lucia. *Pod' a nasleduj ma!*, S. 81.

74 Vgl. *Ibid.*, S. 81.

75 Vgl. *Ibid.*, S. 81.

76 Vgl. *Ibid.*, S. 81.

77 Vgl. *Ibid.*, S. 170-179.

78 Vgl. ŠIMULČÍK, Ján. *Zápas o nádej*, S. 110-141.

79 Vgl. BAČÍKOVÁ, Lucia. *Pod' a nasleduj ma!*, S. 81.

80 Vgl. http://www.bihk.cz/repository/files/katalog/parte/2003/20031028-P_Kokotek.pdf

81 Vgl. DZURČANINOVÁ, Anna. *O. Štefan Lazor, CSsR – rehoľný kňaz a misionár*. Diplomarbeit an der RKCMBF UK, Bratislava, 1999, S. 50. Elektronisch: grksarjastrabie.fara.sk/joomla/images/pdf/mmmattach.doc (abgerufen am 18. 5. 2017).

82 Diakoniat gemeinsam mit Mitbrüdern Kadlečík und Rádl in Berlin vom Kard. Joachim Meisner. Konsultiert mit dem Archiv der tschechischen Provinz der Salesianer, E-Mail vom 4.11.2013, Privatarhiv der Autorin, und Archivbesuch in Prag am 09.09.2015.

83 Diakoniat in Berlin vom Kard. Joachim Meisner. Konsultiert mit dem Archiv der tschechischen Provinz der Salesianer, E-Mail vom 4.11.2013, Privatarhiv der Autorin, und Archivbesuch in Prag am 09.09.2015.

84 *Ibid.*

85 Konsultiert mit dem Archiv der tschechischen Provinz der Salesianer, E-Mail vom 4.11.2013, Privatarhiv der Autorin, und Archivbesuch in Prag am 09.09.2015.

86 Vgl. ŠIMULČÍK, Ján. *Zápas o nádej*, S. 142-155.

87 Vgl. <http://www.jesuit.cz/clen.php?id=39> (abgerufen am 18. 5. 2017).

88 Vgl. <http://www.kfbb.estranky.sk/clanky/gabf.html> (abgerufen am 18. 5. 2017).

- František Sočufka SJ (geb. 1955) – geweiht am 3.12.1987⁸⁹
  - Miroslav Malý (geb. 1950) – geweiht am 5.12.1987⁹⁰
  - Jozef Tóth SDB (geb. 1952) – geweiht am 5.2.1988⁹¹
  - Ladislav Stromček, Säkularinstitut Fatima (geb. 1960) – geweiht am 31.7.1988⁹²
  - Milan Ficík SDB (geb. 1946) – geweiht am 21.12.1988⁹³
  - und viele andere
- Bischofsweihe: Dominik Kaľata SJ (geb. 1925) – Bischofsweihe am 9.9.1955

Bischof Peter Dubovský SJ

- Anton Baník SDB (1928-2015) – Diakonenweihe ca. 1962⁹⁴
- Přemysl Coufal (1932-1981) – Priesterweihe im Jahr 1967⁹⁵
- Milan Pavol Vavřík OFMCap. (1936-1994) – geweiht am 20.4.1974⁹⁶
- Aurel Štefko SJ (1950-2011) – geweiht am 19.11.1983⁹⁷
- Peter Zahoránský SJ (geb. 1950) – geweiht am 19.11.1983⁹⁸
- Milan Hromník SJ (geb. 1938) – geweiht am 19.11.1983⁹⁹
- Igor Vajda SJ (1935-2001) – geweiht am 23.11.1984¹⁰⁰
- Jozef Šíma CSsR (geb. ?) - geweiht am 17.3.1985¹⁰¹
- Marián Kováčik CSsR (geb. 1957) – geweiht am 30.12.1985¹⁰²
- Pavol Tomek CSsR (geb. 1955) – geweiht am 30.12.1985¹⁰³
- Klaret Antonín Dąbrowski OFM (geb. 1955) – Priesterweihe am 14.9.1986¹⁰⁴
- Ján Revák SJ (geb. 1954) – geweiht am 26.10.1986¹⁰⁵
- Vladimír Pavla (1950-2014) – geweiht am 26.10.1986¹⁰⁶

89 Vgl. BAČÍKOVÁ, Lucia. *Pod' a nasleduj ma!*, S. 218-231.

90 Vgl. <http://cestlice.farnost.cz/node/7> (abgerufen am 18. 5. 2017).

91 Vgl. <http://www.kfsenec.estranky.sk/clanky/toth-frantisek-jozef.html> (abgerufen am 18. 5. 2017).

92 Vgl. ŠIMULČÍK, Ján. *Zápas o nádej*, S. 156-207.

93 Vgl. <http://www.farnostlubisa.estranky.sk/clanky/knazi-farnosti.html> (abgerufen am 18. 5. 2017).

94 Vgl. <http://www.saleziani.sk/spravy/16-slovensko4/1571-zomrel-don-anton-banik-dlhoročný-misionar-slovakov-vo-svajciarsku> (abgerufen am 18. 5. 2017).

95 Vgl. ČT, V zajetí železné opony. Smrt ve jménu víry?, 9.9.2012.

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10121085020-v-zajeti-zelezne-opony/407235100221035-smrt-ve-jmenu-viry> (abgerufen am 12.6.2013).

96 Vgl. Privatarchiv der Autorin, E-Mail von P. Jozef Konc OFMCap. an die Autorin, 6.1.2016. Die slowakischen Kapuziner vermuteten früher, dass Vavřík von einem Bischof der Davídek-Linie geweiht wurde, weil er zu Přemysl Coufal u. a. Kontakte unterhielt. Nach meiner Anfrage fanden sie doch im Archiv ein Weihezeugnis, dass Bischof Dubovský im Jahr 1990 erstellte.

97 Vgl. BAČÍKOVÁ, Lucia. *Pod' a nasleduj ma!*, S. 203-210.

98 Vgl. VŽENTEKOVÁ, Eva - ZAHORÁNSKÝ, Peter. *Vyznanie tajného kňaza Petra Zahoránskeho SJ v rozhovore s Evou Vžentekovou*. Bratislava: LÚČ, 2010.

99 Vgl. PAŠTEKA, Julius (ed.). *Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska*, S. 529-530.

100 Vgl. *ibid.*, S. 1439.

101 Vgl. Privatarchiv der Autorin, E-Mail von P. Atanáz Mandzák CSsR an die Autorin, 10.10.2015.

102 Vgl. *ibid.*.

103 Vgl. *ibid.*

104 Diakonenweihe von Erfurter Bischof Joachim Wanke. Vgl. Archiv der tschechischen Provinz der Franziskaner, Prag.

105 Vgl. <http://schematizmus.kapitula.sk/?disp=sac> (abgerufen am 18. 5. 2017).

106 Vgl. <http://jezuiti.sk/2011-06-02-04-50-52/aktuality/697-zomrel-p-vladimir-pavla-sj> (abgerufen am 18. 5. 2017).

- Angelus Alois Glabasnia OFM (1955-2012) – geweiht am 29.3.1987¹⁰⁷
- Ctirad Václav Pospíšil OFM (geb. 1958) – geweiht am 28.2.1988¹⁰⁸, nicht mehr im Orden
- Jan Maria Vianney Dohnal OFM (geb. 1955) – Diakonat am 6.12.1987, Presbyterat am 5.6.1988¹⁰⁹
- Juraj Dubec CSsR (geb. 1958) – geweiht am 12.12.1988¹¹⁰, heute O.Praem.
- Jozef Dojčák SJ (geb. 1948) – geweiht am 8.12.1988¹¹¹
- Peter Tibenský SJ (geb. ?) - geweiht am 8.12.1988¹¹²
- Vladimír Jurčenko Csr (geb. 1959) – geweiht am 16.7.1989¹¹³
- Pavel Lepařík SDB (geb. 1946) – geweiht am 18.12.1989¹¹⁴
- Bischofsweihe: Jan Blaha

Bischof Felix M. Davídek

- František Mikeš (geb. 1938) – Priesterweihe am 30.10.1967¹¹⁵
- Josef Dvořák – Priesterweihe im Jahr 1967, Konsekration im August 1968
- Jan Chromeček SJ (1932-2014) – Priesterweihe am 12.1.1968¹¹⁶
- Josef Kolář SJ (geb. 1929) – Diakonenweihe am 19.1.1968, Priesterweihe am 21.1.1968¹¹⁷
- Bedřich Provazník (1936-2007) – Priesterweihe am 6.2.1968¹¹⁸
- Vladimír Julián Veškrna CFSsS (1925-2012) – Priesterweihe am 9.2.1968¹¹⁹
- Oliver Oravec (1941-2014) – Diakonenweihe im Januar 1968, Priesterweihe am 18.2.1968¹²⁰
- Václav Noll (1929-2010) – Priesterweihe am 24.2.1968¹²¹
- František Fráňa (geb. 1938) – Priesterweihe am 22.3.1968¹²²
- Radomil Kaláb (geb. 1930) – Priesterweihe am 4.4.1968¹²³

107 Vgl. Archiv der tschechischen Provinz der Franziskaner, Prag.

108 Vgl. *ibid.*

109 Vgl. Privatarhiv der Autorin, Interview mit P. Jan Maria Vianney Dohnal OFM, 12.10.2014, Prag.

110 Vgl. Privatarhiv der Autorin, E-Mail von P. Atanáz Mandzák CSsR an die Autorin, 10.10.2015.

<http://www.duchbb.wbl.sk/Zijuci-ktori-ucinkovali-v-BBD.html> (abgerufen am 18. 5. 2017).

Alternatives Datum der Weihe: 4.12.1988, in: <http://www.farnostlouka.cz/view.php?cislocianku=2007021101%20> (abgerufen am 18. 5. 2017).

111 Vgl. <http://www.katolickenoviny.sk/48-2013-jubilea-knazov-48-2013/> (abgerufen am 18. 5. 2017).
GAVENDA, Marián. *Fontes in fide*, S. 156, Fn. 612.

112 Vgl. *ibid.*

113 Vgl. BAČÍKOVÁ, Lucia. *Pod' a nasleduj ma!*, S. 282-296.

114 Vgl. Archiv der tschechischen Provinz der Salesianer, 09.09.2015, Prag.

115 Vgl. MIKEŠ, František. Biskup Davídek a podruhé umlčené společenství Koinótés. Výzva k dialogu. In: *Teologie & Společnost* (Speciál, 2005) 19.

116 Vgl. http://www.hostyn.cz/listy/lsh_02_2.htm (abgerufen am 18. 5. 2017).

117 Vgl. KOLÁČEK, Josef – VÝVODOVÁ, Monika. Milicionář s automatem na mě řval: „Vstávej, holomku!“ In: *Katolický týdeník* 45 (4.11.2008), elektronisch: <http://www.katydz.cz/rozhovory/milicionar-s-automatem-na-me-rval-vstavej-holomku.html> (abgerufen am 18. 5. 2017).

118 Vgl. http://cs.wikipedia.org/wiki/Bed%C5%99ich_Provazn%C3%ADk (abgerufen am 18. 5. 2017).

119 Vgl. http://www.fatym.com/storage/1340132037_sb_parte-veskrna.pdf (abgerufen am 18. 5. 2017).

120 Vgl. Privatarhiv der Autorin, E-Mail von P. Oliver Oravec an die Autorin, 13.5.2012.

121 Vgl. <https://www.cirkev.cz/archiv/100216-zemrel-p-vaclav-noll> (abgerufen am 18. 5. 2017).

122 Vgl. NEDOROSTEK, Miroslav. „Moravská“ skrytá církev, S. 280-296.

123 Vgl. ČERNÝ, Michal. *Život podzemní církve na Moravě na příkladu některých vybraných osobností.*

- Josef Šik (geb. 1929) – Priesterweihe am 13.4.1968¹²⁴
- Václav Netuka (geb. 1929) – Priesterweihe am 21.7.1968¹²⁵
- Bernard František Palka O.Praem (1929-2015) – Priesterweihe am 4.8.1968¹²⁶
- Petr Blaha (geb. ?) - Priesterweihe vor August 1968¹²⁷
- Matouš Josef Sleziak OFM (geb. 1930) – Priesterweihe am 29.6.¹²⁸ oder 1.9.1968¹²⁹
- Tomáš Pavel Genrt OFM (geb. 1932) – Priesterweihe am 21.10.1968¹³⁰
- Antonín Pavel Kejdana OFM (geb. 1932?) - Priesterweihe am 21.10.1968¹³¹
- František Sález Josef Chytil OFM (?-2000) – Priesterweihe wahrscheinlich im Jahr 1968¹³²
- Josef Altmann OFM (?-?) - Priesterweihe wahrscheinlich im Jahr 1968¹³³
- Ludvík Kolek (geb. 1933) – Priesterweihe wahrscheinlich im Jahr 1968¹³⁴
- Eduard Sedlický (?-2005) – Priesterweihe im Jahr 1968¹³⁵
- Augustín Štohl (1922-2001) – Priesterweihe im Jahr 1968¹³⁶
- Josef Jakubec SJ (1932-1995) – Priesterweihe im Jahr 1968¹³⁷
- František Provazník (geb. ?) - Priesterweihe am 14.2.1969¹³⁸
- František Školař (1927-2002) – Diakonenweihe am 24.2.1969, Priesterweihe am 25.2.1969¹³⁹
- Jiří Florian (geb. 1944) – Diakonenweihe am 20.3.1969¹⁴⁰
- Josef Večeřa (1929-2007) – Priesterweihe am 6.12.1969¹⁴¹, später SDB
- Josef Drábek (geb. ?) – Diakonenweihe im Jahr 1969¹⁴²

-
- Bachelorarbeit an der CMTF UP, 2012, S. 64-80. NEDOROSTEK, Miroslav. „Moravská“ skrytá církev. Dissertation an der FHS UK, 2017, S. 335-350.
- 124 Vgl. ČERNÝ, Michal. *Život podzemní církve na Moravě na příkladu některých vybraných osobností*. S. 49-63. NEDOROSTEK, Miroslav. „Moravská“ skrytá církev. S. 483-499.
- 125 Vgl. NEDOROSTEK, Miroslav. „Moravská“ skrytá církev. S. 451-461.
- 126 Vgl. <http://www.biskupstvi.cz/storage/akt/10390.pdf> (abgerufen am 18. 5. 2017).
- 127 Vgl. <http://www.distanceuni.ch/> (abgerufen am 18. 5. 2017).
- 128 Vgl. <http://www.apha.cz/file/225/cerven-2013.pdf> (abgerufen am 18. 5. 2017).
- 129 Vgl. <http://www.ofm.cz/kontakty-3/> (abgerufen am 18. 5. 2017).
- 130 Vgl. Ibid.
- 131 Vgl. Ibid.
- 132 Vgl. SADÍLEK, Jakub František. *Studium teologie v české františkánské provincii (sonda do dějin české teologie)*. Diplomarbeit an der KTF UK, 2000, S. 59.
- 133 Vgl. ibid., S. 59.
- 134 Vgl. KONZAL, Jan. *Duch a nevěsta*, S. 144.
- 135 Vgl. http://zpravy.idnes.cz/perzekvovane-knezi-mrzi-pomale-soudy-d8b-/domaci.aspx?c=A010910_101736_jihl_zpravy_max (abgerufen am 18. 5. 2017).
- 136 Vgl. http://www.cajla.estranky.sk/clanky/knazi-a-reholnici-z-farnosti/vdp_-augustin-stohl (abgerufen am 18. 5. 2017).
- 137 Vgl. RYBÁŘ, Jan. Svědectví: Jezuitům Davídkovo svěcení stačilo. In: *Getsemany* 157 (1/2005), elektronisch: <https://www.getsemany.cz/node/694> (abgerufen am 18. 5. 2017).
- 138 Vgl. HLAVICA, Stanislav. *Tajně organizovaná teologická studia a příprava diecézních a řeholních čekatelů kněžství na pastorační činnost v letech 1948-1989 v centralizačních kláštřech, internačních a přeskolovacích táborech, věznicích a individuální studium při zaměstnání*. Bachelor-Arbeit an der PF MU, Brno 2013, S. 57-74.
- 139 Vgl. <http://www.farnost.podolak.cz/kronika.htm#skolar> (abgerufen am 18. 5. 2017).
- 140 Vgl. http://www.rozhlas.cz/nabozenstvi/dotekyviry/_zprava/441880 (abgerufen am 18. 5. 2017).
- 141 Vgl. <http://www.sdb.cz/novinkysdb/archiv-clanku/zemrel-p-ing-josef-vecera/> (abgerufen am 18. 5. 2017).
- 142 Vgl. FIALA, Petr – HANUŠ, Jiří. *Die Verborgene Kirche. Felix M. Davídek und die Gemeinschaft Koinótés*, S. 115, Fn. 26. LÉNAC, Laetitia. V Praze jsme objevili církev mimo zákon. In: *Getsemany* (ročenka: Církev v podzemí, 1995) 123-127, hier S. 125.

- Jindřich Vacek (1927-2011) – verheiratet, Diakonen- und Priesterweihe am 27.4.1970¹⁴³
- Jozef Mužila (1922-2007) – verheiratet, Priesterweihe am 7.9.1970¹⁴⁴
- Josef Novák (geb. 1927) – verheiratet, Priesterweihe am 2.1.1971¹⁴⁵
- Pavel Vácha (geb. ?) - verheiratet, Priesterweihe im Januar 1971¹⁴⁶
- Stanislav Pavlík (geb. 1930) – verheiratet, Priesterweihe am 2.1.1971¹⁴⁷
- Eduard Krumpolc (geb. 1943) – Priesterweihe am 2.5.1971¹⁴⁸
- Jiří Remeš (geb. 1943) – verheiratet, Diakonenweihe am 27.7.1970, Priesterweihe am 18.7.1971¹⁴⁹
- Albert Florián Michal CCG (geb. 1923) – Priesterweihe im Jahr 1971¹⁵⁰
- Václav Zeman (1945-1991) - verheiratet, Priesterweihe am 8.12.1972¹⁵¹
- Martin Martinický CCG (?-?) – Priesterweihe am 8.12.1973 (?)¹⁵²
- Jaroslav Brhel (1930-2009) - Priesterweihe ca. im Jahr 1974¹⁵³
- Eduard Vincent Halenár (1933-2010) – verheiratet, Priesterweihe am 16.8.1975 (?)¹⁵⁴
- J. M. (geb. 1919) – verheiratet, Priesterweihe am 18.6.1978¹⁵⁵
- Antonín Klouda (1929-2010) – verheiratet, Priesterweihe am 20.12.1978¹⁵⁶
- Karel Chytil (1919-2002) – verheiratet, Priesterweihe am 20.12.1978¹⁵⁷
- František Javora (1898-?) – verheiratet, Priesterweihe im September 1978¹⁵⁸ oder am 21.8.1979¹⁵⁹
- Jiří Stejkoza (geb. 1947) – verheiratet, Priesterweihe am 17.12.1979¹⁶⁰
- Pavel Huťka (?-?) – verheiratet, Priesterweihe vor 1981¹⁶¹
- Václav Venturta (geb. 1951) – verheiratet, Priesterweihe am 11.11.1982¹⁶²

143 Vgl. <https://cs.wikipedia.org/wiki/Koin%C3%B3t%C3%A9s> (abgerufen am 18. 5. 2017).

144 Vgl. Ibid. Privatarhiv von Kard. Miloslav Vlk

145 Vgl. <http://www.pametnaroda.cz/story/pavlik-stanislav-1930-3028> (abgerufen am 18. 5. 2017).

146 Vgl. <http://www.pametnaroda.cz/story/vacha-marek-1966-2055> (abgerufen am 18. 5. 2017).

147 Vgl. <http://www.pametnaroda.cz/story/pavlik-stanislav-1930-3028> (abgerufen am 18. 5. 2017).

148 Vgl. NEDOROSTEK, Miroslav. „Moravská“ skrytá církev, S. 395-409.

149 Vgl. FEK, Ján. *Vznik a vývoj apoštolského exarchátu gréckokatolíckej cirkvi na území ČR*. Diplomarbeit an der KTF UK, 2005, S. 54, Privatarhiv von Kard. Miloslav Vlk.

150 Vgl. <https://cs.wikipedia.org/wiki/Koin%C3%B3t%C3%A9s> (abgerufen am 18. 5. 2017).

151 Vgl. Privatarhiv von Kard. Miloslav Vlk.

152 Vgl. FIALA, Petr – HANUŠ, Jiří. *Die Verborgene Kirche*, S. 114, Fn. 24. Falls Martin Martinický CCG mit Vladimír Martinický identisch ist: 1930-2008, geweiht am 8.12.1973 in Brünn. Vgl.

<https://www.tkkbs.sk/view.php?cislocianku=20080626012> (abgerufen am 18. 5. 2017).

153 Vgl. Gespräch mit P. Jan Múčka, Spiš/Slowakei, August 2014.

http://java.chytrak.cz/farnostPP.cz/archiv/2009/p_brhel.pdf (abgerufen am 18. 5. 2017).

154 Vgl. <https://cs.wikipedia.org/wiki/Koin%C3%B3t%C3%A9s> (abgerufen am 18. 5. 2017).

155 Vgl. Privatarhiv von Kard. Miloslav Vlk.

156 Diakonenweihe im Juni 1977 von Bischöfen Aufderbeck und Meisner.

Vgl. <http://exarchat.reckokat.cz/exarchat/zesnuli-duchovni.html> (abgerufen am 18. 5. 2017).

157 Die Bischofsweihe im Jahr 1988 von Bischof Davídek. Vgl. <https://www.ustrcr.cz/uvod/odboj-a-perzekuce-krestanu-v-dobe-nacismu-a-komunismu/rimskokatolicka-cirkev/karel-chytil/> (abgerufen am 18. 5. 2017).

158 Vgl. WINTEROVÁ, Miriam Therese. *Z hlubin bezdných*, S. 161.

159 Vgl. Privatarhiv von Kard. Miloslav Vlk.

160 Vgl. REDAKCE. Jsem knězem na věky. Rozhovor Getseman s „jáhmem“ Jiřím Stejkozaou. In: *Getsemany* 19 (6/1992), elektronisch: <https://www.getsemany.cz/node/802> (abgerufen am 18. 5. 2017).

Privatarhiv von Kard. Miloslav Vlk.

161 Vgl. FIALA, Petr – HANUŠ, Jiří. *Die Verborgene Kirche*, S. 126.

162 Vgl. KRÁTKÝ, Stanislav – MAZANEC, Jan. *K plnosti*, S. 73.

- Antonín Hořák (geb. 1939) – verheiratet, Priesterweihe am 6.3.1983¹⁶³
  - Jan Ullmann (1938-2012) – verheiratet, Priesterweihe am 6.3.1983¹⁶⁴
  - Ivan Vitula (1942-2012) – verheiratet, Priesterweihe am 13.3.1983 (Mitkonsekrator Bf. Jiří Krpálek)¹⁶⁵
  - Ambróz Belo Bajcsy OFM (geb. 1932) – Datum der Priesterweihe unbekannt¹⁶⁶
  - Bernard Josef Ondruš SDS (geb. ?) – Datum der Priesterweihe unbekannt¹⁶⁷
  - Ivan Vladimír Vitek CFSsS (?-2000) – Datum der Priesterweihe unbekannt¹⁶⁸
  - Pavol Siekel CCG (geb. ?) – Datum der Priesterweihe unbekannt¹⁶⁹
  - Ján Zubrický CCG (geb. 1940?) – Datum der Priesterweihe unbekannt¹⁷⁰
  - Konštantín Vala CCG (geb. ?) – Datum der Priesterweihe unbekannt¹⁷¹
  - František Slavíček (geb. 1949?) – Datum der Priesterweihe unbekannt¹⁷²
  - und viele andere
- Bischofsweihen – oben im 4. Kapitel

---

163 Vgl. FEK, Ján. *Vznik a vývoj apoštolského exarchátu gréckokatolíckej cirkvi na území ČR*, S. 54.

164 Vgl. *ibid.*, S. 54.

165 Vgl. NEDOROSTEK, Miroslav. „Moravská“ skrytá církev, S. 500-508.

166 Vgl. <https://cs.wikipedia.org/wiki/Koin%C3%B3%C3%A9> (abgerufen am 18. 5. 2017).

167 Vgl. NEDOROSTEK, Miroslav. „Moravská“ skrytá církev, S. 161, Fr. 1091.

168 Vgl. <https://cs.wikipedia.org/wiki/Koin%C3%B3%C3%A9> (abgerufen am 18. 5. 2017).

169 Vgl. FIALA, Petr – HANUŠ, Jiří. *Die Verborgene Kirche*, S. 114, Fn. 24.

170 Vgl. *ibid.*, S. 114, Fn. 24. <http://schematizmus.kapitula.sk/?disp=sac> (abgerufen am 18. 5. 2017).

171 Vgl. FIALA, Petr – HANUŠ, Jiří. *Die Verborgene Kirche*, S. 114, Fn. 24.

172 Vgl. http://www.sivice.cz/e_download.php?file=data/editor/219cs_1.pdf&original=Zpravodaj_04_09_www.pdf

(abgerufen am 18. 5. 2017).

Gutachten von PhDr. Vlasta Černá über Felix Davídek¹⁷³

Posudek lékařky o P. Felixi Davídkovi

Dr. F. D. byl vždy zvláštní osobnost se svéráznými projevy chování, názory i způsoby myšlení. Některé povahové zvláštnosti a projevy se vystupňovaly po návratu z vězení. Z počátku mohla být na místě myšlenka, že jde jen o přechodný stav jako následek dlouhodobých útrap, který se postupně upraví. K úpravě však nedošlo, naopak se dá říct, dochází k postupnému stupňování některých nápadností. Přestal pracovat, mění místa, kde bydlí, nikdo z příbuzných není informován o jeho místě pobytu v určitou dobu, neví, z čeho žije, zda má nějaké pravidelné příjmy. Z několika míst byla dána informace o tom, že si půjčuje peníze, které nevrací, nechává se živit cizími lidmi, kteří v něm cítí kněze a považují péči o něj za svou povinnost. Obklopuje se lidmi, ve kterých živí představu o své vyjímečnosti, kterou je nutno respektovat a podporovat. Cítí se být povinen svému poslání, které mu bylo dáno a realizovat své myšlenky a představy za každou cenu. S lidmi, kteří měli k němu kritické připomínky, i když to byli lidé, kteří patřili k jeho dobrým přátelům a byli s ním na př. i ve vězení, se přestal stýkat. Je výrazně egocentrický, nesnáší jakýkoliv odpor nebo opačný názor, v tom případě se dotyčný zařadí mezi jeho nepřátele.

Podle zjištěných zkušeností [skutečností ?] a na základě projevů při posledním osobním styku se domnívám, že u dr. F. D. Jde o duševní poruchu probíhající již několik let a postupně se prohlubující. Blíže specifikovat si netroufám, protože se v poslední době velmi úspěšně brání styku se mnou a rovněž není přístupný žádnému odbornému vyšetření.

[ručně připsáno: MU]Dr Vlasta Černá
Erbenova 3
BRNO

---

173 Undatiert, in: Privatarhiv von Kard. Miloslav Vlk.

Psychiatrisches Gutachten vom September 1986 über Felix Davídek

/Psychiatrická diagnóza-
opis/

Felix Davidek, nar. 1921

posl. bydl. Brno /t.č. sa zdržuje u sestry v blízkosti Brna/

Obj. [=objektívna] Anamnéza: Podľa zdelenia spolužiaka bol menovaný medzi nimi univerzálny fenomén, vnuk riaditeľa školy v Chrliciach, Felixu Stybla. V detstve bol Felix tak slabý, že nechodil ani do školy, mal nočné stavy strachu a desu a mal zmenený rytmus spánku /tzv. inverzný spánok/. Venoval sa mu nadmerne starý otec, preniesol na neho všetky svoje encyklopedické záujmy.

Študoval všetky vedné odbory [obory]. Hoci bol malej postavy, vyberal si pri rozdeľovaní väzenského úboru nadmerne veľký kabát, chodil neupravený, často hrával “poloblázna” a vysvetľoval to tým, že chce oklamať bezpečnosť.

Naposledy bol v “päťdesiatich” rokoch kaplánom v Horním Štěpánově, tam ho i zatkli a doviedli do Boskovic k predbežnému výsluchu, z ktorého ušiel vyskočením z okna v I. poschodí. Potom sa dva roky ukrýval na slobode preoblečený za ženu, mal dlhé vlasy. Nakoniec ho dochytili a uväznili.

V dobrodružnom živote pokračoval i vo väzení a dozorcovia ho považovali za nenormálneho.

Bol v styku s väzenskými lekármi, vo väzení udeľoval liečebné rady spoluv[ä]zňom. Akonáhle splnil svoju pracovnú normu, zaliezal niekam do kúta a tam sa venoval štúdiu – a to i za situácií, keď to bolo veľké riziko pre neho i pre jeho spoluväzňov. Často študoval pod stolom spoluväzňa.

Sám Felix to považoval za bezvýznamné epizódy.

Ďalšie hodnotenie osôb, ktoré ho poznali: /opis/

1. Detstvo sa vyznačovalo slabším telesným a duševným stavom.

2. Pamäť ešte nie je dostatočný výraz triezvej súdnosti.

3. Preoblečenie nie je výraz šikovnosti, ale nedostatočné duchovné zdravie.

Nechápal zmysel kňazského poslanie triezvo, ale žil ho romanticky.

4. Hodnotenie Dominikom Peckom ako geniálneho človeka je prehnané v dobrom zmysle slova. Ale jasne Pecka pripúšťa, že jeho správanie je podivínske.

5. I naznačené situácie z väzenia zvyrazňujú, že Felix nebol zdravo súdnym človekom, nevedel doviesť svoje jednanie do konca.

6. Dôvod, prečo sa stal kňazom, by ešte objasnil jeho stav pred prijatím kňazstva a poukázal by i na obdobie detstva a mladosti.

7. Celkove bol od všetkých hodnotený jako podivín.

8. Poznámky o jeho rozsiahlej vedeckej činnosti sú prejavom jeho nesúdnosti o zmysle a náplni náboženského duchovného života, zároveň sú prejavom jeho megalomanie.

9. Javili sa na ňom psychicko-náboženské úchylky a to natoľko, že i v okruhu jeho vplyvu a výberu /kde si hľadal zvláštne typy/, zakrátko strácal u ľudí hodnovernosť a nebrali ho vážne. /Např. príslušníci Štb. ho nazývali “tajtrlíkom”/.

10. Boli u neho obdobia, keď sa cítil prenasledovaný a odpočúvaný a to nelogickým a nereálnym spôsobom /ukazoval např. na palubnú dosku auta a zdeľoval, že v tej doske je odpočúvacie zariadenie – i keď to nebolo zistené/.

Záver: Predpokladám, že u Felixa Davidka ide o psychotické ochorenie z okruhu schizofrenie s paranoidnými rysmi.

Na základe tohoto ochorenia jeho konanie v uplynulých 25-tich rokoch bolo zapríčinené duševnou chorobou, preto nebol schopný svoje konanie ovládať. Z psychiatrického hľadiska bol a je nepríčetný.

R. 1986-IX.

/NB. Je toto posudok súdneho
psychiatrického znalca/